

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

**INFORMACJA O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU
W LIPCU 2017 R.**

Warszawa, 24 sierpnia 2017 r.

Spis treści

	strona
Wstęp	3
Rynek pracy	5
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	15
Ceny	19
Rolnictwo	26
Przemysł	30
Budownictwo	36
Budownictwo mieszkaniowe	39
Rynek wewnętrzny	41
Transport	44
Bilans płatniczy	47
Handel zagraniczny	49
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych	56
Wyniki finansowe banków	62
Nakłady inwestycyjne	65
Pieniądz	69
Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju	72
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne	74

Wstęp

W lipcu br. produkcja sprzedana przemysłu wzrosła w większym stopniu niż w czerwcu (przed rokiem notowano jej obniżenie). Umocnił się wzrost produkcji budowlano-montażowej, po głębokim spadku rok wcześniej. Nieco szybsza niż przed miesiącem była również dynamika sprzedaży detalicznej oraz sprzedaży usług w transporcie.

Badane przedsiębiorstwa w okresie styczeń–czerwiec br. uzyskały lepsze niż przed rokiem wyniki finansowe, ale ich aktywność inwestycyjna była nieco niższa niż w I półroczu ub. roku.

Wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku w lipcu br. był nieco wyższy niż w I półroczu br. Obserwowano dalszy spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych; stopa bezrobocia, podobnie jak w czerwcu, wyniosła 7,1% i była niższa niż przed rokiem. Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności za II kwartał br. wskazują na lepszą niż przed rokiem sytuację na rynku pracy. Zwiększyła się liczba pracujących; poprawił się wskaźnik zatrudnienia, a stopa bezrobocia, liczonego zgodnie z definicją Międzynarodowej Organizacji Pracy, była najniższa w historii badania (5,0%), prowadzonego od 1992 r. Poprawiła się relacja liczby osób niepracujących do pracujących.

Tempo wzrostu przeciętnych nominalnych i realnych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w skali roku w lipcu br. było nieco wolniejsze niż w dwóch poprzednich miesiącach. Przeciętne nominalne emerytury i renty brutto w obu systemach rosły wolniej niż płace w sektorze przedsiębiorstw. Przy wyższych niż przed rokiem cenach konsumpcyjnych, siła nabywcza świadczeń emerytalno-rentowych w pozarolniczym systemie ubezpieczeń społecznych nie uległa istotnej zmianie w skali roku, a rolników indywidualnych – obniżyła się.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w lipcu br. wzrosły w skali roku nieco szybciej niż przed miesiącem. W większym stopniu niż w czerwcu br. zwiększyły się ceny żywności i napojów bezalkoholowych. Po raz pierwszy od początku roku obniżyły się natomiast w skali roku ceny towarów i usług związanych z transportem. Tempo wzrostu cen produkcji sprzedanej przemysłu przyspieszyło, a cen producentów w budownictwie – nie uległo zmianie.

Produkcja sprzedana przemysłu w lipcu br. była wyższa niż przed rokiem o 6,2% (po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym wzrost wyniósł 6,7%). Zwiększyła się produkcja w większości sekcji (z wyjątkiem górnictwa i wydobywania), najbardziej w przetwórstwie przemysłowym. Wśród głównych grupowań przemysłowych w największym stopniu wzrosła sprzedaż dóbr zaopatrzeniowych, przy niewielkim spadku produkcji dóbr związanych z energią. Produkcja budowlano-montażowa była wyższa niż w lipcu ub. roku o 19,8% (po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym wzrost wyniósł 18,0%). Sprzedaż detaliczna zwiększyła się w porównaniu z lipcem ub. roku o 6,8%.

Według badań przeprowadzonych w sierpniu br., ogólny klimat koniunktury gospodarczej w jednostkach przetwórstwa przemysłowego jest oceniany korzystnie, podobnie jak przed miesiącem. W większości obszarów przewidywania przedsiębiorców na najbliższe trzy miesiące kształtują się pozytywnie i nieco lepiej niż w lipcu br. Mniej korzystne są natomiast oceny bieżące portfela zamówień oraz produkcji; nieznacznie negatywne (wobec pozytywnych przed miesiącem) są diagnozy w zakresie sytuacji finansowej. W budownictwie ogólny klimat koniunktury jest oceniany korzystnie, podobnie jak przed miesiącem. Nadal pozytywne są diagnozy dotyczące portfela zamówień oraz produkcji, przy utrzymujących się niekorzystnych ocenach bieżących w zakresie sytuacji finansowej. Odpowiednie prognozy są nieco mniej optymistyczne niż w lipcu. Jednostki handlu detalicznego oceniają ogólny klimat koniunktury pozytywnie, podobnie jak przed miesiącem. Optymistyczne, lepsze niż w lipcu br., są przewidywania tych podmiotów dotyczące sprzedaży oraz sytuacji finansowej, przy korzystnych, ale nieco ostrożniejszych diagnozach w tym zakresie.

Nastroje konsumenckie dotyczące bieżących i przyszłych tendencji w sierpniu br. są optymistyczne i lepsze niż przed miesiącem. Wpływa na to m.in. poprawa ocen w zakresie obecnej możliwości dokonywania ważnych zakupów, wskazań w zakresie aktualnej sytuacji finansowej gospodarstwa domowego, a także przewidywań dotyczących oszczędzania pieniędzy.

Przedsiębiorstwa niefinansowe w I półroczu br. notowały lepsze wyniki finansowe niż w analogicznym okresie ub. roku. Podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe tych jednostek nie uległy istotnej zmianie. W ogólnej liczbie badanych podmiotów obniżył się udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe uzyskane przez eksporterów kształtowały się nieco gorzej niż przed rokiem, ale lepiej niż dla ogółu podmiotów.

Nakłady inwestycyjne ogółu badanych przedsiębiorstw w okresie styczeń–czerwiec br. były niższe niż przed rokiem (o 1,1%, wobec spadku o 7,1% w I półroczu ub. roku). Obniżyły się nakłady na budynki i budowle, przy wzroście nakładów na zakupy. Zwiększyła się ilość i wartość kosztorysowa nowo rozpoczętych inwestycji. Zmniejszyła się aktywność inwestycyjna podmiotów z kapitałem zagranicznym.

Na rynku rolnym w lipcu br. ceny większości podstawowych produktów rolnych były wyższe niż przed rokiem. Poniżej poziomu z lipca ub. roku kształtowały się m.in. ceny skupu żywca wieprzowego i drobiowego oraz targowiskowe ceny ziemniaków. Relacje cen dla producentów trzody chlewnej kształtowały się bardziej niekorzystnie niż przed rokiem.

W obrotach towarowych handlu zagranicznego (wyrażonych w złotych) w I półroczu br. obserwowano wyższy wzrost importu niż eksportu w skali roku. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem, mniejszym niż przed rokiem. Wzrosła wymiana ze wszystkimi grupami krajów – najbardziej z krajami Europy Środkowo-Wschodniej. Obroty ogółem w cenach stałych w okresie styczeń–maj br. były wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku. Wskaźnik terms of trade kształtował się niekorzystnie, na co głównie wpłynęły relacje cenowe z krajami Europy Środkowo-Wschodniej.

Rynek pracy

W lipcu br. utrzymał się stabilny wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku. Obserwowano dalszy spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych, a stopa bezrobocia była niższa niż przed rokiem i podobna jak w czerwcu br.

Wstępne wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności za II kwartał br. wskazują na lepszą niż przed rokiem sytuację na rynku pracy. Podobnie jak w poprzednich kwartałach, zwiększyła się w skali roku liczba pracujących, a zmniejszyła – bezrobotnych. Poprawił się wskaźnik zatrudnienia, a stopa bezrobocia wyznaczonego wg kryteriów BAEL była najniższa w historii badania, prowadzonego od 1992 r.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹ w lipcu br. ukształtowało się na poziomie 6022,1 tys. osób i było o 4,5% większe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 4,3% w czerwcu br.). Najbardziej zwiększyło się zatrudnienie w administrowaniu i działalności wspierającej (o 9,7%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 9,1%). Wzrost zatrudnienia (w granicach 7,5% – 1,3%) notowano również w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej, transporcie i gospodarce magazynowej, informacji i komunikacji, handlu; naprawie pojazdów samochodowych, obsłudze rynku nieruchomości, przetwórstwie przemysłowym, dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji oraz budownictwie. Utrzymał się spadek zatrudnienia w górnictwie i wydobywaniu (o 4,4%) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 1,4%)

Przeciętne zatrudnienie kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	2017		2016		2017	
	VII		I-VII			
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w tys.		w tys.	
Sektor przedsiębiorstw	6022,1	104,5	103,2	102,9	104,4	5991,0
w tym:						
Przemysł	2652,6	103,2	102,5	102,2	103,2	2642,1
górnictwo i wydobywanie	128,3	95,6	92,7	92,1	94,7	129,8
przetwórstwo przemysłowe	2285,2	104,0	103,5	103,2	104,0	2272,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	115,9	98,6	96,7	95,7	98,4	116,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	123,2	102,8	102,1	102,3	102,6	122,9
Budownictwo	384,3	101,3	99,0	99,8	100,3	382,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	1240,1	104,8	102,9	102,6	104,8	1235,2
Transport i gospodarka magazynowa	547,5	106,9	103,6	102,9	107,1	544,5
Zakwaterowanie i gastronomia	117,4	109,1	103,9	103,0	109,2	115,2
Informacja i komunikacja	218,5	105,4	110,7	110,1	105,8	217,3
Obsługa rynku nieruchomości	96,5	104,4	99,0	98,9	104,8	97,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	204,5	107,5	103,9	102,9	106,9	202,3
Administrowanie i działalność wspierająca	415,3	109,7	110,6	111,2	109,5	409,6

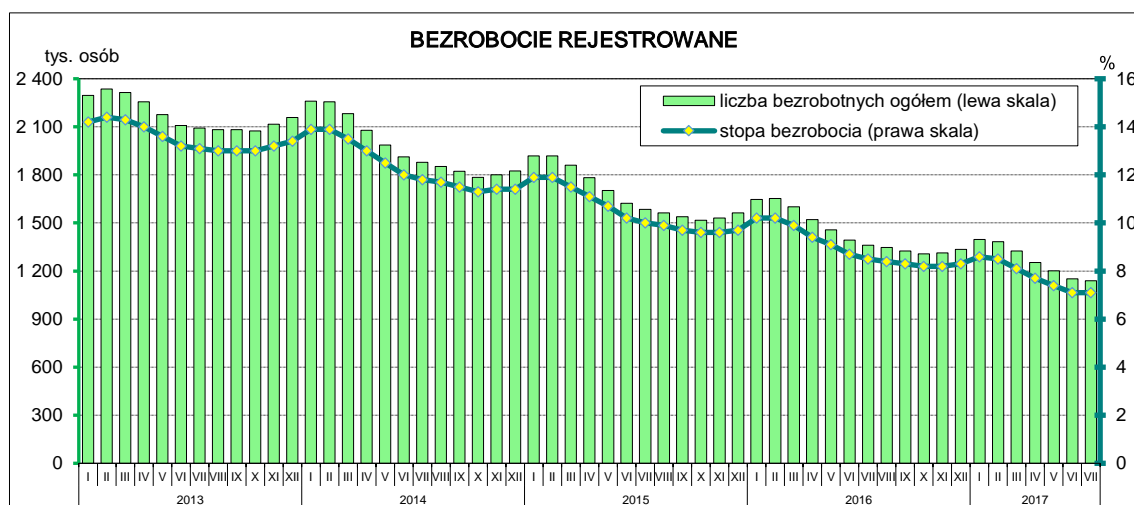
^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Spośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu, w lipcu br. wyższy niż przeciętnie wzrost zatrudnienia w skali roku obserwowano w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, handlem hurtowym i detalicznym pojazdami samochodowymi oraz ich naprawą, transportem lądowym i rurociągowym, magazynowaniem i działalnością usługową wspomagającą transport, produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, produkcją mebli, produkcją wyrobów z metali oraz handlem hurtowym. Niższe niż w lipcu ub. roku zatrudnienie notowano w przedsiębiorstwach zajmujących się wydobywaniem węgla kamiennego i węgla brunatnego (o 6,8%, wobec spadku o 7,7% przed rokiem), produkcją odzieży (o 0,8%) oraz budową budynków (o 0,2%).

W okresie styczeń–lipiec br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 5991,0 tys. osób, tj. było o 4,4% wyższe od obserwowanego przed rokiem.

W końcu lipca br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy ukształtowała się na poziomie 1140,0 tys., tj. zmniejszyła się w porównaniu z poprzednim miesiącem (o 1,0%, tj. o 11,7 tys.) i z lipcem ub. roku (o 16,3%, tj. o 221,5 tys.). **Stopa bezrobocia rejestrowanego** wyniosła 7,1%, tj. tyle samo, co przed miesiącem i o 1,4 p.proc. mniej niż przed rokiem.

Stopa bezrobocia w województwach kształtowała się w granicach od 4,2% w wielkopolskim do 12,0% w warmińsko-mazurskim. W porównaniu z czerwcem br. zmniejszyła się w dziewięciu województwach; najbardziej w zachodniopomorskim (o 0,2 p.proc.), a najmniej – w kujawsko-pomorskim, lubuskim, małopolskim, opolskim, podkarpackim, pomorskim, śląskim oraz warmińsko-mazurskim (po 0,1 p.proc.). W pozostałych województwach stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie notowanym przed miesiącem. W porównaniu z lipcem ub. roku stopa bezrobocia zmniejszyła się we wszystkich województwach. W największym stopniu obniżyła się w województwie świętokrzyskim (o 2,0 p.proc.), a w najmniejszym – w wielkopolskim (o 1,0 p.proc.).

W **strukturze bezrobotnych zarejestrowanych** udział kobiet w końcu lipca br. był wyższy niż przed rokiem o 1,8 p.proc. i wyniósł 55,6%. Zwiększył się również udział osób uprzednio pracujących (o 1,0 p.proc. do 86,1%). Zmniejszył się natomiast odsetek osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku (o 0,8 p.proc. do 85,3%) oraz absolwentów (o 0,1 p.proc. do 2,3%). Udział osób bezrobotnych nieposiadających kwalifikacji zawodowych wyniósł 30,6%, tj. podobnie jak przed rokiem.

Pośród osób bezrobotnych znajdujących się w **szczególnej sytuacji na rynku pracy**, w stosunku do poprzedniego roku zmniejszył się udział następujących kategorii w liczbie zarejestrowanych ogółem:

- osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia (o 1,2 p.proc. do 26,0%, w tym udział osób w wieku poniżej 25 roku życia obniżył się o 1,0 p.proc. i wyniósł 12,3%),
- osób długotrwale bezrobotnych² (o 0,7 p.proc. do 56,0%).

Zwiększył się natomiast udział osób bezrobotnych:

- posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia (o 2,1 p.proc. do 19,1%),
- w wieku powyżej 50 roku życia (o 0,9 p.proc. do 28,9%),
- korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (o 0,2 p.proc. do 2,1%),
- niepełnosprawnych (o 0,1 p.proc. do 6,3%).

Osób bezrobotnych posiadających dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia w końcu lipca br. było 2,2 tys., co stanowiło, podobnie jak przed rokiem, 0,2% ogółu bezrobotnych.

W lipcu br. liczba **nowo zarejestrowanych bezrobotnych** wyniosła 153,4 tys., tj. była wyższa niż przed miesiącem (o 12,2%) i niższa niż przed rokiem (o 5,0%). Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział w nowo zarejestrowanych ogółem nieznacznie zmniejszył się w porównaniu z notowanym przed rokiem – o 0,1 p.proc. do 80,9%. Zmniejszył się również udział osób długotrwale bezrobotnych, osób dotychczas niepracujących, osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy, absolwentów oraz osób zamieszkałych na wsi. Zwiększył się natomiast udział osób bez kwalifikacji zawodowych.

² Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2016		VII 2017			VII 2016	
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100	okres poprzedni= =100	w tys.	w % bezrobotnych nowo zarejestrowanych		
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem	161,4	82,9	95,0	112,2	153,4	x	x
Z liczby ogółem – bezrobotni:							
zarejestrowani po raz kolejny	130,8	84,1	95,0	111,1	124,2	80,9	81,0
dotychczas niepracujący	25,2	71,4	89,7	111,0	22,6	14,8	15,6
w tym absolwenci ^a	16,2	75,4	90,1	114,9	14,6	9,5	10,0
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	6,9	72,6	82,8	100,2	5,7	3,7	4,3
zamieszkali na wsi	69,4	83,8	94,7	114,2	65,8	42,9	43,0
bez kwalifikacji zawodowych	43,8	78,3	95,9	105,3	42,0	27,4	27,1
długotrwale bezrobotni ^b	54,7	79,4	82,7	109,0	45,2	16,5	33,9

a Zaliczono osoby, dla których okres od momentu zakończenia nauki do momentu rejestracji nie przekroczył 12 m-cy.

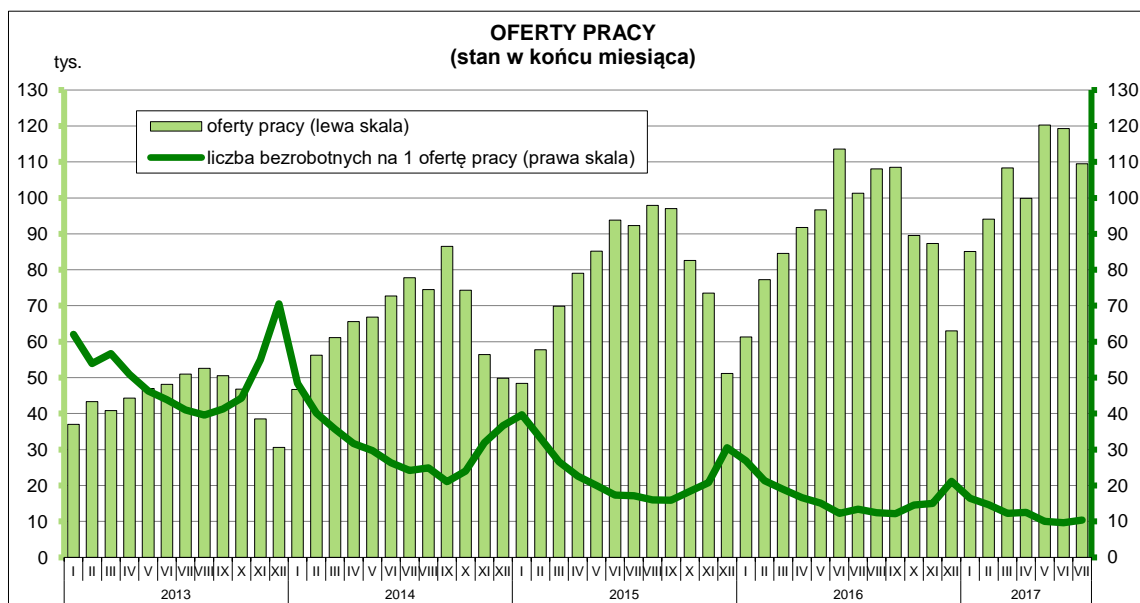
b Zaliczono osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Z ewidencji bezrobotnych w lipcu br. **skreślono** 165,1 tys. osób, tj. mniej niż przed miesiącem (o 11,8%) i przed rokiem (o 14,2%). Główną przyczynę wyrejestrowania nadal stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 74,3 tys. osób (tj. mniej niż przed miesiącem o 13,0% i mniej niż przed rokiem o 15,0%). W stosunku do lipca ub. roku obniżyła się liczba osób, które podjęły zarówno pracę niesubsydiowaną, jak i subsydiowaną. Udział osób, które podjęły pracę w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmniejszył się o 0,4 p.proc. w skali roku, do 45,0%. Niższy niż przed rokiem był także udział osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy oraz osób, które nabyły uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego. Zwiększył się natomiast odsetek osób, które rozpoczęły staż lub szkolenie u pracodawców, osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego oraz osób, które nabyły prawa emerytalne i rentowe.

Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy według przyczyn kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2016		VII 2017			VII 2016	
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100	okres poprzedni= =100	w tys.	w % bezrobotnych wyrejestrowanych ogółem		
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem	192,4	83,1	85,8	88,2	165,1	x	x
Z liczby ogółem – bezrobotni, którzy:							
podjęli pracę	87,4	86,1	85,0	87,0	74,3	45,0	45,4
niesubsydiowaną	66,6	77,7	85,1	87,9	56,7	34,3	34,6
subsidiowaną	20,9	131,5	84,4	84,4	17,6	10,7	10,8
rozpoczęli szkolenie lub staż	19,2	74,5	90,9	75,7	17,4	10,5	10,0
nie potwierdzili gotowości do podjęcia pracy	44,7	74,0	80,3	93,7	35,9	21,7	23,2
dobrowolnie zrezygnowali ze statusu bezrobotnego	13,1	89,9	89,6	86,6	11,8	7,1	6,8
nabyli prawa emerytalne lub rentowe	1,6	89,4	99,1	89,4	1,6	1,0	0,9
nabyli uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego	2,7	84,1	81,4	110,4	2,2	1,3	1,4

W lipcu br. do urzędów pracy zgłoszono 136,9 tys. **ofert zatrudnienia**³, tj. mniej niż przed miesiącem (o 7,6%), ale więcej niż przed rokiem (o 6,3%). Liczba ofert z sektora publicznego i prywatnego obniżyła się w skali miesiąca, ale zwiększyła – w porównaniu z lipcem ub. roku. Oferty z sektora publicznego stanowiły 8,4% ogółu ofert (wobec 7,9% przed miesiącem i 8,5% przed rokiem). W końcu lipca br. oferty zatrudnienia niewykorzystane dłużej niż jeden miesiąc stanowiły 25,5% ogółu ofert (wobec 25,6% w czerwcu br. i 29,2% w lipcu ub. roku).

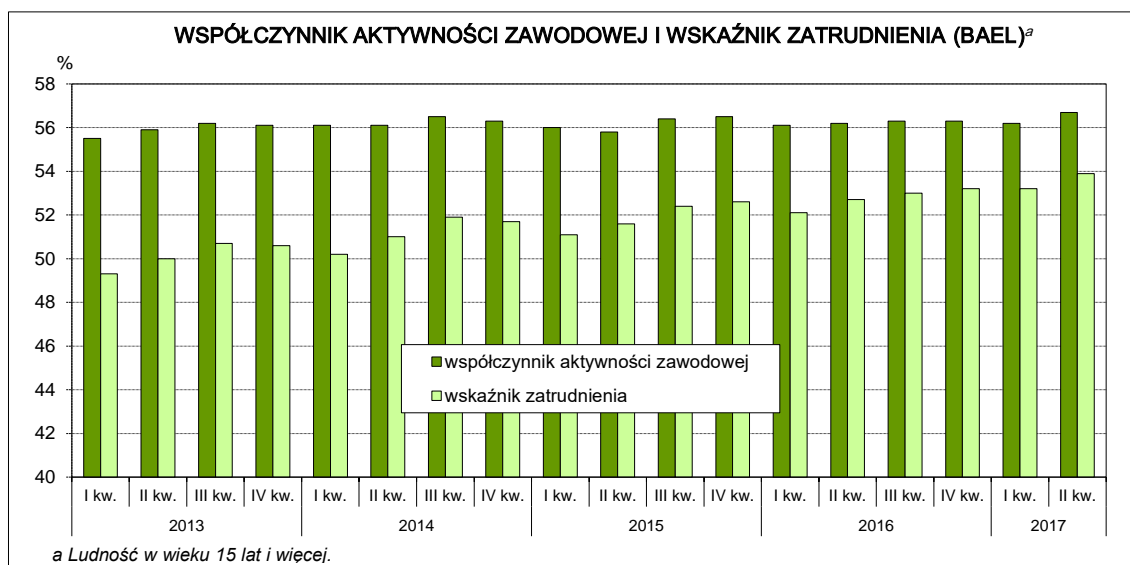

W końcu lipca br. zadeklarowano więcej niż przed miesiącem, ale mniej niż przed rokiem zwolnień grupowych – 168 zakładów **zadeklarowało zwolnienie** 14,9 tys. pracowników, w tym 3,6 tys. osób z sektora publicznego (w końcu czerwca br. odpowiednio 145 zakładów, 14,6 tys. pracowników, w tym 3,8 tys. z sektora publicznego, natomiast w końcu lipca ub. roku – 289 zakładów, 16,3 tys. pracowników, w tym 1,9 tys. z sektora publicznego).

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**⁴, liczba **aktywnych zawodowo** w II kwartale br. wyniosła 17359 tys. osób, tj. ukształtowała się na poziomie nieco wyższym niż przed rokiem. Zwiększyła się liczba pracujących, przy spadku liczby bezrobotnych. **Współczynnik aktywności zawodowej** wyniósł 56,7%, tj. był wyższy niż w I kwartale br. (o 0,5 p.proc.) i w porównaniu z II kwartałem ub. roku (również o 0,5 p.proc.).

³ Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

⁴ Dane wstępne.

Liczba osób **pracujących** w II kwartale br. wyniosła 16496 tys., tj. zwiększyła się o 1,3% w porównaniu z poprzednim kwartałem i była o 1,9% większa niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost w skali roku o 1,2%). W porównaniu z sytuacją sprzed roku więcej było zarówno pracujących mężczyzn (o 1,8%), jak i kobiet (o 2,2%). Zwiększyła się liczba pracujących w usługach (o 2,2% do 9486 tys. osób) i w sektorze przemysłowym (o 2,4% do 5212 tys. osób), a obniżyła – w sektorze rolniczym (o 1,0% do 1726 tys. osób). Wzrosła liczba pracujących w sektorze zarówno publicznym (o 2,9% do 3886 tys. osób), jak i prywatnym (o 1,7% do 12610 tys. osób).

Wskaźnik zatrudnienia ogółem (dla osób w wieku 15 lat i więcej) zwiększył się do 53,9% w II kwartale br. (z 53,2% w poprzednim kwartale i 52,7% przed rokiem). Wśród osób w wieku produkcyjnym (18–59/64 lata⁵) wyniósł on 72,1%, tj. zwiększył się o 0,8 p.proc. wobec notowanego w poprzednim kwartale i o 1,8 p.proc. w porównaniu z II kwartałem ub. roku. W skali roku poprawił się wskaźnik zatrudnienia we wszystkich grupach wyodrębnionych ze względu na wiek: wśród osób w wieku 15–24 lata (o 0,9 p.proc. do 29,6%), 25–34 lata (o 0,3 p.proc. do 80,4%), 35–44 lata (o 1,5 p.proc. do 84,6%), 45–59/64 lata⁶ (o 2,7 p.proc. do 69,6%) oraz 60/65 lat i więcej⁷ (o 1,2 p.proc. do 8,6%).

Liczba **osób bezrobotnych** ukształtowała się na poziomie 863 tys. i była o 6,8% mniejsza niż w poprzednim kwartale. W skali roku zanotowano spadek o 19,0%. Odsetek osób spełniających kryteria bezrobotnego według BAEL i jednocześnie deklarujących, że są zarejestrowane w urzędach pracy jako bezrobotne wyniósł 59,1%, tj. zmniejszył się w porównaniu z poprzednim kwartałem (o 4,3 p.proc.) i w porównaniu z analogicznym kwartałem ub. roku (o 5,2 p.proc.).

⁵ Dla kobiet 18–59 lat, dla mężczyzn 18–64 lata.

⁶ Dla kobiet 45–59 lat, dla mężczyzn 45–64 lata.

⁷ Dla kobiet 60 lat i więcej, dla mężczyzn 65 lat i więcej.

Stopa bezrobocia według BAEL w II kwartale br. wyniosła 5,0% i była najniższa od początku realizowania badania, tj. od 1992 r. W porównaniu z poprzednim kwartałem obniżyła się o 0,4 p.proc., a w porównaniu z obserwowaną przed rokiem – o 1,2 p.proc. Wskaźnik ten na wsi wyniósł 5,1%, a w mieście 4,9%, przy czym w skali roku bardziej obniżył się wskaźnik w mieście (o 1,3 p.proc.) niż na wsi (o 1,1 p.proc.). Zmniejszyła się w porównaniu z II kwartałem ub. roku stopa bezrobocia zarówno wśród mężczyzn (o 1,1 p.proc. do 5,2%), jak i wśród kobiet (o 1,3 p.proc. do 4,7%).

Najwyższą stopę bezrobocia według BAEL w II kwartale br. notowano w województwie podkarpackim (8,4%), natomiast najniższą – w województwie wielkopolskim (2,4%). W skali roku stopa bezrobocia zmniejszyła się w większości województw, najbardziej w województwie zachodniopomorskim (o 2,7 p.proc. do 5,1%), a najmniej – w mazowieckim (o 0,3 p.proc. do 5,3%).

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia według płci i miejsca zamieszkania kształtowały się następująco:

Okres badania	Ogółem	Miasto	Wieś	Mężczyźni	Kobiety
	bezrobotni				
	w tys.	w % ogółem			
2016 I kw.	1203	56,6	43,4	54,9	45,1
II kw.	1066	60,2	39,8	56,1	43,9
III kw.	1027	59,5	40,5	53,3	46,7
IV kw.	958	55,9	44,1	54,2	45,8
2017 I kw.	926	55,7	44,3	55,3	44,7
II kw. ^a	863	59,1	40,9	57,1	42,9
	stopa bezrobocia w %				
2016 I kw.	7,0	6,6	7,6	7,0	7,0
II kw.	6,2	6,2	6,2	6,3	6,0
III kw.	5,9	5,8	6,1	5,7	6,2
IV kw.	5,5	5,1	6,1	5,4	5,7
2017 I kw.	5,4	5,0	6,0	5,4	5,4
II kw. ^a	5,0	4,9	5,1	5,2	4,7

^a Dane wstępne.
Źródło: BAEL

W II kwartale br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, stopa bezrobocia obniżyła się we wszystkich grupach wyodrębnionych ze względu na wiek: wśród osób w wieku 15–24 lata (o 2,4 p.proc. do 14,6%), 25–34 lata (o 0,9 p.proc. do 5,5%), 35–44 lata (o 1,6 p.proc. do 3,3%), 45 lat i więcej (o 0,9 p.proc. do 3,8%). Wśród osób w wieku produkcyjnym (18–59/64 lata⁸) stopa bezrobocia zmniejszyła się o 1,2 p.proc. do 5,1%.

⁸ Dla kobiet 18–59 lat, dla mężczyzn 18–64 lata.

Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia ludności kształtowała się następująco:

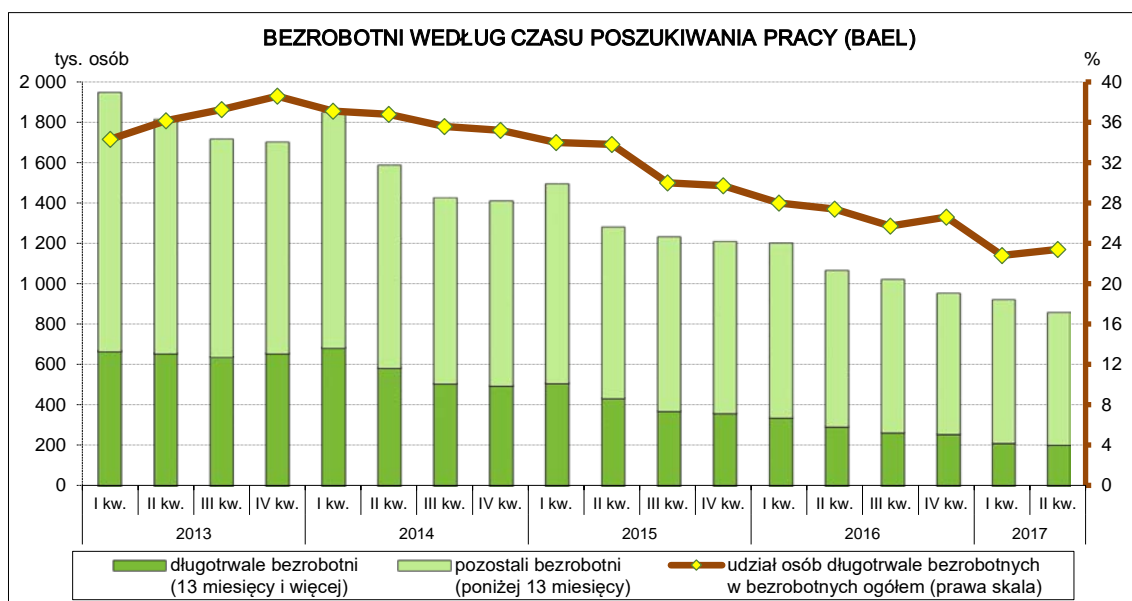
Okres badania	Poziom wykształcenia				
	wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe
	w %				
2016 I kw.	3,4	6,2	10,6	8,9	16,4
II kw.	3,2	5,7	7,9	8,1	14,4
III kw.	3,6	5,3	7,4	7,2	14,1
IV kw.	3,0	5,0	8,3	7,0	12,6
2017 I kw.	2,4	4,9	8,0	7,1	13,2
II kw. ^a	2,4	4,5	6,7	6,6	12,5

^a Dane wstępne.

Źródło: BAEL

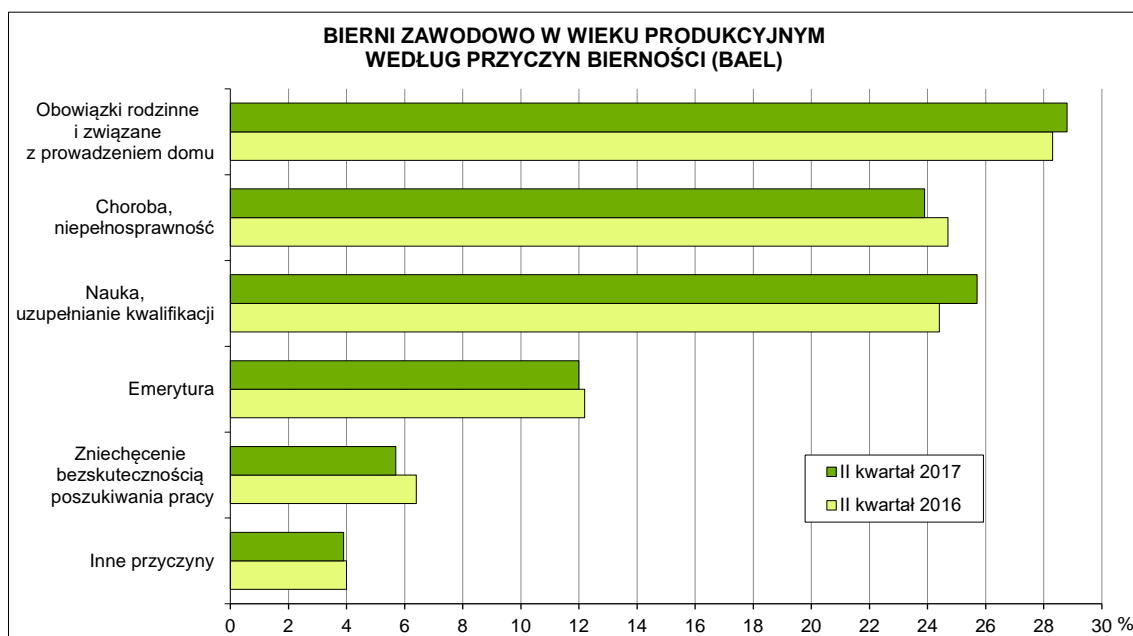
Stopa bezrobocia w II kwartale br. zmniejszyła się w skali roku we wszystkich grupach wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia: wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (o 1,9 p.proc. do 12,5%), zasadniczym zawodowym (o 1,5 p.proc. do 6,6%), średnim ogólnokształcącym (o 1,2 p.proc. do 6,7%), policealnym i średnim zawodowym (o 1,2 p.proc. do 4,5%) oraz wyższym (o 0,8 p.proc. do 2,4%).

Wśród bezrobotnych w II kwartale br. dominowały osoby zamierzające powrócić do pracy po przerwie, a ich udział zwiększył się w skali roku (o 1,3 p.proc. do 37,9%). Wzrósł również udział osób bezrobotnych, które zrezygnowały z pracy (o 3,0 p.proc. do 8,7%). Zmniejszył się natomiast odsetek osób, które straciły pracę (o 1,1 p.proc. do 35,6%) oraz osób, które planują podjąć pracę po raz pierwszy (o 3,2 p.proc. do 17,7%).

Udział **osób długotrwale bezrobotnych** (tzn. poszukujących pracy 13 miesięcy lub dłużej) w bezrobotnych ogółem zmniejszył się w skali roku o 4,0 p.proc. i wyniósł w II kwartale br. 23,4%. Przeciętny czas poszukiwania pracy skrócił się z 11,4 miesiąca przed rokiem do 10,1 miesiąca.

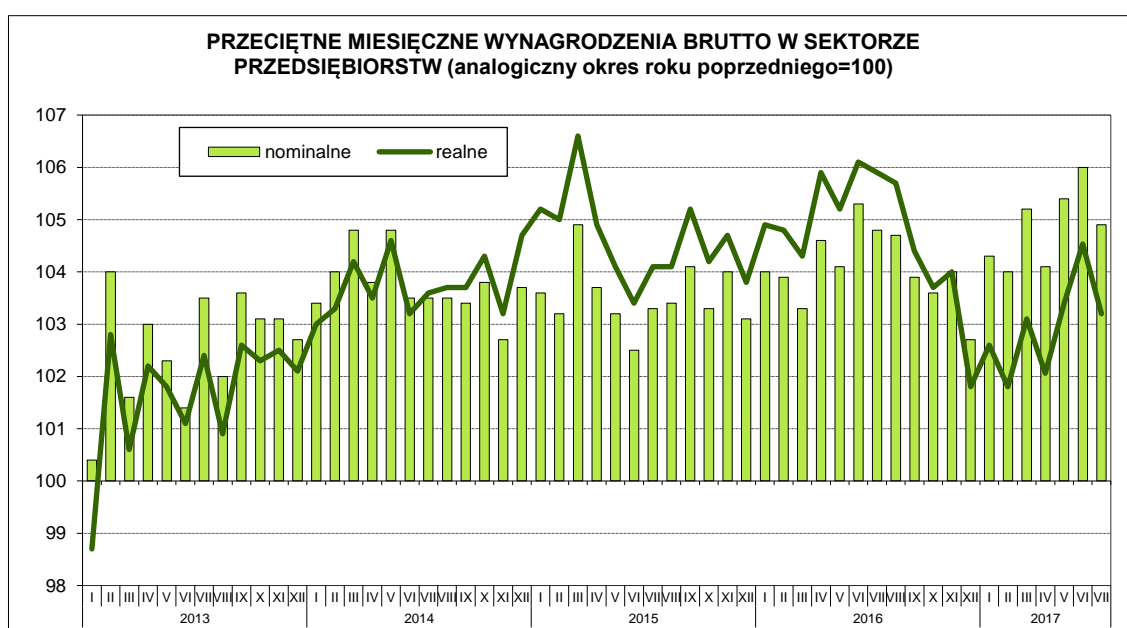
Liczba **biernych zawodowo w wieku produkcyjnym** w II kwartale br. zmniejszyła się wobec notowanej w poprzednim kwartale (o 2,2%) i przed rokiem (o 5,1%) do 5263 tys. Główną przyczynę bierności zawodowej osób w wieku produkcyjnym stanowiły obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu (28,8%, tj. o 0,5 p.proc. więcej niż przed rokiem). Zwiększył się również udział osób biernych zawodowo z powodu nauki i uzupełniania kwalifikacji (o 1,3 p.proc. do 25,7%). Obniżył się natomiast udział osób biernych zawodowo z powodu chorób i niepełnosprawności (o 0,8 p.proc. do 23,9%), osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy (o 0,7 p.proc. do 5,7%) oraz będących na emeryturze (o 0,2 p.proc. do 12,0%).

Relacja liczby osób niepracujących do pracujących kształtowała się korzystniej niż w poprzednim kwartale i przed rokiem – w II kwartale br. na 1000 pracujących przypadało 856 osób biernych zawodowo i bezrobotnych (w poprzednim kwartale – 880, a przed rokiem – 898 osób).

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

W lipcu br. wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń nominalnych brutto oraz ich siły nabywczej w skali roku był nieco wolniejszy niż w poprzednich dwóch miesiącach. Utrzymał się wzrost nominalnych emerytur i rent brutto w obu systemach. Przy wyższych niż przed rokiem cenach konsumpcyjnych, siła nabywczą świadczeń emerytalno-rentowych w pozarolniczym systemie ubezpieczeń społecznych nie uległa istotnej zmianie w skali roku, a rolników indywidualnych – obniżyła się.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw⁹ w lipcu br. wyniosło 4501,52 zł i było wyższe niż przed rokiem o 4,9% (wobec wzrostu o 4,8% w analogicznym okresie ub. roku i o 6,0% w czerwcu br.). Zwiększenie płac obserwowano w większości sekcji, w tym najwyższy w budownictwie (o 8,1%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 7,4%), a także w handlu; naprawie pojazdów samochodowych oraz administrowaniu i działalności wspierającej (po 6,9%). W najmniejszym stopniu wzrosły wynagrodzenia w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 2,3%) oraz dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 3,1%). Niższe niż w lipcu ub. roku były wynagrodzenia w górnictwie i wydobywaniu (o 20,4%).

⁹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–lipiec br. ukształtowało się na poziomie 4445,28 zł i było o 4,9% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 4,1% przed rokiem). Przeciętne płace zwiększyły się we wszystkich sekcjach, najbardziej w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 6,7%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 6,5%), a także w zakwaterowaniu i gastronomii oraz obsłudze rynku nieruchomości (po 6,2%). W najmniejszym stopniu płace wzrosły w górnictwie i wydobywaniu (o 1,1%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 1,3%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2017		2016		2017	
	VII		I-VII			
	w zł	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w zł		w zł	
Sektor przedsiębiorstw	4501,52	104,9	104,8	104,1	104,9	4445,28
w tym:						
Przemysł	4532,15	103,4	106,0	103,7	104,5	4468,86
górnictwo i wydobywanie	6228,45	79,6	128,9	100,5	101,1	6458,30
przetwórstwo przemysłowe	4332,99	106,6	104,3	104,4	105,6	4250,15
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	6869,41	102,3	109,5	106,6	101,3	6847,57
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	4260,47	103,1	102,2	103,4	103,2	4158,13
Budownictwo	4517,01	108,1	102,1	104,1	105,4	4397,57
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	4191,00	106,9	105,7	105,3	106,7	4176,95
Transport i gospodarka magazynowa	4107,03	105,2	102,0	103,1	104,2	3998,92
Zakwaterowanie i gastronomia	3304,98	107,4	107,1	106,7	106,2	3235,69
Informacja i komunikacja	7770,92	106,4	102,8	104,1	104,1	7872,42
Obsługa rynku nieruchomości	4735,80	104,7	103,1	104,0	106,2	4720,65
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	6494,63	103,6	102,6	105,2	102,2	6523,13
Administrowanie i działalność wspierająca	3207,93	106,9	103,8	103,8	106,5	3175,36

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

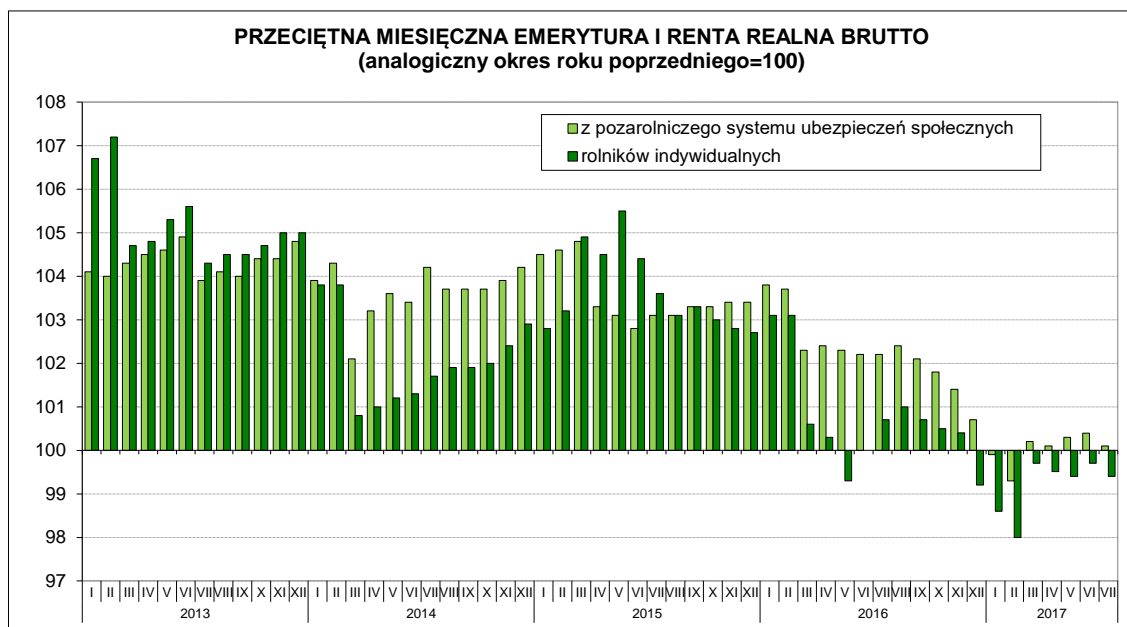
Kwota wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–lipiec br. była wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku o 9,5% (przed rokiem wzrosła o 7,2%).

W lipcu br. **siła nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw** zwiększyła się w skali roku o 3,2% (po wzroście przed rokiem o 5,9% i w czerwcu br. o 4,5%). W okresie siedmiu miesięcy br. przeciętna miesięczna płaca realna brutto była wyższa niż przed rokiem o 3,0% (wobec wzrostu o 5,2% w analogicznym okresie ub. roku).

Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Liczba emerytów i rencistów		Przeciętne miesięczne świadczenie brutto			
	VII 2017		I-VII 2017		I-VII 2016=100	
	w tys.	VII 2016=100	w zł	VII 2016=100	w zł	I-VII 2016=100
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych.....	7726,7	100,2	2131,01	102,2	2121,16	102,0
emerytury	5474,2	101,3	2242,24	101,8	2234,98	101,6
renty z tytułu niezdolności do pracy	909,4	94,5	1726,02	103,5	1705,91	102,8
renty rodzinne.....	1343,1	99,5	1951,87	102,2	1944,40	102,0
Emerytury i renty rolników indywidualnych.....	1173,0	98,3	1214,36	101,5	1197,96	101,1

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych** w lipcu br. była o 2,2% większa niż przed rokiem i wyniosła 2131,01 zł. W okresie styczeń-lipiec br. ukształtowała się ona na poziomie 2121,16 zł, tj. o 2,0% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku. Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta w pozarolniczym systemie ubezpieczeń społecznych w lipcu br. była wyższa niż przed rokiem o 0,1%, natomiast w okresie siedmiu miesięcy br. kształtowała się na poziomie sprzed roku.

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto rolników indywidualnych** w lipcu br. ukształtowała się na poziomie 1214,36 zł i była o 1,5% wyższa niż w lipcu ub. roku. W okresie styczeń-lipiec br. wyniosła ona 1197,96 zł, tj. o 1,1% więcej

niż przed rokiem. Siła nabywcza przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto rolników indywidualnych w lipcu br. spadła w skali roku o 0,6%, natomiast w okresie siedmiu miesięcy br. – obniżyła się odpowiednio o 0,9%.

Kwota brutto **zasiłków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) wyniosła w okresie styczeń–lipiec br. 966,8 mln zł, tj. o 13,9% mniej niż rok wcześniej. W lipcu br. wypłacono bezrobotnym 122,8 mln zł, tj. o 5,0% mniej niż w czerwcu br. oraz o 13,0% mniej niż przed rokiem.

Wartość wypłat z tytułu **zasiłków i świadczeń przedemerytalnych** wyniosła w lipcu br. 179,7 mln zł i była o 5,0% niższa niż przed rokiem. W okresie styczeń–lipiec br. wypłacono ogółem świadczenia na kwotę 1274,6 mln zł, tj. o 4,3% mniej niż rok wcześniej.

W lipcu br. zrealizowano 22,3 tys. **wypłat z Funduszu Emerytur Pomostowych** (wobec 17,7 tys. przed rokiem). Łączna kwota wypłat wyniosła 55,8 mln zł i była o 29,0% wyższa niż w lipcu ub. roku. W okresie styczeń–lipiec br. suma wypłaconych świadczeń ukształtowała się na poziomie 370,4 mln zł (wzrost o 29,8% w stosunku do analogicznego okresu ub. roku). Przeciętna liczba osób pobierających świadczenia z tego źródła wyniosła w tym okresie 21,0 tys. (wobec 16,6 tys. przed rokiem).

Ceny

W lipcu br. ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w skali roku w nieco większym stopniu niż przed miesiącem. Przyspieszyła dynamika m.in. cen żywności i napojów bezalkoholowych. Wzrost cen towarów i usług związanych z mieszkaniem był zbliżony do notowanego przed miesiącem. Po raz pierwszy od początku roku obniżyły się natomiast w skali roku ceny towarów i usług związanych z transportem. Utrzymał się spadek cen odzieży i obuwia. Tempo wzrostu cen produkcji sprzedanej przemysłu było szybsze niż w czerwcu br., natomiast cen producentów w budownictwie – nie uległo zmianie.

Według wstępnych danych, **ceny produkcji sprzedanej przemysłu** w lipcu br. były wyższe niż **przed miesiącem** o 0,3%. Wzrost cen obserwowano w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (o 2,9%), przetwórstwo przemysłowe (o 0,2%) oraz dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 0,1%). Ceny w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę kształtowały się na poziomie zbliżonym do obserwowanego przed miesiącem. Spośród działań przetwórstwa przemysłowego wyższe niż w czerwcu br. były ceny m.in. w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 0,9%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 0,5%), artykułów spożywczych oraz wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (po 0,4%). Wzrosły także ceny w produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych oraz papieru i wyrobów z papieru (po 0,3%), maszyn i urządzeń oraz mebli (po 0,2%), a także wyrobów z metali (o 0,1%). Na niezmiennym poziomie pozostały ceny w produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny. Spadły natomiast ceny m.in. w produkcji metali oraz napojów (po 0,1%), a także wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, chemikaliów i wyrobów chemicznych, urządzeń elektrycznych oraz pozostałego sprzętu transportowego (po 0,3%).

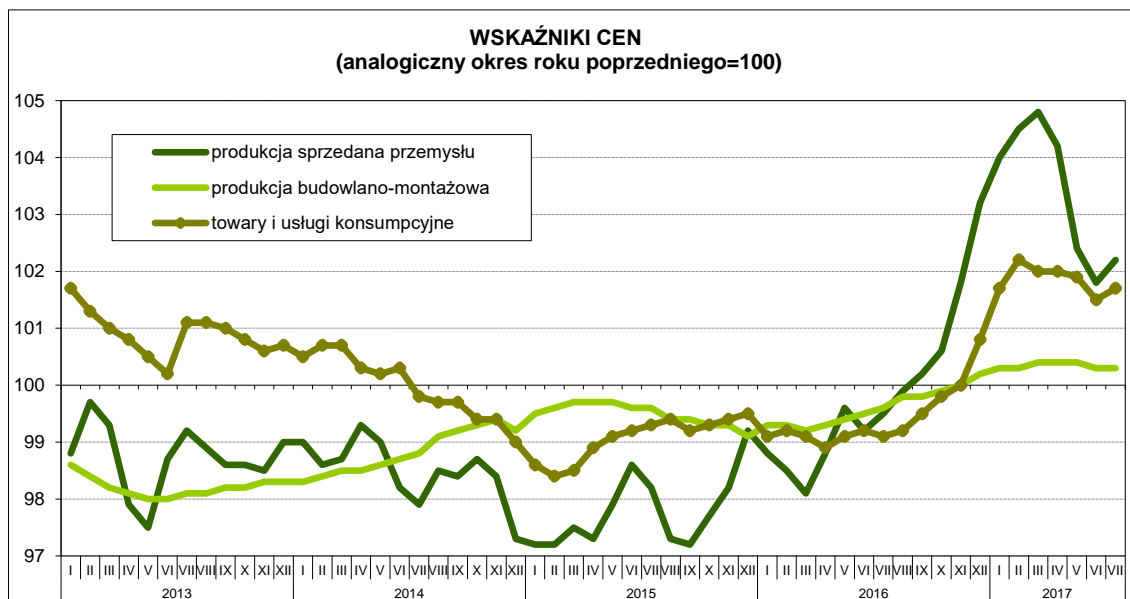
W lipcu br. obserwowano wzrost cen produkcji sprzedanej przemysłu **w skali roku** o 2,2% (wobec wzrostu o 1,8% w czerwcu br.). Wyższe niż przed rokiem były ceny we wszystkich sekcjach, w tym największy wzrost notowano w górnictwie i wydobywaniu (o 18,0%). Ceny w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja wzrosły o 2,5%, przetwórstwo przemysłowe – o 1,6%, a w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 0,8%. W przetwórstwie przemysłowym znacznie wzrosły ceny m.in. w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 7,2%) oraz metali (o 7,1%). Wyższe były również ceny w produkcji artykułów spożywczych (o 4,3%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 3,5%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 2,9%), wyrobów z metali (o 1,3%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 0,6%), napojów (o 0,4%) oraz wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 0,1%). Na poziomie

sprzed roku pozostały ceny w produkcji papieru i wyrobów z papieru. Spadły natomiast ceny m.in. w produkcji urządzeń elektrycznych (o 0,4%), mebli (o 0,5%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych oraz maszyn i urządzeń (po 1,2%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 1,4%), a także pozostałego sprzętu transportowego (o 1,6%).

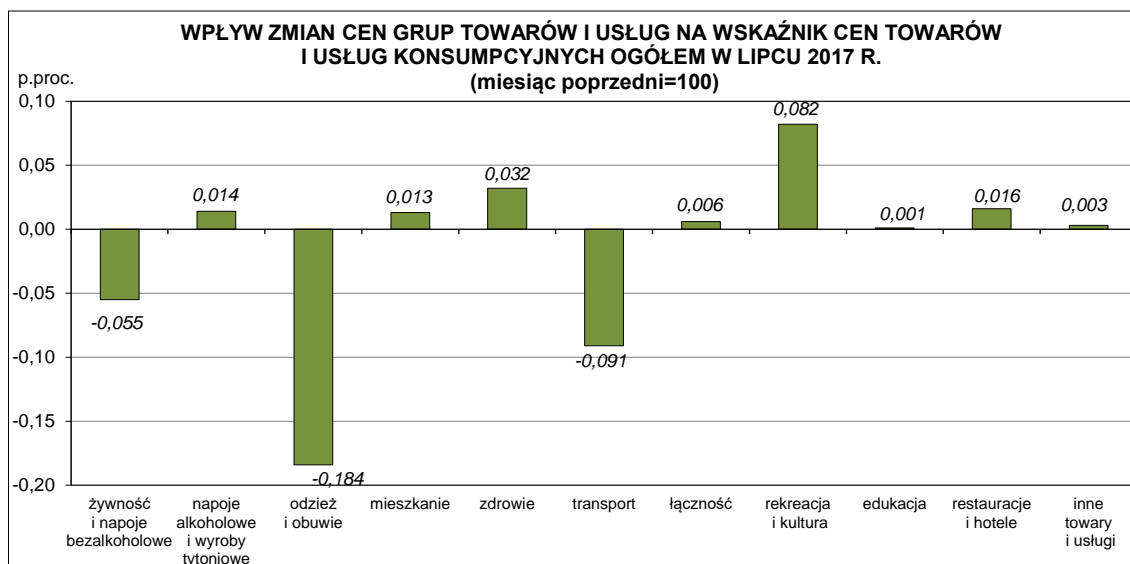
Szacuje się, że w lipcu br. **ceny produkcji budowlano-montażowej** były wyższe niż przed miesiącem o 0,1%, a w skali roku wzrosły o 0,3%.

Dynamika cen w przemyśle i budownictwie kształtowała się następująco:

Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu					Ceny produkcji budowlano-montażowej
	ogółem	górnictwo i wydobywanie	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	
2016	Grudzień roku poprzedniego=100					
VII	100,4	101,0	100,6	98,0	101,9	99,9
2017	VII					
	99,4	96,0	99,4	100,8	101,0	100,1
2016	Miesiąc poprzedni=100					
VII	99,9	103,4	99,8	99,5	100,2	100,1
VIII	99,6	99,3	99,6	100,1	100,2	100,1
IX	100,3	98,9	100,4	100,0	100,0	100,0
X	100,5	101,2	100,5	100,0	100,2	100,0
XI	101,2	117,9	100,6	100,0	100,4	100,1
XII	101,2	105,0	101,1	100,0	100,7	100,1
2017	I					
	100,3	99,6	100,3	100,0	100,5	100,0
II	100,1	101,5	100,0	100,5	100,1	99,9
III	99,9	100,3	100,0	99,6	100,2	100,0
IV	99,8	97,7	99,8	100,5	100,1	100,1
V	99,4	97,7	99,4	100,1	100,1	100,0
VI	99,6	96,3	99,7	100,1	99,9	100,0
VII	100,3	102,9	100,2	100,0	100,1	100,1
2016	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					
VII	99,5	99,0	99,8	97,0	101,2	99,6
VIII	99,9	100,1	100,1	97,4	101,3	99,8
IX	100,2	98,3	100,5	97,9	101,7	99,8
X	100,6	97,7	100,9	98,2	102,3	99,9
XI	101,8	117,3	101,5	98,1	102,8	100,0
XII	103,2	124,3	102,8	98,1	103,4	100,2
I-VII	99,0	92,5	99,4	97,5	100,9	99,4
2017	I					
	104,0	128,9	103,3	99,3	103,3	100,3
II	104,5	130,2	103,9	100,0	103,3	100,3
III	104,8	129,0	104,2	99,7	103,3	100,4
IV	104,2	126,9	103,6	101,0	103,0	100,4
V	102,4	123,8	101,6	100,9	102,7	100,4
VI	101,8	118,6	101,2	100,4	102,7	100,3
VII	102,2	118,0	101,6	100,8	102,5	100,3
I-VII	103,4	125,0	102,8	100,3	103,0	100,3

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w lipcu br. były niższe niż **przed miesiącem** o 0,2%. Spadki cen odzieży i obuwia, towarów i usług w zakresie transportu oraz żywności i napojów bezalkoholowych wpłynęły na obniżenie wskaźnika cen ogółem odpowiednio o 0,18 p.proc, 0,09 p.proc. i 0,06 p.proc. Wzrost cen towarów i usług w zakresie rekreacji i kultury podwyższył natomiast wskaźnik cen ogółem o 0,08 p.proc.

Ceny żywności w lipcu br. były niższe niż przed miesiącem o 0,2%, a ceny napojów bezalkoholowych – o 0,1%. Mniej niż w czerwcu br. konsumenci płacili za warzywa (o 7,5%), owoce (o 0,9%), cukier (o 0,6%), kasze i ziarna zbóż (o 0,3%) oraz ryż (o 0,1%). Wzrosły natomiast ceny m.in. olejów i tłuszczów (o 4,0%, w tym masła – o 7,8%), mąki pszennej (o 1,6%), a także mięsa (przeciętnie o 1,0%, w tym podrożało mięso drobiowe – o 3,1%, wieprzowe – o 0,8% oraz wędliny – o 0,6%, przy spadku cen mięsa wołowego –

o 0,1%). Droższe były również makarony i produkty makaronowe (o 1,0%), ryby i owoce morza (o 0,6%), pieczywo (o 0,5%), a także artykuły w grupie „mleko, sery i jaja” (przeciętnie o 0,5%, w tym wzrosły ceny serów i twarogów oraz śmietany – po 0,9%, jogurtów – o 0,7%, mleka – o 0,2%, przy spadku cen jaj – 0,1%).

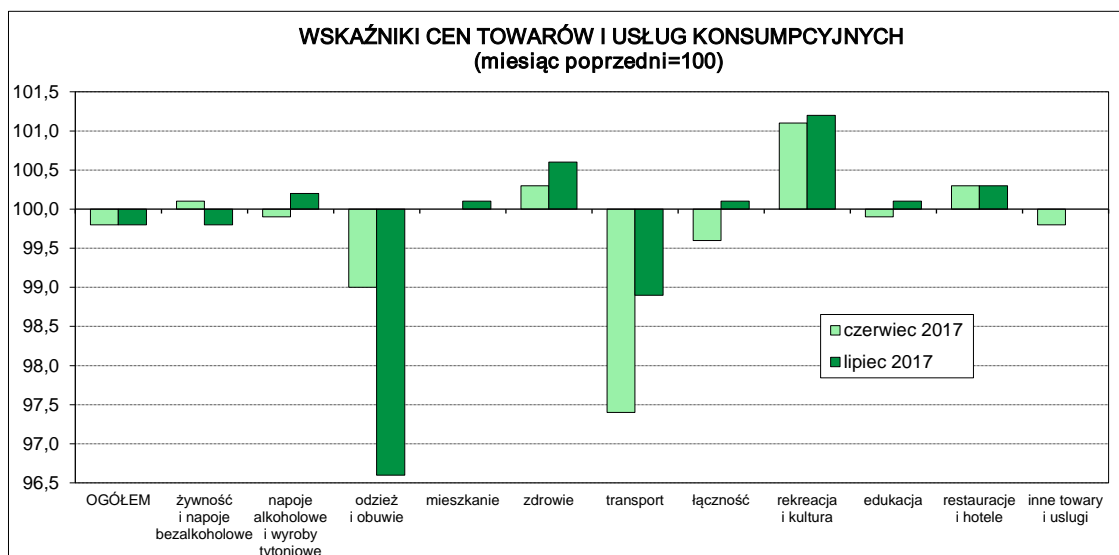
Ceny obuwia oraz odzieży były niższe niż przed miesiącem odpowiednio o 4,5% i 3,1%.

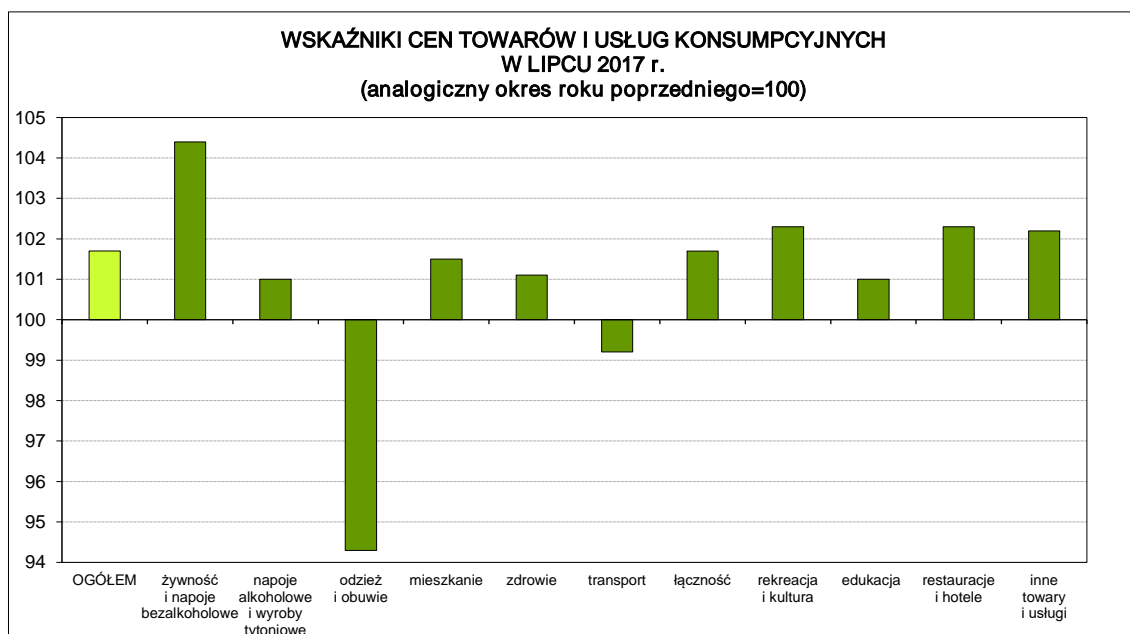
Towary i usługi związane z mieszkaniem podrożały o 0,1%. Wzrosły opłaty za wywóz śmieci (o 0,3%), a także za zaopatrywanie w wodę oraz usługi kanalizacyjne (po 0,1%). Ceny energii elektrycznej oraz ciepłej kształtowały się na poziomie sprzed miesiąca. Więcej należało zapłacić za opał (o 0,4%), natomiast mniej za gaz (o 0,2%). Ceny towarów i usług w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego nie uległy zmianie.

Opłaty związane ze zdrowiem były wyższe niż przed miesiącem o 0,6%. Wzrosły ceny wyrobów farmaceutycznych (o 0,9%), usług lekarskich (o 0,2%) oraz stomatologicznych (o 0,1%). Na poziomie z czerwca br. pozostały natomiast ceny usług szpitalnych oraz sanatoryjnych.

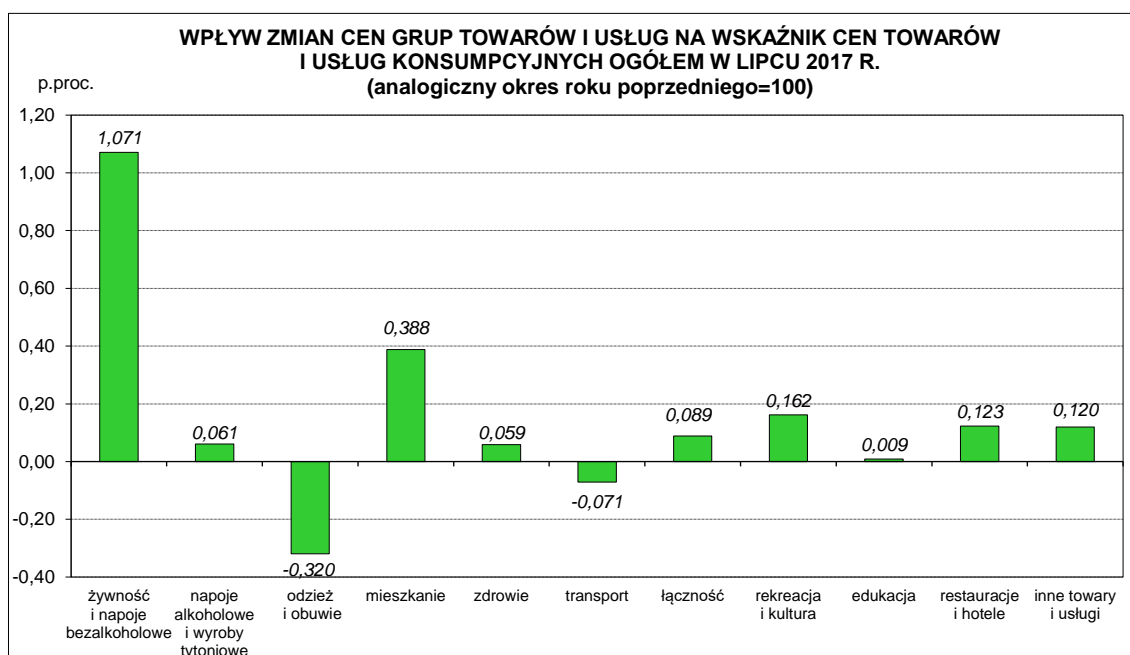
Ceny w zakresie transportu obniżyły się w stosunku do poprzedniego miesiąca o 1,1%. Mniej niż przed miesiącem konsumenci płacili za paliwa i smary do prywatnych środków transportu (przeciętnie o 1,7%, w tym tańszy był gaz ciekły – o 5,1%, benzyna – o 1,4% oraz olej napędowy – o 1,2%). Niższe były również ceny usług transportowych (o 1,0%), a także samochodów osobowych (o 0,1%).

Ceny związane z rekreacją i kulturą były wyższe niż w czerwcu br. o 1,2%. Znacznie podrożały usługi w zakresie turystyki zorganizowanej (o 4,4%) oraz gazety i czasopisma (o 2,0%). Na poziomie sprzed miesiąca pozostały ceny biletów do kin, teatrów i na koncerty, natomiast obniżyły się ceny książek (o 1,7%) oraz sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego (o 0,1%).

W skali roku ceny towarów i usług konsumpcyjnych w lipcu br. wzrosły o 1,7% (w tym ceny towarów podniesiono o 1,3%, a ceny usług – o 2,8%). Największy wpływ na poziom wskaźnika cen konsumpcyjnych ogółem miały wzrosty cen żywności i napojów bezalkoholowych oraz towarów i usług w zakresie mieszkania, które podwyższyły wskaźnik ogółem odpowiednio o 1,07 p.proc. i 0,39 p.proc. Spadek cen odzieży i obuwia oraz towarów i usług związanych z transportem wpłynął na obniżenie wskaźnika cen ogółem odpowiednio o 0,32 p.proc. i 0,07 p.proc.

Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych kształtowała się następująco:

Okresy	Ogółem	żywność	napoje	odzież	mieszkanie	zdrowie	transport	łącznie	rekreacja	edukacja	restauracje
		i napoje bezalko- holowe	alkoholowe i wyroby tytoniowe	i obuwie					i kultura		i hotele
2016											
Grudzień roku poprzedniego=100											
VII	99,8	101,1	100,7	94,9	99,5	98,8	98,5	99,3	99,9	100,0	101,1
2017											
VII	100,6	103,0	100,6	93,9	101,0	101,5	93,9	101,7	102,8	100,2	101,8
2016											
Miesiąc poprzedni=100											
VII	99,7	99,0	100,0	96,9	100,1	99,8	99,8	100,0	101,5	100,0	100,1
VIII	99,8	99,5	100,0	97,5	100,0	100,2	99,4	100,1	100,2	100,1	100,1
IX	100,0	99,8	100,0	100,9	100,1	99,1	101,1	100,0	98,6	100,6	100,4
X	100,5	100,5	100,2	103,6	100,2	100,0	101,5	100,0	100,0	100,0	100,0
XI	100,1	100,4	100,1	99,7	100,0	100,2	99,6	100,0	100,3	100,0	100,0
XII	100,7	101,2	100,0	98,9	100,2	100,2	104,3	100,0	100,2	100,0	100,1
2017											
I	100,4	101,8	100,1	95,7	100,7	100,4	99,6	99,7	100,3	100,1	100,2
II	100,3	101,0	100,5	98,2	100,1	100,2	100,4	99,9	100,9	100,0	100,2
III	99,9	99,6	100,1	101,8	99,9	100,3	99,1	100,0	99,9	100,0	100,2
IV	100,3	100,0	99,6	103,0	100,2	100,2	100,7	100,0	100,3	100,0	100,2
V	100,0	100,8	100,2	99,7	100,1	99,5	97,7	102,4	99,0	100,0	100,4
VI	99,8	100,1	99,9	99,0	100,0	100,3	97,4	99,6	101,1	99,9	100,3
VII	99,8	99,8	100,2	96,6	100,1	100,6	98,9	100,1	101,2	100,1	100,3
2016											
Analogiczny okres roku poprzedniego=100											
VII	99,1	101,0	100,6	95,3	99,2	98,8	92,9	98,6	97,7	100,7	101,3
VIII	99,2	101,2	100,6	95,2	99,3	98,6	93,1	98,6	97,7	100,7	101,4
IX	99,5	100,4	100,6	95,1	99,6	97,9	97,5	98,8	97,9	100,9	101,7
X	99,8	100,4	100,8	95,4	99,8	97,9	100,3	99,2	98,2	100,7	101,7
XI	100,0	101,2	100,9	95,3	99,7	98,2	99,8	99,3	98,8	100,7	101,6
XII	100,8	102,5	101,0	95,3	100,0	98,4	104,3	99,3	99,2	100,7	101,6
I-VII	99,1	100,6	100,6	95,8	99,3	100,0	92,9	99,3	97,9	100,8	101,3
2017											
I	101,7	103,3	100,9	94,5	101,0	100,6	108,7	98,9	98,8	100,8	101,8
II	102,2	103,9	101,1	94,5	101,2	100,9	111,2	98,8	99,3	100,8	101,9
III	102,0	103,1	101,3	94,5	101,2	101,2	109,4	98,8	101,1	100,8	101,9
IV	102,0	102,8	100,8	94,7	101,5	101,2	108,7	99,3	102,4	100,9	101,8
V	101,9	103,7	100,9	94,9	101,5	100,2	104,2	101,7	102,1	101,0	101,9
VI	101,5	103,7	100,7	94,6	101,6	100,3	100,0	101,6	102,5	100,9	102,1
VII	101,7	104,4	101,0	94,3	101,5	101,1	99,2	101,7	102,3	101,0	102,3
I-VII	101,9	103,6	101,0	94,6	101,4	100,8	105,8	100,1	101,2	100,9	102,0

Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych w skali roku w lipcu br. wyniósł 4,4%, przy czym żywność podrożała o 4,7%, a napoje bezalkoholowe – o 1,5%. Znacznie więcej niż w analogicznym miesiącu ub. roku płacono za oleje i tłuszcze (o 16,9%, w tym masło podrożało o 33,2%) oraz cukier (o 11,5%). Wzrosły również ceny owoców (o 6,6%), a także mięsa (przeciętnie o 5,7%, w tym podrożało mięso wieprzowe – o 9,7%, wędliny – o 5,5%, mięso wołowe – o 3,3% oraz drobiowe – o 2,7%). Wyższe niż przed rokiem były także ceny artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (przeciętnie o 5,4%, w tym wzrosły ceny jogurtów – o 7,2%, serów i twarogów – o 6,1%, śmietany – o 6,0%, jaj – o 5,2% oraz mleka – o 3,8%). Podrożały również ryby i owoce morza (o 3,6%), pieczywo (o 2,9%), ryż (o 2,0%),

makarony i produkty makaronowe (o 1,7%), warzywa (o 1,6%), mąka pszenna (o 1,3%), a także kasze i ziarna zbóż (o 0,8%).

Obniżyły się ceny odzieży oraz obuwia (w skali roku odpowiednio o 6,4% i 4,7%).

Ceny w zakresie mieszkania były wyższe niż przed rokiem o 1,5%. Podniesiono opłaty za wywóz śmieci – o 4,2%, zaopatrywanie w wodę – o 2,3% oraz usługi kanalizacyjne – o 1,9%. Wzrosły również opłaty za nośniki energii (przeciętnie o 1,4%), w tym opał podrożał o 3,4%, a energia elektryczna – o 2,2%. Niższe niż przed rokiem były natomiast ceny energii cieplnej – o 0,8% oraz gazu – o 0,1%. Ceny towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego wzrosły o 0,2%.

Ceny artykułów i usług związanych ze zdrowiem były wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku o 1,1%. Wzrosły opłaty za usługi lekarskie (o 4,2%), stomatologiczne (o 3,6%), szpitalne (o 1,6%), a także sanatoryjne (o 0,8%). Spadły natomiast ceny wyrobów farmaceutycznych (o 0,5%).

Ceny towarów i usług w zakresie transportu w lipcu br. były niższe niż przed rokiem o 0,8%. Spadły ceny samochodów osobowych (o 5,2%), usług transportowych (o 1,7%) oraz paliw i smarów do prywatnych środków transportu (przeciętnie o 0,1%, w tym ceny benzyny oraz oleju napędowego obniżyły się odpowiednio o 1,8% i 0,5%, natomiast ceny gazu ciekłego znacznie wzrosły – o 13,9%).

Opłaty związane z rekreacją i kulturą podniesiono w stosunku do lipca ub. roku o 2,3%. Podrożały usługi w zakresie turystyki zorganizowanej (o 5,5%), gazety i czasopisma (o 4,4%) oraz bilety do kin, teatrów i na koncerty (o 2,9%). Spadły natomiast ceny książek (o 4,3%) oraz sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego (o 2,2%).

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczony metodą średniej ruchomej w okresie sierpień 2016 r. – lipiec 2017 r. w stosunku do poprzednich dwunastu miesięcy wyniósł 1,0% (wobec wzrostu o 0,8% w okresie lipiec 2016 r. – czerwiec 2017 r.). Ceny konsumpcyjne **według zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)**¹⁰ wzrosły w tym okresie o 1,0%.

¹⁰ Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia indywidualnego w sektorze gospodarstw domowych (w 2017 r. – struktura spożycia z 2015 r. w cenach z grudnia 2016 r.). Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (ECOICOP).

Rolnictwo

W lipcu br. średnia temperatura powietrza w Polsce wyniosła 18,1°C i była o 0,6°C wyższa od średniej wieloletniej, a średnia suma opadów ukształtowała się na poziomie 101 mm i była o ok. 28% wyższa od normy z wielolecia 1971–2000.

Na rynku rolnym w lipcu br. w skupie odnotowano sezonowy spadek cen większości podstawowych produktów rolnych. Wyższe niż przed miesiącem były jedynie ceny drobiu rzeźnego oraz mleka. W skali roku utrzymał się wzrost cen produktów roślinnych oraz żywca wołowego i mleka. Ceny żywca wieprzowego i drobiowego kształtowały się poniżej poziomu sprzed roku.

W lipcu br. warunki wegetacji roślin i przeprowadzania prac polowych były zróżnicowane. Notowane w pierwszej połowie miesiąca częste opady deszczu, miejscami ulewne, spowodowały wzrost uwilgotnienia wierzchniej warstwy gleby. W wielu rejonach kraju, głównie w północnych i zachodnich województwach, wystąpił nadmiar wody na polach, a opady połączone z silnym wiatrem i burzami spowodowały miejscami wyleganie łanów zbóż. Prowadzenie prac żniwnych było więc opóźnione i utrudnione. Lokalnie, na terenach gdzie opady były niewielkie, pod koniec lipca notowano przesuszenie gruntu. W lipcu dojrzewały zboża ozime i jare. Lokalnie w drugiej, a powszechnie w trzeciej dekadzie miesiąca, rozpoczęto zbiór rzepaku i rzepiku, a pod koniec lipca rozpoczęto zbiór zbóż ozimych. W pierwszej połowie miesiąca powszechnie kwitły ziemniaki. Temperatura powietrza i dobre uwilgotnienie gleby korzystnie wpłynęły na procesy zawiązywania i wzrostu bulw tych roślin. W ciągu miesiąca na plantacjach kukurydzy uprawianej na zielonkę i na ziarno trwało wykształcanie kolb. Zwiększone w tym okresie potrzeby wodne tych roślin były na ogół zaspokojone. W połowie miesiąca przystąpiono do sprzętu kolejnego pokosu siana łąkowego i wieloletnich roślin motylkowych. Deszczowa pogoda lokalnie utrudniała dosuszanie siana. Dobre były natomiast warunki odrostu roślinności na trwałych użytkach zielonych.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2017		
	w tys. t	VII 2016=100	VI 2017=100
Ziarno zbóż^b	426,2	53,0	131,4
w tym:			
Pszenica	200,3	38,7	77,6
Żyto	15,3	23,8	68,8

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) w lipcu br. był wyraźnie większy niż przed miesiącem (o 31,4%), na co wypłynął wysoki (ponad 7-krotny) wzrost skupu jęczmienia z tegorocznych zbiorów, przy obniżonych dostawach pszenicy (o 22,4%) i żyta (o 31,2%). W porównaniu z lipcem ub. roku skup zbóż

podstawowych obniżył się o 47,0%, przy czym dostawy pszenicy zmniejszyły się o 61,3%, a żyta – o 76,2%.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I-VII 2017		VII 2017		
	w tys. t	I-VII 2016=100	w tys. t	VII 2016=100	VI 2017=100
Żywiec rzeźny ^b	1958,3	102,6	281,2	111,9	85,8
w tym:					
bydło (z cielętami)	125,4	107,1	19,5	123,2	102,6
trzoda chlewna	678,9	101,5	100,6	115,9	111,3
drób	1152,4	102,7	161,0	108,4	73,8
Mleko	6692,4 ^c	104,2	998,8 ^c	106,6	101,6

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso łącznie z tłuszczami w wadze poubojowej ciepłej. ^c W milionach litrów.

W okresie styczeń-lipiec br., przy utrzymującym się wzroście krajowej podaży wszystkich podstawowych gatunków żywca, **skup żywca rzeźnego ogółem** (w wadze poubojowej ciepłej) wyniósł 1958,3 tys. ton i był o 2,6% większy niż w analogicznym okresie ub. roku. W lipcu br. głęboki spadek podaży żywca drobiowego (o 26,2%) wpłynął na zmniejszenie w skali miesiąca skupu żywca rzeźnego o 14,2% do 281,2 tys. W porównaniu z lipcem ub. roku skup żywca rzeźnego był większy o 11,9%.

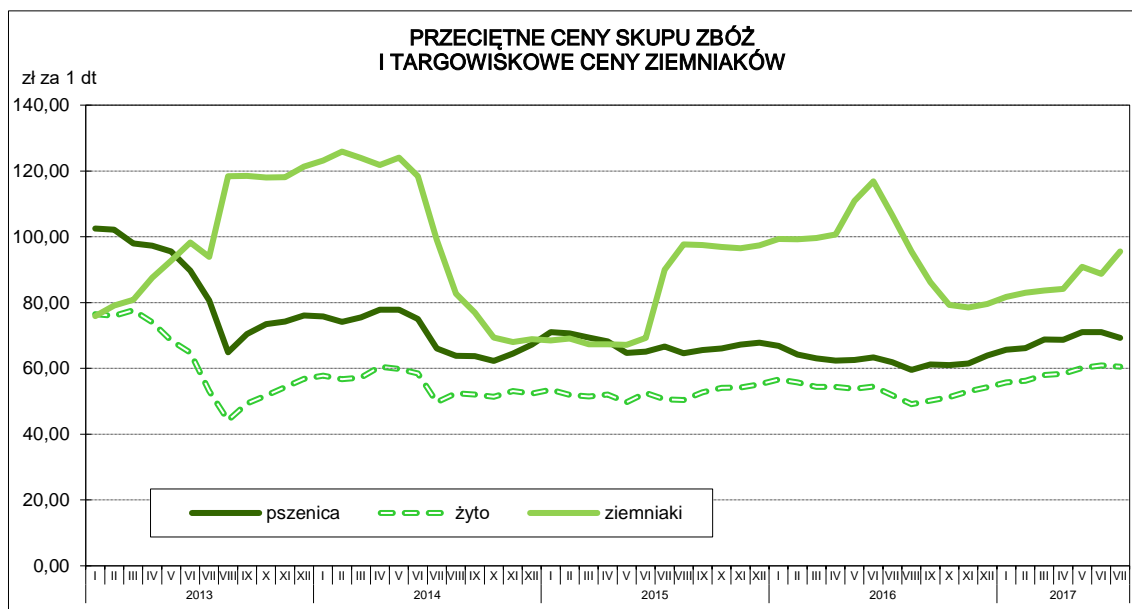
Ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	VII 2017			I-VII 2017		VII 2017			I-VII 2017	
	zł	VII 2016= =100	VI 2017= =100	zł	I-VII 2016= =100	zł	VII 2016= =100	VI 2017= =100	zł	I-VII 2016= =100
Pszenica za 1 dt ^a	69,23	111,9	97,5	68,32	107,8	83,28	110,5	102,4	78,33	103,2
Żyto za 1 dt ^a	60,59	116,7	99,4	58,12	107,1	66,09	110,1	102,0	62,27	104,3
Ziemniaki ^b za 1 dt	57,64	111,7	92,3	62,20	99,9	95,58	89,7	107,8	86,80	82,9
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:										
w tym:										
bydło ^c (bez cieląt)	6,19	103,8	99,4	6,23	104,9	6,88	107,3	98,6	6,96	106,4
w tym młode bydło	6,37	100,7	99,5	6,42	103,2	7,18	103,8	98,4	7,30	104,7
trzoda chlewna	5,28	99,6	94,2	5,22	118,0	5,50	116,0	103,8	5,08	116,0
drób	3,86	98,9	103,4	3,62	97,4	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt.	.	x	x	.	x	193,26	124,7	102,7	180,56	122,3
Mleko za 1 hl	134,96	133,3	101,5	132,38	126,9	.	x	x	.	x

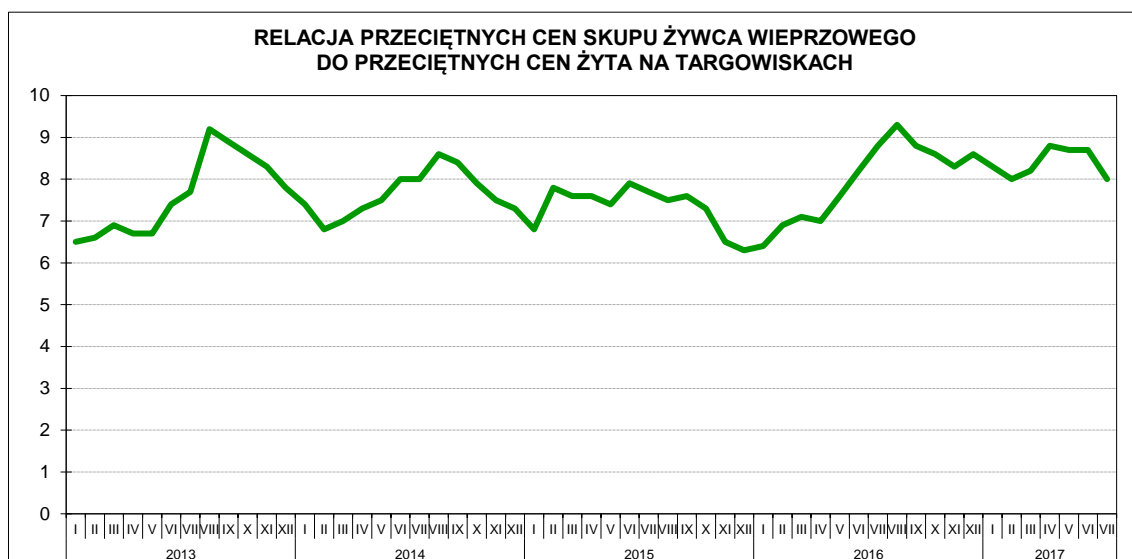
^a W skupie bez ziarna siewnego. ^b Na targowiskach – jadalne. ^c Na targowiskach średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

W lipcu br., przy zmniejszonej podaży, **tendencja wzrostowa cen skupu** podstawowych gatunków **zbóż** została zahamowana. Ceny ziarna, przy sezonowym spadku, były wyraźnie wyższe niż przed rokiem, w tym pszenicy – o 11,9% i żyta – o 16,7%. W obrocie targowiskowym, w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny pszenicy wzrosły o ok. 2%, a w stosunku do lipca ub. roku były wyższe o nieco ponad 10%.

W lipcu br. dostawy ziemniaków do skupu (44,0 tys. ton) były niższe niż przed miesiącem (o 18,6%) i przed rokiem (o 9,7%). Przepiętne **cenę skupu ziemniaków**, po ponownym sezonowym spadku (o 7,7%), były o 11,7% wyższe niż w lipcu ub. roku. Na targowiskach ceny ziemniaków wzrosły w porównaniu z czerwcem br. (o 7,8%), ale nadal płacono za nie mniej niż przed rokiem (o 9,3%).

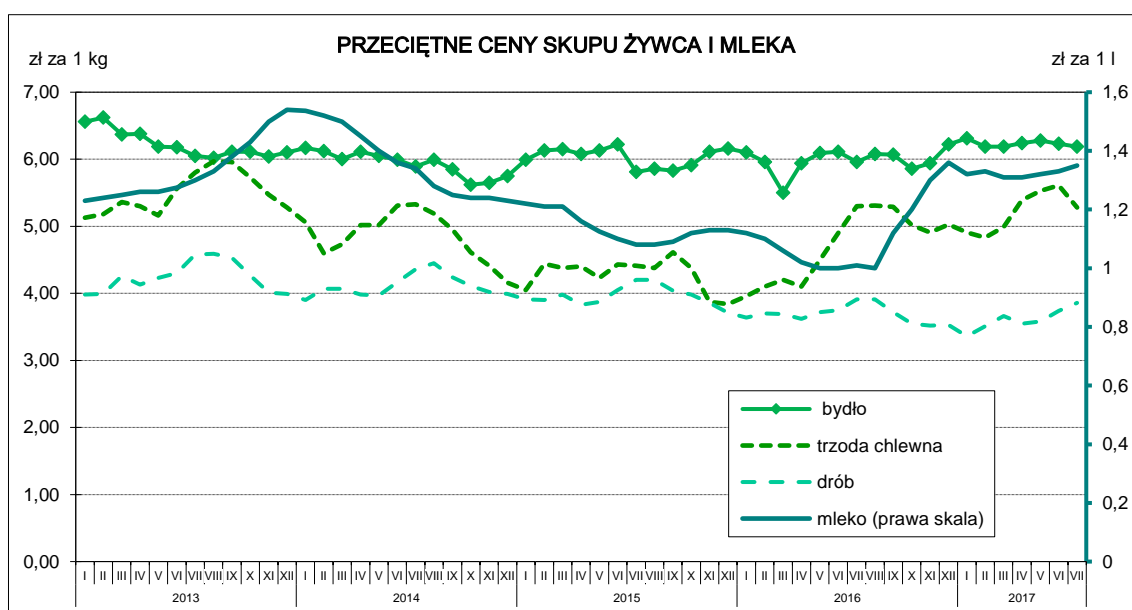

W lipcu br., przy zwiększonej krajowej podaży **żywca wieprzowego**, **cenę skupu** tego surowca, po czterech miesiącach sezonowego wzrostu, obniżyły się zarówno w skali miesiąca (o 5,8%), jak i roku (o 0,4%). Spadek cen skupu wpłynął na pogorszenie ich relacji do cen żyta na targowiskach, która w lipcu br. wynosiła 8,0 (wobec 8,7 przed miesiącem i 8,2 przed rokiem). Na targowiskach notowany był dalszy wzrost cen żywca wieprzowego i prosiąt do dalszego chowu. W lipcu br. za jedno prosię płacono o 24,7% więcej niż przed rokiem.

Przy głębokim sezonowym spadku podaży, ceny **drobiu rzeźnego** kształtowały się nadal poniżej poziomu sprzed roku. W lipcu br. średnia cena żywca drobiowego, po wzroście w skali miesiąca (o 3,4%), była niższa niż przed rokiem o 1,1%.

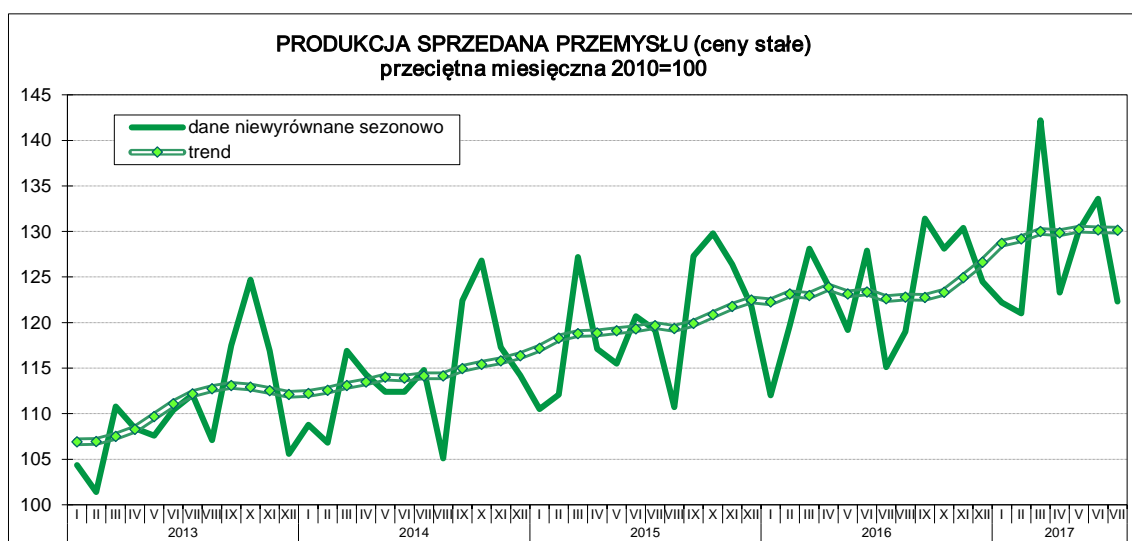
Na rynku wołowy, przy sezonowym spadku cen, w skupie i na targowiskach utrzymał się wzrost cen **żywca wołowego** i **młodego bydła rzeźnego** w skali roku. W skupie ceny żywca wołowego i młodego bydła rzeźnego były niższe niż w czerwcu br. odpowiednio o 0,6% i o 0,5%, natomiast w porównaniu z lipcem ub. roku ceny żywca wołowego wzrosły o 3,8%, a młodego bydła rzeźnego – o 0,7%. W obrocie targowiskowym zarówno za zwierce wołowy, jak młode bydło rzeźne płacono mniej niż przed miesiącem (odpowiednio o 1,4% i o 1,6%), ale więcej niż w lipcu ub. roku (stosownie o 7,3% i o 3,8%).

Od początku br. skupiono łącznie 6692,4 mln l **mleka**, tj. o 1,6% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Przy wzroście krajowej podaży, w lipcu br. za ten surowiec płacono więcej niż przed miesiącem (o 1,5%) i przed rokiem (o 33,3%).

Przemysł

W lipcu br. wzrost **produkcji sprzedanej przemysłu**¹¹ w skali roku wyniósł 6,2% (wobec wzrostu o 4,4% w czerwcu br. oraz spadku o 3,4% przed rokiem). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym, produkcja była wyższa niż w lipcu ub. roku o 6,7%, a w porównaniu z poprzednim miesiącem zmniejszyła się o 1,2%.

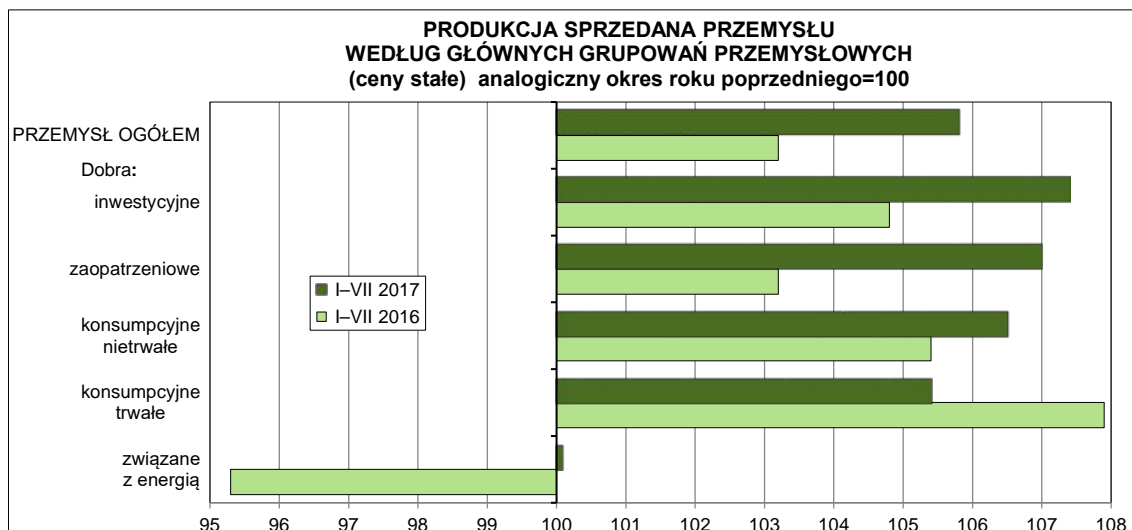

Wzrost produkcji sprzedanej, w porównaniu z lipcem ub. roku, zanotowano w większości sekcji, z wyjątkiem górnictwa i wydobywania, gdzie wystąpił spadek (o 2,1%). W przetwórstwie przemysłowym, sekcji o największym udziale w produkcji sprzedanej przemysłu ogółem, produkcja wzrosła o 6,9%. W wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę notowano wzrost o 3,5%, a w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji o 3,3%.

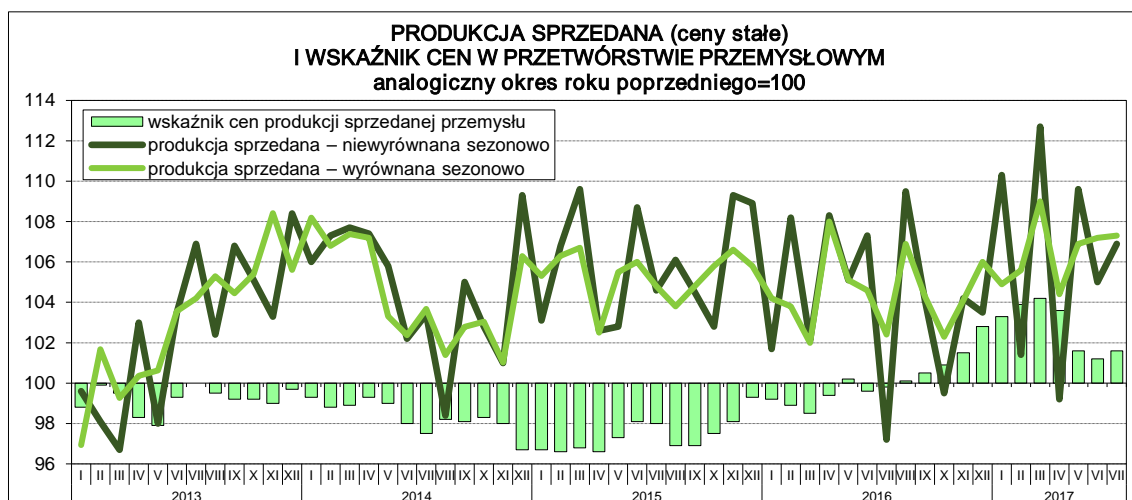
W okresie styczeń–lipiec br. produkcja sprzedana przemysłu była o 5,8% wyższa niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost odpowiednio o 3,2%).

W większości **głównych grupowań przemysłowych** w lipcu br. obserwowano zwiększenie produkcji sprzedanej w skali roku. Produkcja dóbr zaopatrzeniowych wzrosła o 10,5%, dóbr konsumpcyjnych trwałych o 7,1%, konsumpcyjnych nietrwałych o 5,3%, a dóbr inwestycyjnych o 5,0%. Zmniejszenie sprzedaży notowano natomiast w zakresie dóbr związanych z energią – o 0,2%.

¹¹ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, w okresie styczeń-lipiec br. była o 2,5% wyższa niż przed rokiem, przy większym o 3,2% przeciętnym zatrudnieniu i wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 4,5%.

W lipcu br. wzrost produkcji sprzedanej w skali roku notowano w 26 (spośród 34) działach przemysłu, w tym m.in. w produkcji:

- metali – o 17,2% (w tym surówki, żelazostopów, żeliwa i stali oraz wyrobów hutniczych – o 24,8%),
- komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych – o 13,7% (m.in. elektronicznych elementów i obwodów drukowanych – o 23,8%),
- produkcji papieru i wyrobów z papieru – o 11,3% (m.in. masy włóknistej, papieru i tektury – o 13,8%),
- wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – o 10,9% (w tym wyrobów z tworzyw sztucznych – o 11,7%),

- wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych – o 10,9% (m.in. wyrobów z betonu, cementu i gipsu – o 24,3%),
- maszyn i urządzeń – o 8,6% (w tym pozostałych maszyn ogólnego przeznaczenia – o 10,0%),
- wyrobów z metali – o 8,6% (m.in. metalowych elementów konstrukcyjnych – o 13,7%),
- chemikaliów i wyrobów chemicznych – o 8,0% (w tym podstawowych chemikaliów, nawozów i związków azotowych, tworzyw sztucznych i kauczuku syntetycznego w formach podstawowych – o 10,0%).

Spadek sprzedaży w skali roku notowano natomiast m.in. w produkcji wyrobów farmaceutycznych (o 18,4%), w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego (o 12,0%) oraz produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 5,9%).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2016		2017		2016	
	VII	I-VII	VII	I-VII		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100				struktura w %	
Przemysł	96,6	103,2	106,2	105,8	100,0	100,0
górnictwo i wydobywanie	91,4	93,4	97,9	95,4	3,5	3,2
przetwórstwo przemysłowe	97,2	104,3	106,9	106,4	87,1	87,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ..	91,0	96,1	103,5	104,7	7,1	7,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	99,9	102,1	103,3	104,2	2,3	2,4
Z przemysłu ogółem – działy:						
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego	92,7	93,7	88,0	89,6	1,7	1,5
produkcja artykułów spożywczych	102,8	105,6	105,7	107,0	16,4	16,1
produkcja napojów	93,3	99,2	100,7	102,2	1,5	1,6
produkcja odzieży	94,2	107,9	92,9	99,4	0,5	0,6
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	98,5	103,4	105,8	106,0	2,6	2,7
produkcja papieru i wyrobów z papieru	99,0	103,3	111,3	105,7	3,0	3,1
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	92,7	93,8	99,4	97,5	4,7	4,3
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	94,1	102,3	108,0	104,7	4,7	4,7
produkcja wyrobów farmaceutycznych	110,6	106,1	81,6	97,5	1,0	1,1
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	99,0	107,4	110,9	108,1	6,6	6,6
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	98,8	105,6	110,9	107,6	3,8	3,9
produkcja metali	91,9	98,7	117,2	110,3	4,2	3,7
produkcja wyrobów z metali	101,7	108,5	108,6	110,1	6,8	6,7
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	97,1	107,4	113,7	105,3	2,8	2,9
produkcja urządzeń elektrycznych	101,5	103,4	105,2	104,0	4,0	4,2
produkcja maszyn i urządzeń	94,9	100,5	108,6	112,2	3,3	3,2
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	88,0	106,5	104,7	107,4	11,4	11,7
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	100,9	105,4	94,1	105,8	1,5	1,5
produkcja mebli	107,3	113,4	109,3	106,8	3,0	3,1

Sprzedaż w produkcji artykułów spożywczych (stanowiącej ponad 17% produkcji sprzedanej przemysłu) w lipcu br. była o 5,7% wyższa niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 2,8%). Zwiększyła się sprzedaż w przetwarzaniu i konserwowaniu owoców i warzyw oraz produkcji gotowych pasz i karmy dla zwierząt – po 12,1%, produkcji wyrobów piekarskich i mącznych – o 10,3%, przetwarzaniu i konserwowaniu mięsa oraz produkcji wyrobów z mięsa – o 7,3%, wytwarzaniu wyrobów mleczarskich – o 5,8%, przetwarzaniu i konserwowaniu ryb, skorupiaków i mięczaków – o 4,3%, wytwarzaniu produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych – o 2,1%, a także w produkcji pozostałych artykułów spożywczych – o 1,5%. Spadek sprzedaży notowano natomiast w produkcji olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego – o 5,8%.

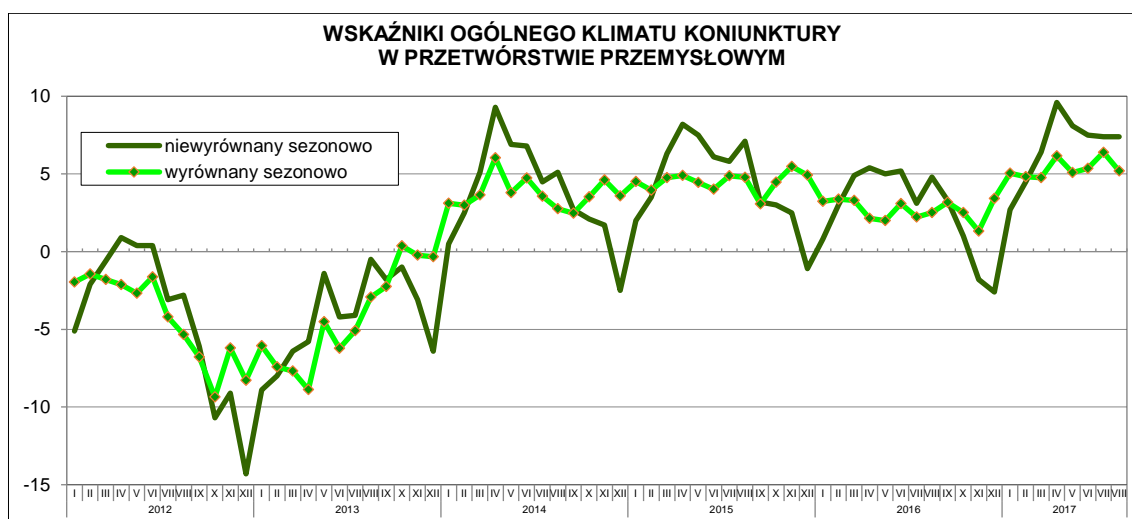
Z obserwowanych w lipcu br. 282 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** produkcja 175 była wyższa niż przed rokiem, w tym najbardziej zwiększyła się produkcja: papierosów, pestycydów, odkurzaczy, odbiorników telewizyjnych, nawozów mineralnych lub chemicznych azotowych, stali surowej, margaryny i produktów do smarowania, samochodów ciężarowych i ciągników drogowych do ciągnięcia naczep, tarcicy liściastej, produktów uboju bydła i cieląt, wyrobów walcowanych na gorąco (bez półwyrobów), komputerów, cementu, ciągników rolniczych, rur stalowych, wyrobów z gumy, masła, mięsa drobiowego, produktów uboju trzody chlewnej, farb i lakierów, serów podpuszczkowych dojrzewających, obuwia, tarcicy iglastej. Niższa niż przed rokiem była natomiast produkcja 106 wyrobów i grup wyrobów, w tym w największym stopniu zmniejszyła się produkcja: rowerów, pojazdów do transportu publicznego, soków z owoców i warzyw, nawozów mineralnych lub chemicznych fosforowych, kuchni gazowych z piekarnikiem, opon, samochodów osobowych, węgla kamiennego.

W I półroczu br. przedsiębiorstwa przemysłowe uzyskały lepsze niż przed rokiem **wyniki finansowe**¹². Zwiększył się wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (o 8,4% do 46,3 mld zł). Poprawił się również **wynik finansowy brutto** (o 16,0% do 56,4 mld zł) oraz **netto** (o 14,3% do 48,7 mld zł). Wynik finansowy netto wzrósł w sekcjach wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 28,9% oraz przetwórstwo przemysłowe – o 0,6%; poprawił się również w górnictwie i wydobywaniu (do 2,7 mld zł z minus 0,2 mld zł). Gorszy niż przed rokiem był natomiast w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja – o 4,2%. Spośród działów przetwórstwa przemysłowego wyższy niż przed rokiem wynik finansowy netto uzyskano m.in. w produkcji maszyn i urządzeń, metali, koksu i produktów rafinacji ropy naftowej oraz pojazdów samochodowych, przyczep i naczep. Słabszy niż w I półroczu ub. roku wynik finansowy netto obserwowano natomiast m.in. w produkcji chemikaliów i wyrobów chemicznych, artykułów spożywczych, wyrobów z gumy i tworzyw

¹² Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

sztucznych, urządzeń elektrycznych oraz mebli. Wskaźnik rentowności ze sprzedaży w przemyśle ogółem nieznacznie pogorszył się w porównaniu z I półroczem ub. roku (z 6,7% do 6,6%), poprawiły się natomiast wskaźniki rentowności obrotu: brutto (z 7,3% do 7,8%) i netto (z 6,4% do 6,7%). Wskaźnik poziomu kosztów obniżył się z 92,7% przed rokiem do 92,2%. Niższy niż przed rokiem był wskaźnik płynności finansowej I stopnia (33,6% wobec 36,2% rok wcześniej), natomiast II stopnia – wyższy (103,4% wobec 102,7%). Udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych zmniejszył się z 80,4% do 77,9%, ale udział ich przychodów w przychodach ogółem był nieco wyższy (87,9% wobec 87,3%).

Nakłady inwestycyjne¹³ w przemyśle w I półroczu br. były niższe niż przed rokiem o 3,6% (wobec spadku o 2,6% w analogicznym okresie ub. roku). Nakłady zmniejszyły się we wszystkich sekcjach, z wyjątkiem przetwórstwa przemysłowego, gdzie notowano wzrost o 5,8%. W przemyśle ogółem rozpoczęto o 0,2% więcej nowych inwestycji, a ich wartość kosztorysowa była o 1,1% wyższa niż w I półroczu ub. roku.

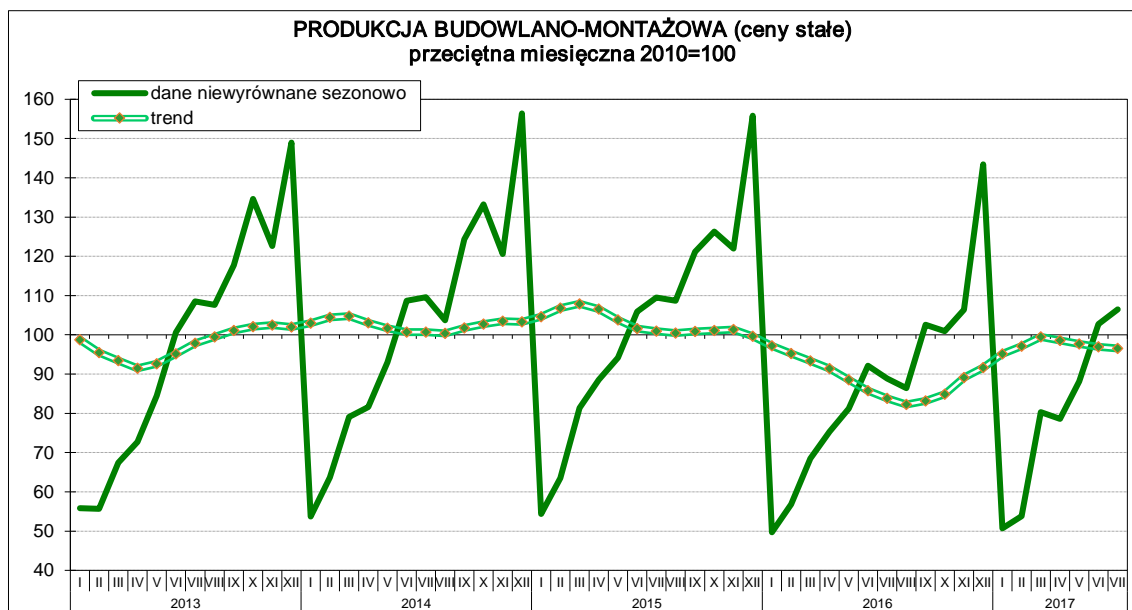
Ogólny klimat koniunktury w przetwórstwie przemysłowym w sierpniu br. oceniany jest pozytywnie, podobnie jak przed miesiącem. Mniej optymistycznie postrzegana jest bieżąca produkcja i portfel zamówień. Nieco pesymistycznie przedsiębiorcy oceniają aktualną sytuację finansową, wobec pozytywnych wskazań w lipcu. Odpowiednie prognozy są nieco bardziej korzystne od formułowanych w lipcu br. Przewiduje się zwiększenie zatrudnienia i wzrost cen wyrobów w nadchodzących trzech miesiącach.

¹³ Dane dotyczące nakładów inwestycyjnych oraz wartości kosztorysowej podano w cenach bieżących. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Stan zapasów wyrobów gotowych uznawany jest za zbliżony do wystarczającego. Większe zapasy niż przed miesiącem zgłaszają m.in. producenci wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, chemikaliów i wyrobów chemicznych oraz urządzeń elektrycznych. Zmniejszenie zapasów sygnalizują m.in. producenci wyrobów farmaceutycznych.

Budownictwo

W lipcu br. **produkcja budowlano-montażowa**¹⁴ była o 19,8% większa niż przed rokiem (kiedy notowano spadek o 18,8%). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym, produkcja budowlano-montażowa ogółem była o 18,0% wyższa w skali roku i o 4,3% wyższa niż przed miesiącem.

Wzrost produkcji w stosunku do lipca ub. roku notowano we wszystkich działach budownictwa. Najbardziej wzrosła produkcja w przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 33,7%, w mniejszym stopniu – w jednostkach specjalizujących się w budowie budynków – o 13,1% oraz w podmiotach realizujących głównie roboty budowlane specjalistyczne – o 9,1%. Skala wzrostu sprzedaży była wyraźnie większa w przypadku robót o charakterze inwestycyjnym (28,7%) niż robót remontowych (5,5%).

W okresie styczeń–lipiec br. produkcja budowlano-montażowa była o 10,6% większa niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec spadku o 13,8% przed rokiem); największy wzrost zaobserwowano w jednostkach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej.

¹⁴ W cenach stałych; w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej kształtowały się następująco:

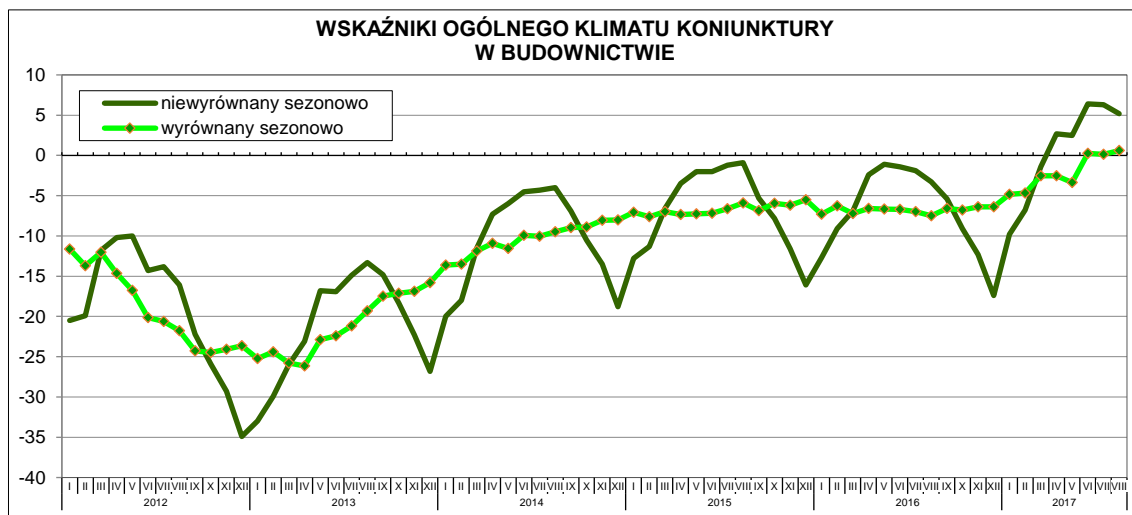
Wyszczególnienie	2016		2017		2016	
	VII	I-VII	VII	I-VII		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100				struktura w %	
Ogółem	81,2	86,2	119,8	110,6	100,0	100,0
roboty budowlane o charakterze:						
inwestycyjnym	79,5	86,2	128,7	112,7	64,6	63,4
remontowym	84,0	86,2	105,5	107,0	35,4	36,6
Budowa budynków	81,5	89,6	113,1	105,1	35,7	37,6
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	82,0	83,2	133,7	121,1	36,4	33,4
Roboty budowlane specjalistyczne	79,6	85,3	109,1	105,7	27,9	29,0

W I półroczu br. **sytuacja finansowa przedsiębiorstw**¹⁵ budowlanych była słabsza od obserwowanej w analogicznym okresie ub. roku. Przy większych niż w I półroczu ub. roku przychodach ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, przedsiębiorstwa uzyskały niższe wyniki finansowe brutto (1,1 mld zł wobec 2,6 mld zł) oraz netto (0,8 mld zł wobec 2,4 mld zł). Wyniki finansowe brutto i netto obniżyły się we wszystkich działach budownictwa, najbardziej – w przedsiębiorstwach realizujących głównie roboty budowlane specjalistyczne; w jednostkach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej wyniki te były ujemne. Wskaźnik rentowności ze sprzedaży przedsiębiorstw budowlanych ogółem był nieco wyższy niż w I półroczu ub. roku i wyniósł 2,0% (wobec 1,9% przed rokiem). Niższe niż przed rokiem były natomiast wskaźniki rentowności obrotu brutto (2,7% wobec 6,5%) oraz netto (2,0% wobec 5,9%). Wskaźnik poziomu kosztów ogółem zwiększył się z 93,5% do 97,3%. Obniżyły się wskaźniki płynności finansowej – I stopnia (z 47,5% do 40,5%) oraz II stopnia (ze 109,5% do 108,6%). Mniejszy niż przed rokiem był udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw budowlanych (60,3% wobec 63,1%) oraz udział przychodów tych przedsiębiorstw w przychodach z całokształtu działalności ogółu przedsiębiorstw budowlanych (73,2% wobec 76,4%).

Przedsiębiorstwa budowlane w I półroczu br. poniosły **nakłady inwestycyjne**¹⁶ wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku o 4,8% (wobec spadku przed rokiem o 10,3%). Niższa niż w I półroczu ub. roku była liczba inwestycji nowo rozpoczętych (o 25,9%) oraz ich wartość kosztorysowa (o 29,6%).

¹⁵ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

¹⁶ Dane dotyczące nakładów inwestycyjnych oraz wartości kosztorysowej podano w cenach bieżących. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

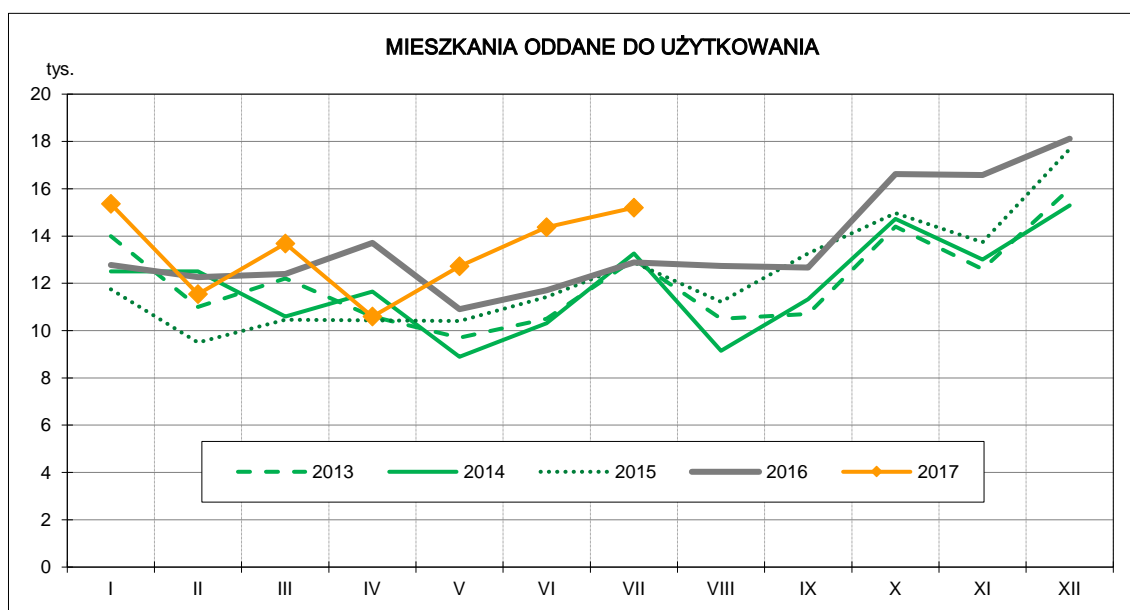

W sierpniu br. **ogólny klimat koniunktury** w budownictwie jest oceniany pozytywnie, podobnie jak przed miesiącem. Utrzymują się korzystne diagnozy produkcji budowlano-montażowej i portfela zamówień; nadal niekorzystnie oceniana jest aktualna sytuacja finansowa przedsiębiorstw. Prognozy w tych obszarach są mniej optymistyczne od formułowanych w lipcu br. Przedsiębiorcy, podobnie jak przed miesiącem, przewidują niewielki wzrost zatrudnienia i oczekują wzrostu cen robót budowlano-montażowych.

Podobnie jak przed miesiącem i przed rokiem, w sierpniu br., wśród utrudnień w prowadzeniu działalności podmioty budowlane najczęściej wskazują koszty zatrudnienia oraz konkurencję na rynku. Znacznie częściej niż przed rokiem jako bariera w prowadzeniu działalności wskazywany jest niedobór wykwalifikowanych pracowników, a znacznie rzadziej – niedostateczny popyt.

Budownictwo mieszkaniowe

W lipcu br. oddano do użytkowania więcej mieszkań niż w analogicznym miesiącu ub. roku. Większa niż przed rokiem była także liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto.

Według wstępnych danych¹⁷ w lipcu br. **oddano do użytkowania** 15,2 tys. mieszkań, tj. o 17,6% więcej niż przed rokiem (w lipcu ub. roku liczba oddanych mieszkań była zbliżona do notowanej w analogicznym miesiącu poprzedniego roku). Znacznie zwiększyła się liczba mieszkań oddanych w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 23,0% do 7,8 tys.), w mniejszym stopniu – w budownictwie indywidualnym (o 5,4% do 6,4 tys.). Wzrost notowano także w budownictwie społecznym czynszowym (do 758 mieszkań, ze 144 przed rokiem) i zakładowym (oddano 39 mieszkań, podczas gdy przed rokiem – żadnego). Mniej niż w lipcu ub. roku mieszkań przekazano natomiast do eksploatacji w budownictwie spółdzielczym (110 wobec 191) oraz komunalnym (86 wobec 171).

W okresie styczeń–lipiec br. oddano do użytkowania 93,4 tys. mieszkań, tj. o 7,9% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku; wzrost notowano m.in. w obydwu głównych formach budownictwa, tj. w budownictwie indywidualnym i przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem.

¹⁷ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	I-VII 2016			I-VII 2017		
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100
Ogółem	86624	100,0	112,7	93427	100,0	107,9
Indywidualne	43029	49,7	93,8	45804	49,0	106,4
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	41107	47,4	142,5	45216	48,4	110,0
Spółdzielcze	1207	1,4	164,2	869	0,9	72,0
Spółeczne czynszowe	568	0,7	102,9	957	1,0	168,5
Komunalne	665	0,8	101,8	522	0,6	78,5
Zakładowe	48	0,0	22,0	59	0,1	122,9

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń-lipiec br. wyniosła 95,0 m² i była o 1,9 m² mniejsza niż przed rokiem.

W lipcu br. **wydano pozwolenia na budowę lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** dla 20,6 tys. mieszkań, tj. o 12,6% więcej niż w analogicznym miesiącu ub. roku (przed rokiem notowano wzrost o 5,4%). Liczba mieszkań, których **budowę rozpoczęto** wyniosła 18,3 tys. i zwiększyła się w stosunku do lipca ub. roku o 21,6% (wobec spadku o 1,3% przed rokiem).

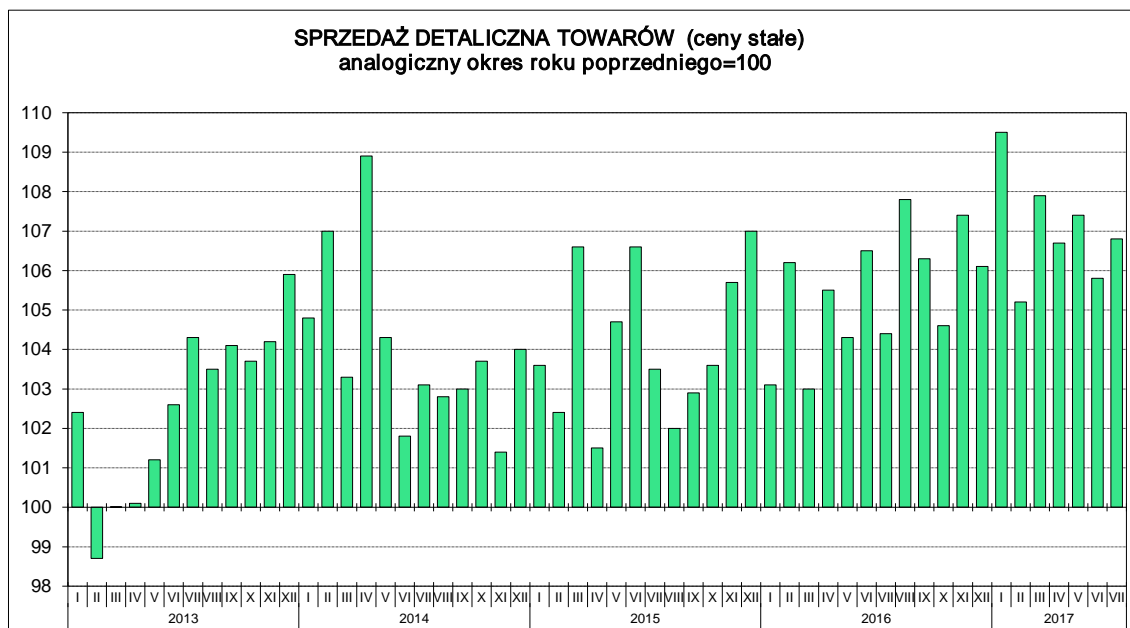
Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i mieszkań, których budowę rozpoczęto kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	I-VII 2017					
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100
Ogółem	151066	100,0	129,7	124319	100,0	122,7
Indywidualne	67015	44,4	120,0	58762	47,3	119,1
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	80191	53,1	139,0	62967	50,7	128,2
Spółdzielcze	1039	0,7	144,7	1211	1,0	71,9
Spółeczne czynszowe	1046	0,7	206,3	807	0,6	310,4
Komunalne	1695	1,1	102,0	515	0,4	63,3
Zakładowe	80	0,0	119,4	57	0,0	51,4

Szacuje się, że na koniec lipca br. **w budowie** pozostawało 762,1 tys. mieszkań, tj. o 3,6% więcej niż przed rokiem.

Rynek wewnętrzny

W lipcu br. **sprzedaż detaliczna**¹⁸ zwiększyła się w skali roku o 6,8% (wobec wzrostu o 5,8% przed miesiącem oraz o 4,4% w lipcu ub. roku). W okresie styczeń–lipiec br. sprzedaż detaliczna była wyższa niż przed rokiem o 7,0%.

Wyższa niż w lipcu ub. roku była sprzedaż we wszystkich grupach. Spośród grup o istotnym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem największy wzrost notowano w jednostkach zajmujących się handlem pojazdami samochodowymi, motocyklami, częściami (o 10,0%). Zwiększenie sprzedaży obserwowano również m.in. w grupach: pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (o 6,6%), paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 5,6%), pozostałe (o 3,3%) oraz żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 2,2%).

¹⁸ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Dynamika sprzedaży detalicznej (w cenach stałych) kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2016		2017	
	VII	I-VII	VII	I-VII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			
O g ó ł e m^a	104,4	105,1	106,8	107,0
w tym:				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	101,9	111,5	110,0	107,3
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	101,1	99,6	105,6	107,4
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	104,6	104,9	102,2	103,1
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	110,2	108,6	106,6	106,5
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	111,3	111,0	111,9	113,2
Tekstylia, odzież, obuwie	118,8	118,3	116,7	114,5
Meble, rtv, agd	109,6	109,8	108,9	108,2
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	100,9	104,2	111,8	111,8
Pozostałe	91,6	90,4	103,3	104,2

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

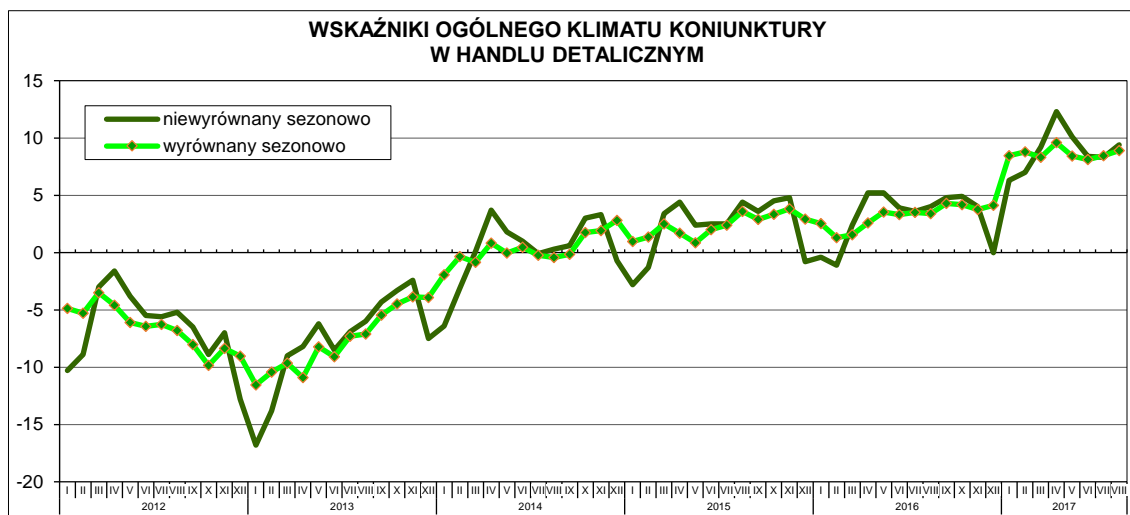
Sprzedaż hurtowa¹⁹ w lipcu br. była o 11,4% wyższa niż przed rokiem, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zwiększyła się o 10,2%. W okresie styczeń-lipiec br. sprzedaż hurtowa w skali roku wzrosła o 13,5%, w tym wśród przedsiębiorstw hurtowych – o 12,6%.

W I półroczu br. **wyniki finansowe**²⁰ odnotowane przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych były lepsze niż przed rokiem. Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów zwiększył się o 6,9% (do 9,7 mld zł), wynik finansowy brutto wzrósł o 2,2% (do 9,5 mld zł), a netto – o 0,6% (do 7,8 mld zł). Nieznacznie pogorszyły się wskaźniki rentowności ze sprzedaży (z 2,4% przed rokiem do 2,3%), obrotu brutto (z 2,5% do 2,3%) oraz obrotu netto (z 2,1% do 1,9%). Wskaźnik poziomu kosztów wzrósł z 97,5% do 97,7%. Zwiększyły się wskaźniki płynności finansowej: I stopnia – z 21,3% do 22,3% oraz II stopnia – z 75,5% do 77,5%. Nieznacznie wzrósł udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw (z 72,1% do 72,4%), ale nieco zmniejszył się udział ich przychodów w przychodach z całokształtu działalności (z 76,3% do 76,2%).

¹⁹ W cenach bieżących; w przedsiębiorstwach handlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

²⁰ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Nakłady inwestycyjne²¹ zrealizowane przez jednostki prowadzące działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych w I półroczu br. były o 9,7% wyższe niż przed rokiem (po wzroście w analogicznym okresie ub. roku o 0,2%). Zwiększyła się liczba nowo rozpoczętych inwestycji (o 13,8%) oraz ich wartość kosztorysowa (o 10,9%).

W sierpniu br. **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym oceniany jest pozytywnie, podobnie jak przed miesiącem. Nadal korzystne oceny koniunktury formułowane są przez jednostki duże, średnie i mikro. Nieznacznie negatywne, zbliżone do notowanych w lipcu br., są wskazania firm małych. Pozytywne oceny koniunktury są zgłaszane przez przedsiębiorstwa we wszystkich prezentowanych branżach, w tym najlepsze – w tekstyliach, odzieży i obuwiu. Ostrożniejsze niż w lipcu br. są pozytywne wskazania przedsiębiorstw ogółem dotyczące bieżącej sprzedaży, przy bardziej optymistycznych przewidywaniach w tym zakresie. Oceny bieżącej sytuacji finansowej są nieznacznie korzystne, a odpowiednie prognozy są bardziej pozytywne niż przed miesiącem. Oczekiwany jest wzrost popytu na towary. Przedsiębiorcy nadal prognozują zwiększenie zatrudnienia oraz możliwość wzrostu cen towarów.

Wśród czynników ograniczających działalność firm handlowych w sierpniu br. jako najbardziej uciążliwe wskazywane są konkurencja na rynku, koszty zatrudnienia oraz wysokie obciążenia na rzecz budżetu. W skali roku najbardziej zmniejszyła się dotkliwość bariery związanej z niepewnością ogólnej sytuacji gospodarczej, a zwiększyła – z niedoborem pracowników.

²¹ Dane dotyczące nakładów inwestycyjnych i wartości kosztorysowej podano w cenach bieżących. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Transport

W lipcu br. **sprzedaż wyrobów i usług**²² w jednostkach transportu ogółem²³ była o 11,4% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 11,1% w czerwcu br. oraz o 3,8% przed rokiem). W okresie styczeń–lipiec br. sprzedaż zwiększyła się w skali roku o 11,7%.

Spośród grup o wysokim udziale w transporcie ogółem w lipcu br. w największym stopniu zwiększyła się sprzedaż w magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport (o 14,4%). W transporcie kolejowym odnotowano wzrost sprzedaży o 11,6%, a w samochodowym – o 9,5%.

Masa **przewozów ładunków ogółem** w lipcu br. wyniosła 47,0 mln ton, tj. o 8,7% więcej niż przed rokiem. Zwiększyły się przewozy w większości rodzajów transportu, z wyjątkiem transportu rurociągowego. Od początku roku przetransportowano 307,3 mln ton ładunków ogółem, tj. o 8,8% więcej niż w okresie styczeń–lipiec ub. roku.

Wielkość ładunków przewiezionych **transportem kolejowym** w lipcu br. wyniosła 20,4 mln ton, tj. o 8,3% więcej niż przed rokiem. Średniodobowe przewozy ładunków w lipcu br. były o 1,3% mniejsze niż w czerwcu br. W okresie siedmiu miesięcy br. przewieziono 134,4 mln ton ładunków, tj. o 9,3% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku.

Transportem samochodowym zarobkowym w lipcu br. przewieziono 21,2 mln ton ładunków, tj. o 13,1% więcej niż przed rokiem, a w okresie styczeń–lipiec br. – 138,0 mln ton, tj. odpowiednio o 12,2% więcej. Potencjał przewozowy transportu samochodowego zarobkowego zwiększył się od początku roku o 11,3%.

Transportem rurociągowym w lipcu br. przetłoczono 4,4 mln ton ropy i produktów naftowych (o 8,7% mniej niż przed rokiem), a w okresie siedmiu miesięcy br. – 28,4 mln ton (o 7,8% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku).

Masa ładunków przewiezionych **transportem morskim** w lipcu br. wzrosła o 18,7% w skali roku (do 0,6 mln ton). Od początku roku żeglugą morską przetransportowano 4,4 mln ton ładunków (o 13,1% więcej niż przed rokiem).

²² Obejmująca wpływy za przewozy ładunków, pasażerów, bagażu i poczty, przeładunki, spedycję, składowanie i magazynowanie ładunków oraz inne usługi związane z obsługą transportu.

²³ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach transportowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

W **portach morskich** w lipcu br. przeładowano 6,1 mln ton ładunków, tj. o 0,1% więcej niż przed rokiem. Znacznie wzrosła masa pozostałych ładunków drobnicowych (o 38,2%) oraz kontenerów (o 34,4%). Wielkość przeładunków ładunków tocznych zwiększyła się o 6,0%. Spadek masy przeładunków notowano natomiast w ładunkach masowych ciekłych – o 14,5% (w tym przeładunków ropy naftowej – o 20,4%) oraz w ładunkach masowych suchych – o 13,6% (po znacznym wzroście przed rokiem). W okresie styczeń–lipiec br. w portach morskich przeładowano 43,3 mln ton ładunków, tj. o 3,8% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku.

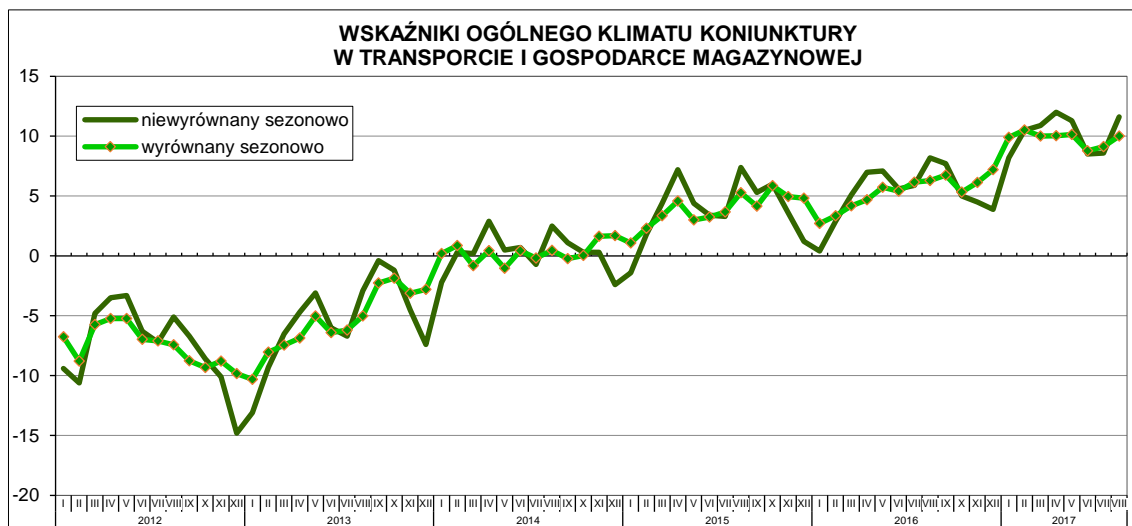
W lipcu br. zwiększyła się w skali roku masa przeładunków w portach: Szczecin (o 4,8% do 0,8 mln ton), Świnoujście (o 1,4% do 1,0 mln ton) oraz Gdynia (o 1,1% do 1,6 mln ton). W pozostałych portach wielkość przeładunków obniżyła się: w Gdańsku – o 1,8% (do 2,6 mln ton), a w Policach – o 5,4% (do 0,2 mln ton).

W I półroczu br. **wyniki finansowe przedsiębiorstw**²⁴ w transporcie i gospodarce magazynowej były wyższe niż przed rokiem, z wyjątkiem wyniku finansowego ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (który obniżył się o 13,7% do 1,7 mld zł). Wynik finansowy brutto wzrósł o 7,8% do 3,0 mld zł, a wynik finansowy netto – o 3,2% do 2,4 mld zł. Pogorszyła się natomiast większość relacji ekonomiczno-finansowych. Wskaźnik rentowności ze sprzedaży obniżył się do 2,9% (z 3,8%), wskaźnik rentowności obrotu brutto – do 4,8% (z 5,1%), wskaźnik rentowności obrotu netto – do 3,9% (z 4,3%). Wskaźnik poziomu kosztów wzrósł do 95,2% z 94,9% przed rokiem. Obniżył się wskaźnik płynności finansowej I stopnia (z 77,4% do 77,0%), przy wzroście wskaźnika II stopnia (ze 147,3% do 149,8%). Zmniejszył się udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw (z 78,3% do 71,8%), wzrósł natomiast udział ich przychodów w przychodach z całokształtu działalności ogółu badanych podmiotów (z 74,5% do 81,3%).

Nakłady inwestycyjne²⁵ w sekcji transport i gospodarka magazynowa w I półroczu br. były o 3,6% wyższe niż przed rokiem (kiedy notowano spadek o 37,6%). Liczba inwestycji nowo rozpoczętych przez te podmioty obniżyła się o 4,5%, ale ich wartość kosztorysowa była ok. 8 razy wyższa niż przed rokiem.

²⁴ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

²⁵ Dane dotyczące nakładów inwestycyjnych podano w cenach bieżących. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

W sierpniu br. **ogólny klimat koniunktury** w sekcji transport i gospodarka magazynowa jest oceniany korzystnie, lepiej niż przed miesiącem. Bardziej optymistyczne od obserwowanych w lipcu są przewidywania dotyczące popytu, przy słabszych, nieznacznie pozytywnych diagnozach w tym zakresie. Korzystniejsze niż przed miesiącem są prognozy dotyczące sprzedaży oraz sytuacji finansowej, a oceny bieżące w tych obszarach pogorszyły się i są negatywne. Przedsiębiorcy przewidują możliwość dalszego wzrostu zatrudnienia. Ceny usług w najbliższych trzech miesiącach mogą rosnąć.

Bilans płatniczy

Według wstępnych danych, **saldo rachunku bieżącego bilansu płatniczego**²⁶ w czerwcu br. wyniosło minus 3,9 mld zł (wobec minus 3,2 mld zł przed rokiem). **Saldo obrotów towarowych** ukształtowało się na poziomie minus 1,0 mld zł (wobec 2,8 mld zł rok wcześniej), przy czym eksport zwiększył się o 3,9% do 70,0 mld zł, a import wzrósł o 9,9% do 70,9 mld zł. **Saldo usług** wyniosło 6,5 mld zł i było wyższe niż w czerwcu ub. roku o 0,6 mld zł, a złożyły się na nie salda: usług transportowych (1,9 mld zł), podróży zagranicznych (1,7 mld zł) i pozostałych usług (2,9 mld zł). Przychody z tytułu eksportu usług ukształtowały się na poziomie 18,5 mld zł (wzrost o 9,0%), a rozchody z tytułu importu usług wyniosły 11,9 mld zł (tj. o 8,0% więcej). **Saldo dochodów pierwotnych** w czerwcu br. wyniosło minus 9,3 mld zł i poprawiło się o 2,6 mld zł w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. O wysokości salda dochodów pierwotnych w największym stopniu zdecydowały: saldo dochodów z inwestycji (minus 9,1 mld zł) oraz dochody uzyskane przez bezpośrednich inwestorów zagranicznych z tytułu ich zaangażowania kapitałowego w polskich podmiotach (6,8 mld zł). Dochody nierezydentów z inwestycji portfelowych wyniosły 2,2 mld zł. **Saldo dochodów wtórnych** w czerwcu br. wyniosło minus 0,2 mld zł (wobec 0,01 mld zł w czerwcu ub. roku), przy czym wartość przychodów zwiększyła się w porównaniu z czerwcem ub. roku o 0,1 mld zł do 1,9 mld zł, a wartość rozchodów wzrosła o 0,3 mld zł do 2,1 mld zł.

Rachunek kapitałowy zamknął się dodatnim saldem w wysokości 2,5 mld zł (wobec minus 0,1 mld zł w czerwcu ub. roku), kwoty przychodów i rozchodów ukształtowały się odpowiednio na poziomie 2,6 mld zł oraz 0,1 mld zł (wobec 0,1 mld zł przychodów oraz 0,2 mld zł rozchodów przed rokiem).

Saldo rachunku finansowego bilansu płatniczego w czerwcu br. wyniosło 2,0 mld zł (wobec minus 4,3 mld zł rok wcześniej). **Saldo inwestycji zagranicznych w Polsce** ukształtowało się na poziomie minus 8,9 mld zł, przy czym saldo pasywów inwestycji bezpośrednich wyniosło minus 9,9 mld zł. **Saldo polskich inwestycji za granicą** wyniosło minus 6,8 mld zł, w tym saldo aktywów inwestycji bezpośrednich ukształtowało się na poziomie 3,8 mld zł. Na wielkość salda rachunku finansowego wpływały również **inwestycje portfelowe**, gdzie odnotowano spadek wartości aktywów rezydentów o 1,1 mld zł oraz napływ kapitału nierezydentów w kwocie 1,0 mld zł. W **pozostałych inwestycjach** odnotowano spadek aktywów rezydentów w wysokości 13,4 mld zł oraz napływ kapitału nierezydentów w kwocie 0,04 mld zł. Saldo pochodnych instrumentów finansowych ukształtowało się na poziomie minus 0,4 mld zł. Wartość **oficjalnych aktywów rezerwowych** na koniec czerwca br. wyniosła 414,1 mld zł, tj. zwiększyła się w skali miesiąca o 4,3 mld zł.

²⁶ Opracowano na podstawie danych Narodowego Banku Polskiego (NBP).

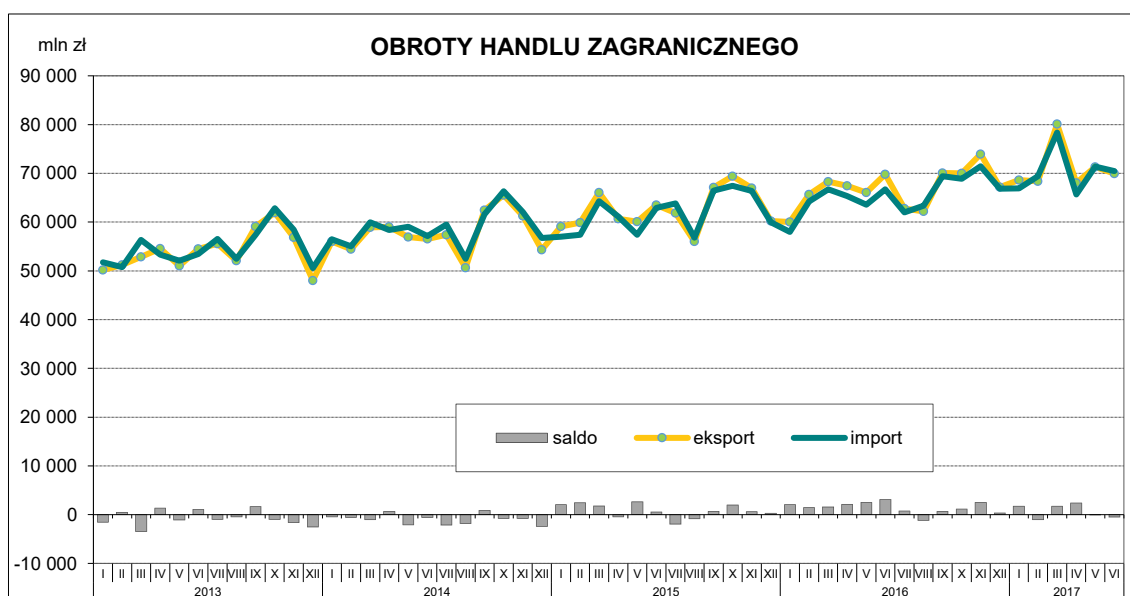
Bilans płatniczy kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VI 2016	VI 2017	VII 2016 – VI 2017 ^a
	w mln zł		
RACHUNEK BIEŻĄCY	-3182	-3930	-9336
Saldo obrotów towarowych	2825	-954	-2826
Eksport	67362	69974	800517
Import	64537	70928	803343
Saldo usług	5892	6523	64848
Przychody	16938	18454	203616
Rozchody	11046	11931	138768
Saldo dochodów pierwotnych	-11910	-9305	-68622
Przychody	4523	2471	49594
Rozchody	16433	11776	118216
Saldo dochodów wtórnych	11	-194	-2736
Przychody	1794	1892	24844
Rozchody	1783	2086	27580
RACHUNEK KAPITAŁOWY	-91	2510	15775
Przychody	143	2614	18029
Rozchody	234	104	2254
RACHUNEK FINANSOWY	-4285	2036	-6148
Inwestycje bezpośrednie – aktywa	2059	3769	34086
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	-2303	-258	24748
Instrumenty dłużne	4362	4027	9338
Inwestycje bezpośrednie – pasywa	5531	-9897	27794
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	-2084	-12639	25584
Instrumenty dłużne	7615	2742	2210
Inwestycje portfelowe – aktywa	703	-1067	-24496
Udziałowe papiery wartościowe	-422	-456	-25356
Dłużne papiery wartościowe	1125	-611	860
Inwestycje portfelowe – pasywa	5391	994	9209
Udziałowe papiery wartościowe	3118	-628	-13520
Dłużne papiery wartościowe	2273	1622	22729
Pozostałe inwestycje – aktywa	-760	-13373	3827
NBP	0	-1908	2
Sektor rządowy	-21	-23	255
Monetarne Instytucje Finansowe	-1580	-10920	-5201
Pozostałe sektory	841	-522	8771
Pozostałe inwestycje – pasywa	4277	39	-13703
NBP	6130	2033	-12958
Sektor rządowy	-447	-228	1454
Monetarne Instytucje Finansowe	-2404	223	-5897
Pozostałe sektory	998	-1989	3698
Pochodne instrumenty finansowe	238	-446	-1894
Oficjalne aktywa rezerwowe	8674	4289	5629
SALDO BŁĘDÓW I OPUSZCZEŃ	-1012	3456	-12587

^a Dane skumulowane są prezentowane krocząco w ujęciu 12 miesięcy.

Handel zagraniczny

W I półroczu br. obroty towarowe z zagranicą zwiększyły się w skali roku, bardziej po stronie importu niż eksportu. Odnotowano wzrost wymiany towarowej ze wszystkimi grupami krajów – największy z krajami Europy Środkowo-Wschodniej. Dodatkowo saldo obrotów ogółem było mniejsze niż przed rokiem. Obroty według cen stałych w okresie styczeń–maj br. wzrosły w skali roku; wskaźnik terms of trade kształtował się niekorzystnie.

Eksport w złotych (w cenach bieżących) zwiększył się w porównaniu z I półroczem ub. roku o 7,3% i wyniósł 426,3 mld zł, a import wzrósł o 9,8% do 422,1 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 4,2 mld zł (12,8 mld zł przed rokiem). Obroty wyrażone w euro zwiększyły się w skali roku po stronie eksportu o 8,4% do 99,1 mld EUR, a po stronie importu o 10,9% do 98,2 mld EUR. Dodatkowo saldo osiągnęło wartość 1,0 mld EUR (3,0 mld EUR w I półroczu ub. roku). Eksport w dolarach USA był o 4,3% wyższy niż przed rokiem i wyniósł 106,3 mld USD, natomiast import wzrósł o 6,8% do 105,3 mld USD. Dodatkowo saldo ukształtowało się na poziomie 1,0 mld USD (3,3 mld USD w okresie sześciu miesięcy ub. roku).

Eksport w **cenach stałych** w okresie styczeń–maj br. zwiększył się o 6,2% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, a import wzrósł o 6,4%. Wolumen eksportu był wyższy niż przed rokiem w obrotach z krajami UE (o 5,1%), z krajami Europy Środkowo-Wschodniej (o 19,9%) oraz z krajami rozwijającymi się (o 2,5%). W imporcie wzrósł wolumen towarów sprowadzanych z krajów UE (o 6,2%) i z krajów rozwijających się (o 7,6%), a nieznacznie obniżył się – z krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 0,3%).

Ceny transakcyjne towarów eksportowanych (liczone w złotych) wzrosły w stosunku do okresu styczeń–maj ub. roku o 2,4%, a towarów importowanych – o 4,0%.

Wskaźnik terms of trade w obrotach ogółem w okresie pięciu miesięcy br. kształtował się na poziomie 98,5 (wobec 101,5 w analogicznym okresie ub. roku), w wymianie z krajami UE wyniósł 102,5 (wobec 97,7), w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej 78,9 (wobec 134,3), a z krajami rozwijającymi się 95,7 (wobec 99,6).

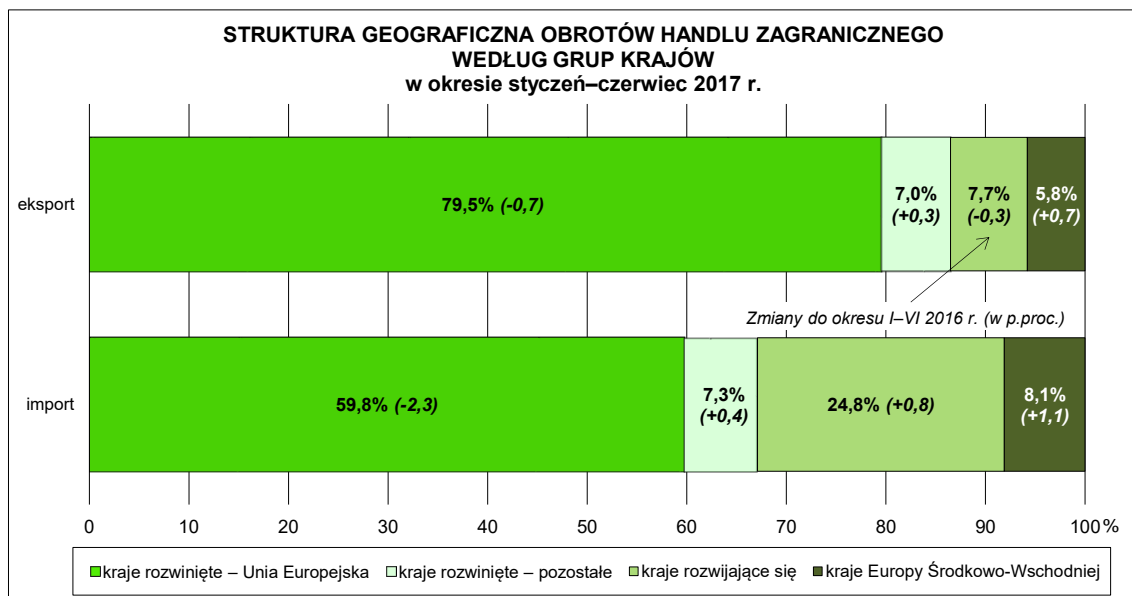
Obroty towarowe handlu zagranicznego kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–VI 2017						I–VI 2016	I–VI 2017
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I–VI 2016=100				
				zł	EUR	USD		
EKSPORT	426333,5	99133,3	106313,9	107,3	108,4	104,3	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	368847,1	85754,7	91946,4	106,8	107,8	103,8	86,9	86,5
w tym Unia Europejska.....	338839,3	78773,8	84452,9	106,3	107,3	103,3	80,2	79,5
w tym strefa euro.....	241715,8	56192,5	60239,7	106,5	107,5	103,5	57,1	56,7
Kraje rozwijające się	32897,7	7652,6	8213,7	103,4	104,6	100,7	8,0	7,7
Kraje Europy Śr.-Wsch.	24588,7	5726,0	6153,8	122,4	124,0	119,5	5,1	5,8
IMPORT^a	422117,7	98161,0	105300,3	109,8	110,9	106,8	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	283484,8	65931,7	70725,6	106,9	107,9	103,9	69,0	67,1
w tym Unia Europejska.....	252273,2	58669,2	62927,8	105,6	106,7	102,7	62,1	59,8
w tym strefa euro.....	201334,9	46824,8	50225,6	105,0	106,1	102,1	49,8	47,7
Kraje rozwijające się	104503,6	24297,6	26068,3	113,2	114,4	110,3	24,0	24,8
Kraje Europy Śr.-Wsch.	34129,3	7931,7	8506,4	126,6	127,5	123,0	7,0	8,1
SALDO	4215,8	972,3	1013,6	x	x	x	x	x
Kraje rozwinięte	85362,3	19823,0	21220,8	x	x	x	x	x
w tym Unia Europejska.....	86566,1	20104,6	21525,1	x	x	x	x	x
w tym strefa euro.....	40380,9	9367,7	10014,1	x	x	x	x	x
Kraje rozwijające się	-71605,9	-16645,0	-17854,6	x	x	x	x	x
Kraje Europy Śr.-Wsch.	-9540,6	-2205,7	-2352,6	x	x	x	x	x

^a Dane dot. importu w podziale na grupy krajów prezentowane są **wg kraju pochodzenia**. Dane dot. importu **wg kraju wysyłki** dostępne są w Informacji bieżącej o wynikach wstępnych *Obroty handlu zagranicznego ogółem i wg krajów w I–VI 2017 r.* na stronie internetowej GUS:

http://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5466/1/59/1/obroty_towarowe_handlu_zagranicznego_ogolem_i_wedlug_krajow_w_okresie_styczen_czerwiec_2017_roku.pdf

W **strukturze geograficznej** obrotów, w porównaniu z I półroczem ub. roku, wzrósł udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej, a obniżył się – krajów rozwiniętych (w tym krajów UE). Udział krajów rozwijających się w obrotach ogółem wzrósł po stronie importu, a obniżył się po stronie eksportu.

Eksport do krajów **Unii Europejskiej** był wyższy niż w analogicznym okresie ub. roku o 6,3% i wyniósł 338,8 mld zł, a import wzrósł o 5,6% do 252,3 mld zł. Dodatkowo saldo wyniosło 86,6 mld zł (po sześciu miesiącach ub. roku 80,1 mld zł). Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 78,8 mld EUR, tj. o 7,3% więcej niż przed rokiem, a w imporcie 58,7 mld EUR, tj. były odpowiednio o 6,7% wyższe. Dodatkowo saldo osiągnęło poziom 20,1 mld EUR (wobec 18,4 mld EUR przed rokiem). Eksport w dolarach USA wzrósł w skali roku o 3,3%, natomiast import był wyższy odpowiednio o 2,7%. Dodatkowo saldo wyniosło 21,5 mld USD (przed rokiem 20,5 mld USD). Eksport w obrotach z krajami UE stanowił 79,5% wartości eksportu ogółem, a import – 59,8% wartości importu ogółem (wobec odpowiednio 80,2% i 62,1% w okresie styczeń–czerwiec ub. roku).

Wartość obrotów z **Niemcami** wzrosła w eksporcie o 6,9% do 115,9 mld zł, a w imporcie o 6,2% do 96,1 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 19,8 mld zł (po sześciu miesiącach ub. roku 18,0 mld zł). W porównaniu z okresem styczeń–czerwiec ub. roku obniżył się udział Niemiec w obrotach ogółem – w eksporcie z 27,3% do 27,2%, a w imporcie z 23,5% do 22,8%.

W wymianie z Niemcami wg grup towarowych SITC odnotowano wzrost eksportu m.in. części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych, zmniejszył się natomiast eksport głównie mebli i ich części. Więcej niż przed rokiem importowano m.in. samochodów osobowych i części do nich, a mniej artykułów z tworzyw sztucznych.

Obroty towarowe z krajami **Europy Środkowo-Wschodniej** były znacznie wyższe niż w okresie sześciu miesięcy ub. roku, na co głównie wpłynął wzrost wymiany z Rosją i Ukrainą. Eksport zwiększył się w skali roku o 22,4% do 24,6 mld zł, a import wzrósł o 26,6% i wyniósł 34,1 mld zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w wysokości 9,5 mld zł (wobec minus 6,9 mld zł przed rokiem). Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 5,7 mld EUR, tj. o 24,0% więcej niż przed rokiem, a w imporcie 7,9 mld EUR i były odpowiednio o 27,5% wyższe. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 2,2 mld EUR (wobec minus 1,6 mld EUR w okresie styczeń–czerwiec ub. roku). Eksport w dolarach USA był wyższy niż przed rokiem o 19,5%, a import odpowiednio o 23,0% większy. Ujemne saldo wyniosło 2,4 mld USD (wobec minus 1,8 mld USD w I półroczu ub. roku). Udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej zwiększył się w skali roku w eksporcie ogółem o 0,7 p.proc. do 5,8%, a w imporcie ogółem – o 1,1 p.proc. do 8,1%.

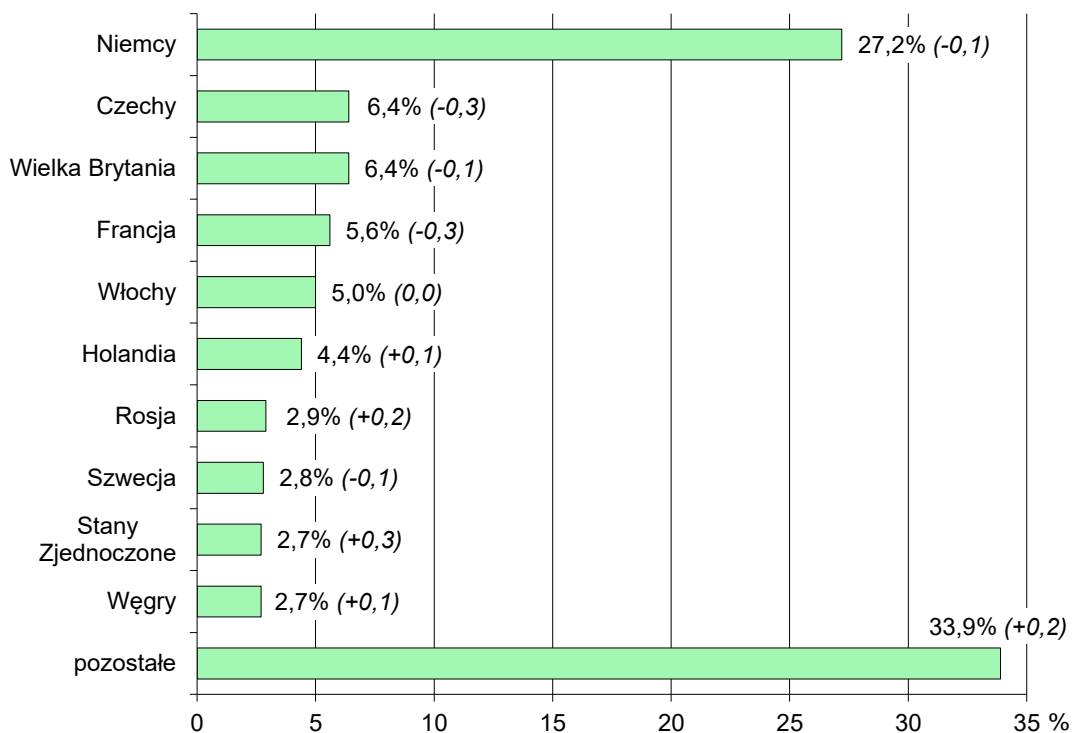
Po sześciu miesiącach br. **Rosja** w rankingu naszych partnerów handlowych w eksporcie przesunęła się z dziewiątego miejsca przed rokiem na siódme, a w imporcie utrzymała trzecią pozycję. Eksport do Rosji wzrósł o 15,4% do 12,5 mld zł, natomiast import zwiększył się o 27,5% i wyniósł 27,6 mld zł. Saldo obrotów pogłębiło się z minus 10,8 mld zł przed rokiem do minus 15,1 mld zł. Udział Rosji w eksporcie ogółem wzrósł z 2,7% w okresie sześciu miesięcy ub. roku do 2,9%, a w imporcie odpowiednio z 5,6% do 6,5%.

W obrotach z Rosją wg grup SITC, w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, odnotowano znaczny wzrost eksportu preparatów perfumeryjnych, kosmetycznych i toaletowych, leków, urządzeń grzewczych i chłodniczych oraz ich części, a także części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych. W imporcie zwiększyła się wartość przetworzonych olejów ropy naftowej i otrzymanych z minerałów bitumicznych.

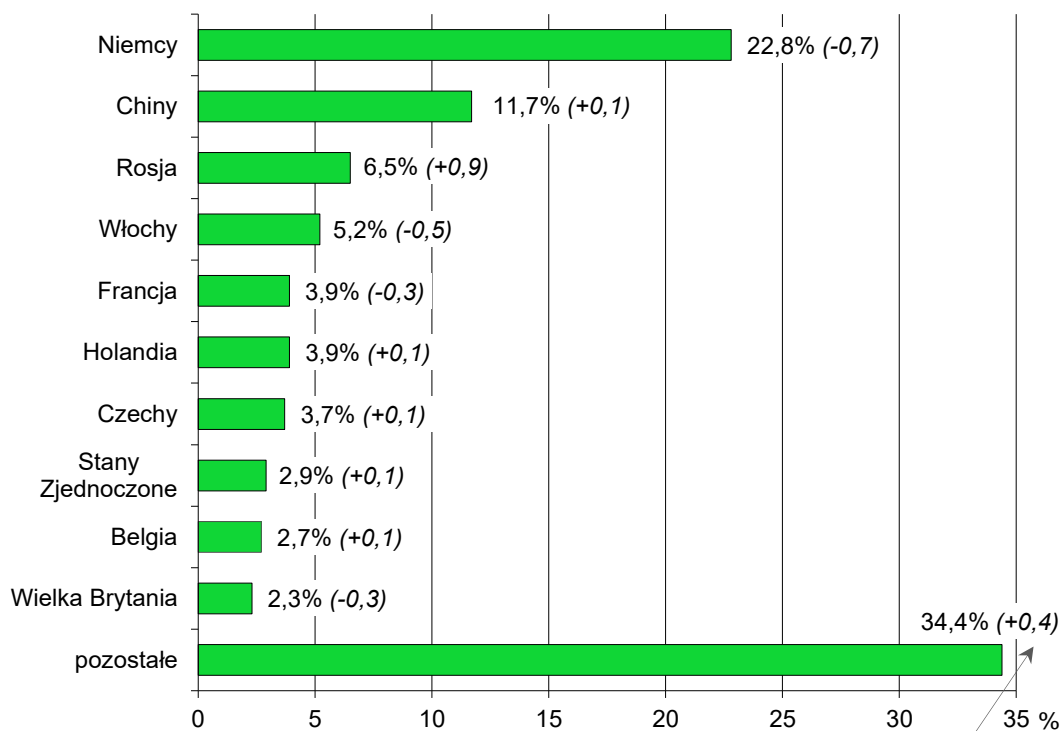
**STRUKTURA GEOGRAFICZNA OBROTÓW HANDLU ZAGRANICZNEGO
WEDŁUG KRAJÓW**

w okresie styczeń–czerwiec 2017 r.

eksport

import

Zmiany do okresu I–VI 2016 r. (w p.proc.)

W wymianie towarowej wg nomenklatury SITC, w porównaniu z okresem styczeń–czerwiec ub. roku, odnotowano wzrost obrotów w większości sekcji towarowych. W największym stopniu zwiększył się eksport i import paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych, co spowodowało wzrost udziału tej sekcji w strukturze towarowej ogółem. Przy wolniejszej niż ogółem dynamice obrotów, obniżył się udział m.in. sekcji maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy.

Dynamika i struktura obrotów ogółem wg sekcji SITC kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–VI 2017			I–VI 2016
	w mln zł	I–VI 2016=100	struktura w %	
EKSPORT	426333,5	107,3	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	45316,5	108,0	10,6	10,6
Napoje i tytoń.....	7186,4	121,9	1,7	1,5
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw.....	9719,9	113,8	2,3	2,2
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne.....	10832,5	114,0	2,5	2,4
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	656,0	52,3	0,2	0,3
Chemikalia i produkty pokrewne.....	40404,4	108,5	9,5	9,4
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca.....	80620,3	108,9	18,9	18,6
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	161419,5	104,9	37,9	38,7
Różne wyroby przemysłowe.....	69276,2	108,1	16,3	16,1
IMPORT	422117,7	109,8	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	31700,1	109,6	7,5	7,5
Napoje i tytoń.....	2880,2	100,7	0,7	0,7
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw.....	13822,0	116,2	3,3	3,1
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne.....	30167,8	148,7	7,2	5,3
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	1807,2	116,5	0,4	0,4
Chemikalia i produkty pokrewne.....	62783,9	109,4	14,9	14,9
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca.....	76002,0	108,6	18,0	18,2
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	145565,5	103,9	34,5	36,4
Różne wyroby przemysłowe.....	51229,6	108,9	12,1	12,2

Eksport **produktów rolno-spożywczych** w I półroczu br. był wyższy niż przed rokiem o 8,5% i wyniósł 55,2 mld zł, a import zwiększył się o 9,6% do 39,6 mld zł. Obroty zamknęły się dodatnim saldem w wysokości 15,6 mld zł (wobec 14,7 mld zł w analogicznym okresie ub. roku). Udział towarów rolno-spożywczych w obrotach ogółem nieco zwiększył się w eksporcie – z 12,8% w okresie sześciu miesięcy ub. roku do 12,9%, a w imporcie pozostał bez zmian i wyniósł 9,4%.

Odnotowano wzrost obrotów towarami rolno-spożywczymi ze wszystkimi grupami krajów – największy w przypadku eksportu do krajów rozwijających się – o 14,3% i Europy Środkowo-Wschodniej – o 11,9% oraz importu z krajów Europy Środkowo-Wschodniej – o 21,8% i z krajów rozwiniętych – o 10,6% (w tym z krajów UE o 11,3%).

Obroty towarowe produktami rolno-spożywczymi (wg CN) przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VI 2017						I-VI 2016	I-VI 2017
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I-VI 2016=100				
				zł	EUR	USD		
EKSPORT	55159,4	12827,2	13757,0	108,5	109,6	105,5	100,0	100,0
Przetwory spożywcze.....	27328,8	6358,1	6822,7	111,9	113,0	108,9	48,1	49,5
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	17764,0	4132,2	4433,4	113,5	114,7	110,4	30,8	32,2
Produkty pochodzenia roślinnego	9170,5	2128,1	2276,3	99,4	100,3	96,3	18,1	16,6
Oleje i tłuszcze	896,1	208,8	224,6	58,5	59,3	57,2	3,0	1,6
IMPORT	39603,9	9205,9	9866,7	109,6	106,4	110,6	100,0	100,0
Przetwory spożywcze.....	15525,0	3609,9	3870,0	107,0	108,0	104,0	40,2	39,2
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	11154,8	2593,5	2780,7	109,7	110,7	106,6	28,1	28,2
Produkty pochodzenia roślinnego	10878,6	2526,6	2705,3	112,2	113,1	108,8	26,8	27,5
Oleje i tłuszcze	2045,6	476,0	510,6	115,5	116,7	112,4	4,9	5,2
SALDO	15555,5	3621,3	3890,3	x	x	x	x	x
Przetwory spożywcze.....	11803,8	2748,3	2952,7	x	x	x	x	x
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	6609,3	1538,7	1652,6	x	x	x	x	x
Produkty pochodzenia roślinnego	-1708,0	-398,5	-429,0	x	x	x	x	x
Oleje i tłuszcze	-1149,5	-267,2	-286,0	x	x	x	x	x

W strukturze rozdysponowania importu według głównych kategorii ekonomicznych, w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, zwiększył się udział towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie (z 58,7% do 60,4%). Zmniejszył się natomiast udział dóbr inwestycyjnych (z 16,5% do 15,0%) i towarów konsumpcyjnych (z 24,8% do 24,7%). Zanotowano wzrost importu wśród towarów konsumpcyjnych – o 9,1% oraz towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie – o 12,9%, obniżył się natomiast import dóbr inwestycyjnych – o 0,3%.

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw²⁷ w I półroczu br. były lepsze od uzyskanych w analogicznym okresie ub. roku. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe ukształtowały się na zbliżonym poziomie do notowanego przed rokiem. Zmniejszył się udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw. Wyższe niż w I półroczu ub. roku były przychody ze sprzedaży na eksport oraz wyniki finansowe odnotowane przez eksporterów. Podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe osiągnięte przez eksporterów były nieco słabsze niż przed rokiem, ale korzystniejsze od notowanych dla ogółu podmiotów.

Poprawę wyników finansowych oraz podstawowych relacji ekonomiczno-finansowych obserwowano m.in. w sekcjach górnictwo i wydobywanie oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.

Przychody z całokształtu działalności oraz **koszty ich uzyskania** w I półroczu br. wzrosły po 9,7%, w rezultacie **wskaźnik poziomu kosztów** nie uległ zmianie i wyniósł 94,3%. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wzrosły o 9,6%, w tym zwiększyły się w przetwórstwie przemysłowym, handlu; naprawie pojazdów samochodowych, transporcie i gospodarce magazynowej, górnictwie i wydobywaniu, budownictwie, informacji i komunikacji, administrowaniu i działalności wspierającej, dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami, wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, obsłudze rynku nieruchomości oraz w zakwaterowaniu i usługach gastronomicznych. Znacznie niższe niż przed rokiem były natomiast przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej.

²⁷ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych.

Przychody, koszty oraz wyniki finansowe podmiotów objętych badaniem kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VI 2016	I-VI 2017
	w mln zł	
Przychody z całokształtu działalności	1254700,2	1376772,8
w tym przychód netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	1211605,0	1328446,8
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	1183722,9	1298019,9
w tym koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów	1150578,3	1264119,9
Wynik finansowy brutto.....	70977,3	78752,9
Wynik finansowy netto.....	61522,4	66952,1
Zysk netto.....	74783,1	78231,0
Strata netto.....	13260,8	11278,9

Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów był wyższy niż w I półroczu ub. roku o 5,4% i wyniósł 64326,9 mln zł. Około dwukrotnie wzrósł wynik na operacjach finansowych (do 8422,3 mln zł). Nieznacznie poprawił się również wynik na pozostałej działalności operacyjnej (o 70,9 mln zł do 6003,7 mln zł).

Wynik finansowy brutto wyniósł 78752,9 mln zł (zysk brutto - 90055,1 mln zł, strata brutto - 11302,2 mln zł) i był wyższy o 7775,6 mln zł (tj. o 11,0%) niż przed rokiem. Obciążenia wyniku finansowego brutto wzrosły w skali roku o 24,8% do 11800,9 mln zł. Poprawę wyniku finansowego brutto odnotowano m.in. w górnictwie i wydobywaniu (o 3480,7 mln zł do 3599,9 mln zł), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3414,6 mln zł do 15377,4 mln zł) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 911,7 mln zł do 36326,8 mln zł). Wzrost obserwowano również w obsłudze rynku nieruchomości (o 495,5 mln zł do 1333,7 mln zł), informacji i komunikacji (o 397,1 mln zł do 3694,4 mln zł), transporcie i gospodarce magazynowej (o 216,3 mln zł do 2998,8 mln zł), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 203,3 mln zł do 9548,7 mln zł), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 183,1 mln zł do 1966,8 mln zł) oraz w zakwaterowaniu i usługach gastronomicznych (o 123,1 mln zł do 500,9 mln zł). Pogorszenie wyniku finansowego brutto w stosunku do I półrocza ub. roku odnotowano w budownictwie (o 1511,2 mln zł do 1118,1 mln zł) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami (o 42,3 mln zł do 1117,8 mln zł).

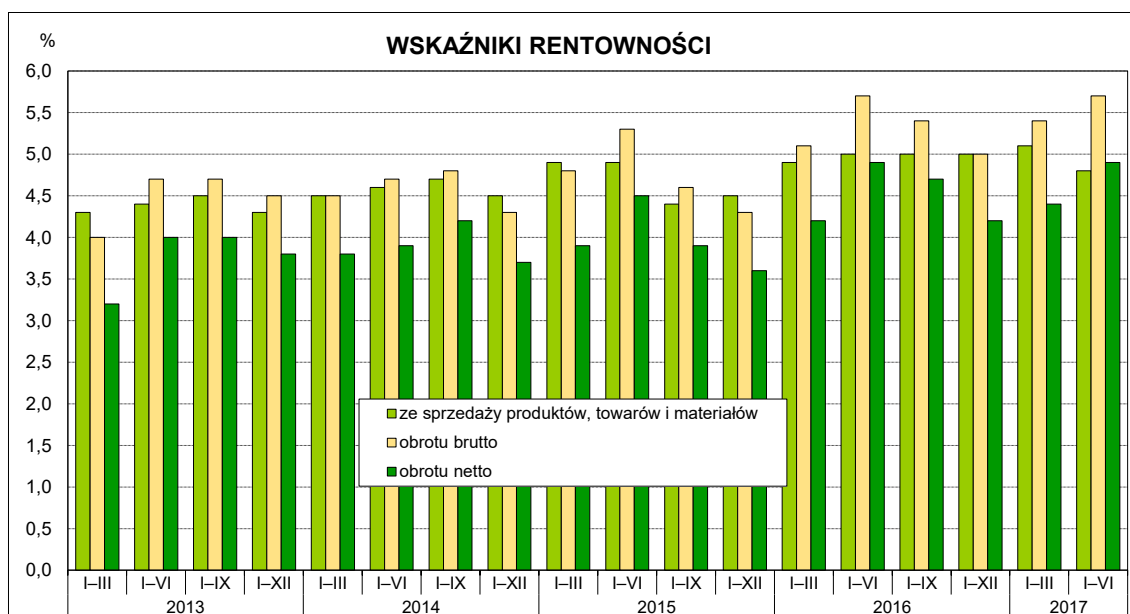
Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 66952,1 mln zł (zysk netto – 78231,0 mln zł, strata netto – 11278,9 mln zł), tj. był wyższy niż przed rokiem o 5429,7 mln zł (o 8,8%). Wynik finansowy netto poprawił się m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3063,0 mln zł do 13672,2 mln zł), górnictwie i wydobywaniu (o 2861,7 mln zł do 2709,7 mln zł) oraz w obsłudze rynku nieruchomości (o 399,4 mln zł do 1124,5 mln zł). Wzrost notowano również w informacji i komunikacji (o 291,4 mln zł do 3130,0 mln zł), przetwórstwie przemysłowym (o 194,5 mln zł do 31385,2 mln zł), zakwaterowaniu i usługach gastronomicznych (o 107,0 mln zł do 445,8 mln zł), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 82,5 mln zł do 1678,1 mln zł), transporcie i gospodarce magazynowej (o 74,0 mln zł do 2404,2 mln zł), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 48,5 mln zł do 7798,1 mln zł) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 37,5 mln zł do 676,0 mln zł). Pogorszenie wyniku finansowego netto odnotowano natomiast w budownictwie (o 1573,8 mln zł do 807,9 mln zł) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami (o 40,4 mln zł do 913,6 mln zł).

W I półroczu br. mniej badanych przedsiębiorstw niż przed rokiem wykazało zysk netto (73,4% wobec 75,4% przed rokiem), ale udział ich przychodów w przychodach z całokształtu działalności ogółu przedsiębiorstw był nieznacznie wyższy (82,8% wobec 82,3% rok wcześniej). W przetwórstwie przemysłowym zysk netto osiągnęło 78,1% przedsiębiorstw (wobec 80,6% przed rokiem), a udział uzyskanych przez nie przychodów w przychodach wszystkich podmiotów tej sekcji wyniósł 86,9% (wobec odpowiednio 89,6% rok wcześniej).

Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe podmiotów objętych badaniem kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VI 2016	I-VI 2017
	w %	
Wskaźnik poziomu kosztów	94,3	94,3
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,0	4,8
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,7	5,7
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,9	4,9
Wskaźnik płynności I stopnia	37,2	35,3
Wskaźnik płynności II stopnia	101,8	101,0

Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów zmniejszył się z 5,0% do 4,8%. Wskaźniki rentowności obrotu brutto i netto nie uległy zmianie, osiągając wartości odpowiednio 5,7% i 4,9%. W porównaniu z I półroczem ub. roku w ogólnej liczbie badanych podmiotów zmniejszył się udział jednostek rentownych (wykazujących wskaźnik rentowności obrotu netto równy lub większy od zera) z 75,6% do 73,6%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności zwiększył się z 82,3% do 82,8%. Poprawę rentowności obrotu netto odnotowano w górnictwie i wydobywaniu (z minus 0,7% do 9,2%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (z 10,9% do 13,8%), obsłudze rynku nieruchomości (z 6,9% do 9,5%), pozostałej działalności usługowej (z 6,7% do 8,2%), zakwaterowaniu i usługach gastronomicznych (z 5,9% do 6,9%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (z 7,1% do 8,0%) oraz w informacji i komunikacji (z 6,3% do 6,6%). Osłabienie rentowności obrotu netto wystąpiło w budownictwie (z 5,9% do 2,0%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami (z 7,5% do 6,5%), przetwórstwie przemysłowym (z 5,9% do 5,4%), transporcie i gospodarce magazynowej (z 4,3% do 3,9%) administrowaniu i działalności wspierającej (z 3,2% do 3,0%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (z 2,1% do 1,9%).

Obniżeniu uległa wartość wskaźnika płynności finansowej **I stopnia** – z 37,2% w I półroczu ub. roku do 35,3% oraz wskaźnika **II stopnia** – ze 101,8% do 101,0%. Wskaźnik płynności I stopnia powyżej 20% uzyskało 48,4% badanych przedsiębiorstw (wobec 49,4% w I półroczu ub. roku), a wskaźnik płynności II stopnia w przedziale od 100% do 130% odnotowało 11,9% badanych przedsiębiorstw (wobec 12,2% przed rokiem).

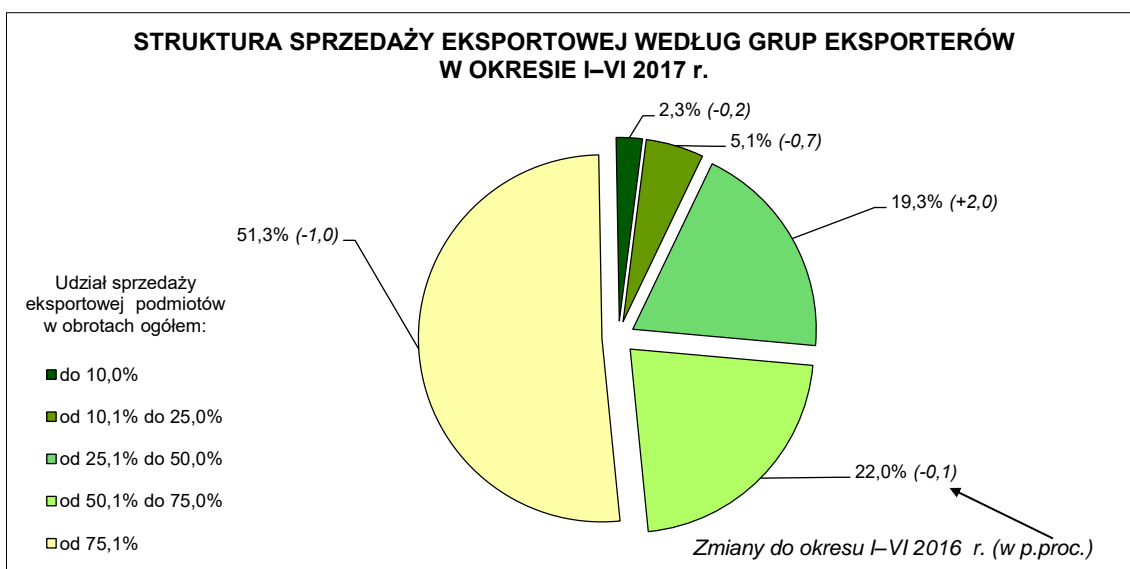
Relacja zobowiązań do należności (z tytułu dostaw i usług) ukształtowała się na poziomie nieznacznie wyższym niż przed rokiem (93,9% wobec 93,5%). Wartość zobowiązań z tytułu dostaw i usług wyższą od wartości należności z tego tytułu odnotowano m.in. w górnictwie i wydobywaniu, handlu; naprawie pojazdów samochodowych oraz zakwaterowaniu i gastronomii.

Poziom i struktura rodzajowa kosztów kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VI 2016		I-VI 2017	
	w mln zł	struktura w %	w mln zł	struktura w %
Koszty ogółem	776273,6	100,0	849026,2	100,0
amortyzacja	44123,6	5,7	46502,9	5,5
zużycie materiałów i energii	349416,7	45,0	387138,8	45,6
w tym energia	19932,6	2,6	19875,8	2,3
usługi obce	172207,7	22,2	187767,8	22,1
podatki i opłaty	43663,1	5,6	46648,9	5,5
wynagrodzenia brutto	116421,9	15,0	127244,9	15,0
ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	28065,7	3,6	30732,9	3,6
w tym składki z tytułu ubezpieczeń społecznych	21044,0	2,7	22845,0	2,7
pozostałe koszty	22374,9	2,9	22990,1	2,7

Koszty bieżącej działalności poniesione przez badane podmioty ogółem w I półroczu br. były wyższe niż przed rokiem o 9,4%. W strukturze rodzajowej kosztów ogółem zwiększył się udział kosztów zużycia materiałów, zmniejszył się natomiast udział kosztów zużycia energii, amortyzacji, usług obcych, podatków i opłat oraz pozostałych kosztów. Udział kosztów wynagrodzeń oraz ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń nie uległ zmianie.

Z grupy przedsiębiorstw objętych badaniem 51,0% jednostek wykazało w I półroczu br. sprzedaż na eksport (wobec 50,5% rok wcześniej). Poziom sprzedaży eksportowej był o 12,1% wyższy niż przed rokiem. Udział sprzedaży na eksport w przychodach netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółu podmiotów zwiększył się z 25,2% do 25,8%. W I półroczu br. 73,2% sprzedaży na eksport przypadało na przedsiębiorstwa, w których stanowiła ona więcej niż 50% obrotu ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów – wobec 74,3% rok wcześniej. W grupie podmiotów eksportujących zmniejszył się udział jednostek wykazujących zysk netto – do 77,4% z 80,5% przed rokiem, w tym w przetwórstwie przemysłowym – do 79,0% z 82,5%. Podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe osiągnięte przez eksporterów w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku uległy nieznacznemu pogorszeniu, ale były lepsze niż dla badanych przedsiębiorstw ogółem. Wskaźniki płynności finansowej I i II stopnia były niższe od odnotowanych przez ogół przedsiębiorstw.

Spośród badanych przedsiębiorstw 89,4%, tj. 15599 jednostek prowadziło działalność gospodarczą zarówno w 2016 r., jak i w 2017 r. (wobec 91,1% przed rokiem). Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów tych podmiotów stanowiły 96,8% przychodów netto ze sprzedaży ogółu podmiotów (wobec 97,8% rok wcześniej). Udział tej grupy przedsiębiorstw w zysku i stracie netto ogółu podmiotów objętych badaniem wyniósł odpowiednio 97,1% i 92,6% (wobec 98,0% i 92,9% przed rokiem). Wskaźniki rentowności odnotowane przez tę zbiorowość były korzystniejsze niż przed rokiem.

Wartość **aktywów obrotowych** badanych przedsiębiorstw na koniec czerwca br. wyniosła 902909,2 mln zł i była o 6,7% wyższa niż przed rokiem, w tym wzrosła wartość zapasów (o 10,4%), należności krótkoterminowych (o 8,1%), krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych (o 2,4%) oraz inwestycji krótkoterminowych (o 0,8%). W rzeczowej strukturze aktywów obrotowych zwiększył się udział należności krótkoterminowych (z 44,2% do 44,8%) oraz zapasów (z 26,9% do 27,8%), a obniżył się udział inwestycji krótkoterminowych (z 25,5% do 24,1%) oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych (z 3,4% do 3,3%). W strukturze zapasów ogółem obniżył się udział produktów gotowych (z 16,1% do 15,4%), a zwiększył się udział materiałów (z 29,7% do 30,0%) oraz półproduktów i produktów w toku (z 14,7% do 15,1%). Udział towarów w strukturze aktywów obrotowych nie uległ zmianie kształtując się na poziomie 37,7%.

Aktywa obrotowe finansowane były głównie zobowiązaniami krótkoterminowymi, a ich udział w pokryciu finansowym aktywów stanowił 68,2% (wobec 68,5% przed rokiem).

W porównaniu z I półroczem ub. roku nie odnotowano istotnych zmian w zakresie sprawności działania przedsiębiorstw. Cykle rotacji zapasów oraz zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług nie uległy zmianie i wyniosły odpowiednio 34 i 42 dni. Cykl rotacji należności krótkoterminowych z tytułu dostaw uległ skróceniu o 1 dzień i trwał 44 dni.

Zobowiązania długo- i krótkoterminowe (bez funduszy specjalnych) na koniec czerwca br. wyniosły 967368,6 mln zł i były wyższe niż przed rokiem o 4,8%. Zobowiązania długoterminowe stanowiły 36,3% zobowiązań ogółem (wobec 37,2% przed rokiem).

Wartość **zobowiązań krótkoterminowych** badanych przedsiębiorstw ukształtowała się na poziomie 616144,4 mln zł i była wyższa niż na koniec czerwca ub. roku o 6,3%. Wzrosły zobowiązania: z tytułu zaliczek otrzymanych na poczet dostaw – o 21,5%, z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń – o 5,0%, z tytułu dostaw i usług – o 8,1%, z tytułu kredytów i pożyczek – o 8,2%, z tytułu wynagrodzeń – o 8,7% oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe – o 1,8%. Zmniejszyły się zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych – o 27,9%. Rozliczenia międzyokresowe wzrosły o 1,3%.

Zobowiązania długoterminowe badanych przedsiębiorstw w końcu czerwca br. były wyższe niż przed rokiem o 2,4% i wyniosły 351224,2 mln zł. Odnotowano wzrost zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek – o 6,2%, a spadek zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych – o 7,0% oraz pozostałych zobowiązań długoterminowych – o 0,6%.

Wyniki finansowe banków

W I półroczu br. wyniki finansowe sektora bankowego²⁸ były niższe od osiągniętych w analogicznym okresie ub. roku.

Wynik działalności bankowej był o 1,8% niższy niż w I półroczu ub. roku i wyniósł 30,4 mld zł. Wynik z tytułu odsetek zwiększył się o 11,1% do 20,5 mld zł, a wynik z tytułu prowizji wzrósł o 9,0% i ukształtował się na poziomie 6,8 mld zł.

Koszty działania banków zwiększyły się o 6,0% i wyniosły 16,7 mld zł, w tym koszty pracownicze stanowiły 49,2%, tj. 8,2 mld zł (wzrost o 3,9%).

Wybrane pozycje rachunku zysków i strat kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VI 2016	I-VI 2017	
	w mln zł		I-VI 2016=100
Wynik z działalności operacyjnej	10712	9304	86,9
w tym:			
Wynik działalności bankowej	30998	30437	98,2
w tym:			
z tytułu odsetek	18487	20538	111,1
z tytułu prowizji	6274	6838	109,0
Koszty działania banków	15718	16662	106,0
w tym:			
koszty pracownicze	7887	8193	103,9
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	1448	1451	100,2
Rezerwy	611	339	55,5
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	3420	3241	94,8
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	307	148	48,2
Wynik z tytułu poniesionych, ale niewykazanych strat IBNR/Wynik z tytułu rezerwy na ryzyko ogólne (PSR)	79	-231	x
Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej	2431	2360	97,1
Wynik finansowy netto	8277	6876	83,1

Wynik z działalności operacyjnej zmniejszył się w skali roku o 13,1% do 9,3 mld zł.

Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej wyniósł 2,4 mld zł, tj. o 2,9% mniej niż w I półroczu ub. roku.

Wynik finansowy netto był niższy niż przed rokiem o 16,9% i ukształtował się na poziomie 6,9 mld zł.

Suma bilansowa sektora bankowego w końcu czerwca br. wyniosła 1745,4 mld zł i była wyższa niż rok wcześniej o 5,3%. Główną pozycją aktywów były kredyty i inne należności (włączając leasing finansowy), które osiągnęły wartość 1216,5 mld zł (wzrost o 4,3%).

²⁸ Opracowano na podstawie danych NBP.

Wybrane pozycje bilansu (wg stanu w końcu okresu) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VI 2016	VI 2017	
	w mln zł		VI 2016= =100
Suma bilansowa	1657923	1745413	105,3
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	42694	35179	82,4
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnośnym do rachunku zysków i strat)	16709	#	x
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	278747	309642	111,1
Kredyty i inne należności (włączając leasing finansowy)	1165981	1216487	104,3
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	42075	56105	133,3
Aktywa finansowe zabezpieczające	3626	2721	75,0
Zobowiązania ogółem	1479157	1555482	105,2
W tym zobowiązania finansowe (łącznie z zobowiązaniami wobec banków centralnych)	1440721	1514889	105,1
Kapitały	178765	189931	106,2
w tym:			
Kapitał podstawowy	29670	33375	112,5
Kapitał zapasowy	87549	95148	108,7
Kapitały rezerwowe	35398	38586	109,0

Zobowiązania ogółem w końcu czerwca br. wyniosły 1555,5 mld zł (o 5,2% więcej niż rok wcześniej), w tym zobowiązania finansowe (łącznie ze zobowiązaniami wobec banków centralnych) osiągnęły wartość 1514,9 mld zł (wzrost o 5,1%).

Kapitały własne banków w końcu czerwca br. wyniosły 189,9 mld zł, tj. o 6,2% więcej niż rok wcześniej.

Wartość kredytów, udzielonych przez banki sektorowi niefinansowemu, w końcu czerwca br. wyniosła 1029,3 mld zł (wzrost o 3,9% w skali roku), w tym kredyty dla przedsiębiorstw stanowiły 34,9% (359,4 mld zł, tj. o 5,8% więcej niż przed rokiem). Kredyty dla gospodarstw domowych osiągnęły wartość 663,4 mld zł, tj. o 2,9% wyższą niż rok wcześniej.

Wartość depozytów sektora niefinansowego złożonych w bankach ukształtowała się w końcu czerwca br. na poziomie 1008,8 mld zł i była o 4,7% większa niż rok wcześniej. Osoby prywatne zgromadziły depozyty o wartości 680,5 mld zł, tj. o 5,4% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku.

Zadłużenie instytucji rządowych i samorządowych w bankach zwiększyło się o 1,0% w porównaniu do stanu w końcu czerwca ub. roku i wyniosło 96,0 mld zł. **Wartość depozytów** tych instytucji ukształtowała się na poziomie 110,7 mld zł, co oznacza wzrost w skali roku o 37,0%.

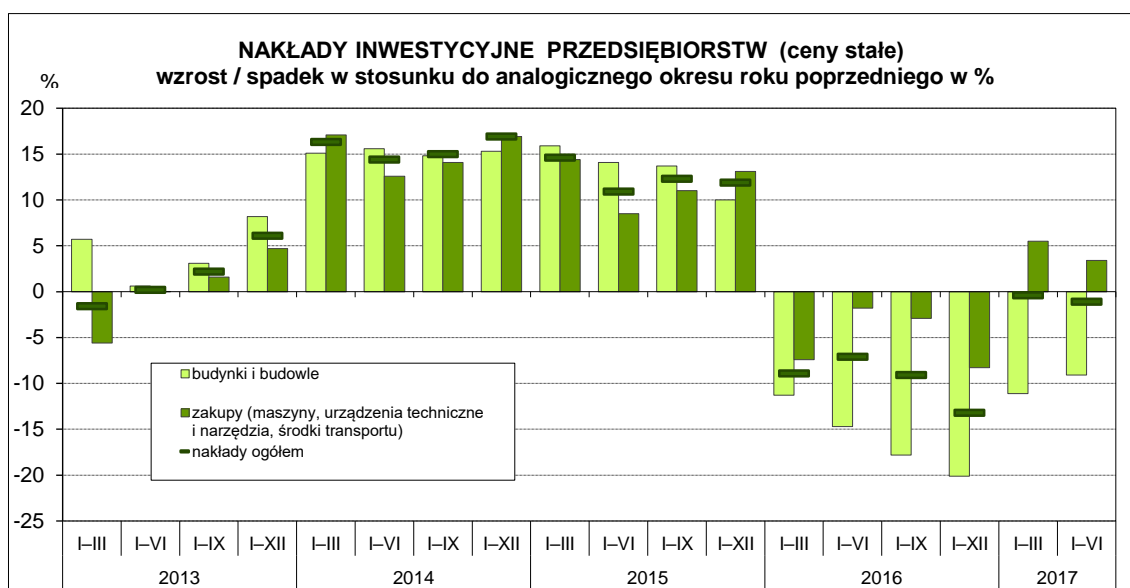
Kredyty i depozyty sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych (wg stanu w końcu okresu) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VI 2016	VI 2017	
	w mln zł		VI 2016= =100
Kredyty ogółem	1085492	1125389	103,7
Sektor niefinansowy	990408	1029349	103,9
w tym:			
przedsiębiorstwa	339806	359393	105,8
MŚP ^a	192254	204430	106,3
duże przedsiębiorstwa	147553	154963	105,0
gospodarstwa domowe	644459	663363	102,9
w tym:			
mieszkaniowe	389631	393963	101,1
konsumpcyjne dla osób prywatnych	131581	140799	107,0
Instytucje rządowe i samorządowe	95084	96040	101,0
Depozyty ogółem	1044137	1119542	107,2
Sektor niefinansowy	963309	1008797	104,7
w tym osoby prywatne	645781	680457	105,4
Instytucje rządowe i samorządowe	80828	110746	137,0

^a Sektor MŚP tworzą tu jednostki o liczbie pracujących mniejszej niż 250 osób oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, o liczbie pracujących powyżej 9 osób, lecz mniejszej niż 250 osób (stan pracujących w końcu ostatniego zakończonego roku obrotowego).

Nakłady inwestycyjne

W I półroczu br. badane przedsiębiorstwa niefinansowe poniosły mniejsze nakłady niż przed rokiem; spadek nakładów był wolniejszy niż w okresie styczeń–czerwiec ub. roku. Znacznie obniżyły się nakłady na budynki i budowle, przy wzroście nakładów na zakupy. Liczba nowo rozpoczętych inwestycji i ich wartość kosztorysowa były wyższe niż przed rokiem. Nakłady podmiotów z kapitałem zagranicznym były nieco niższe niż w I półroczu ub. roku.

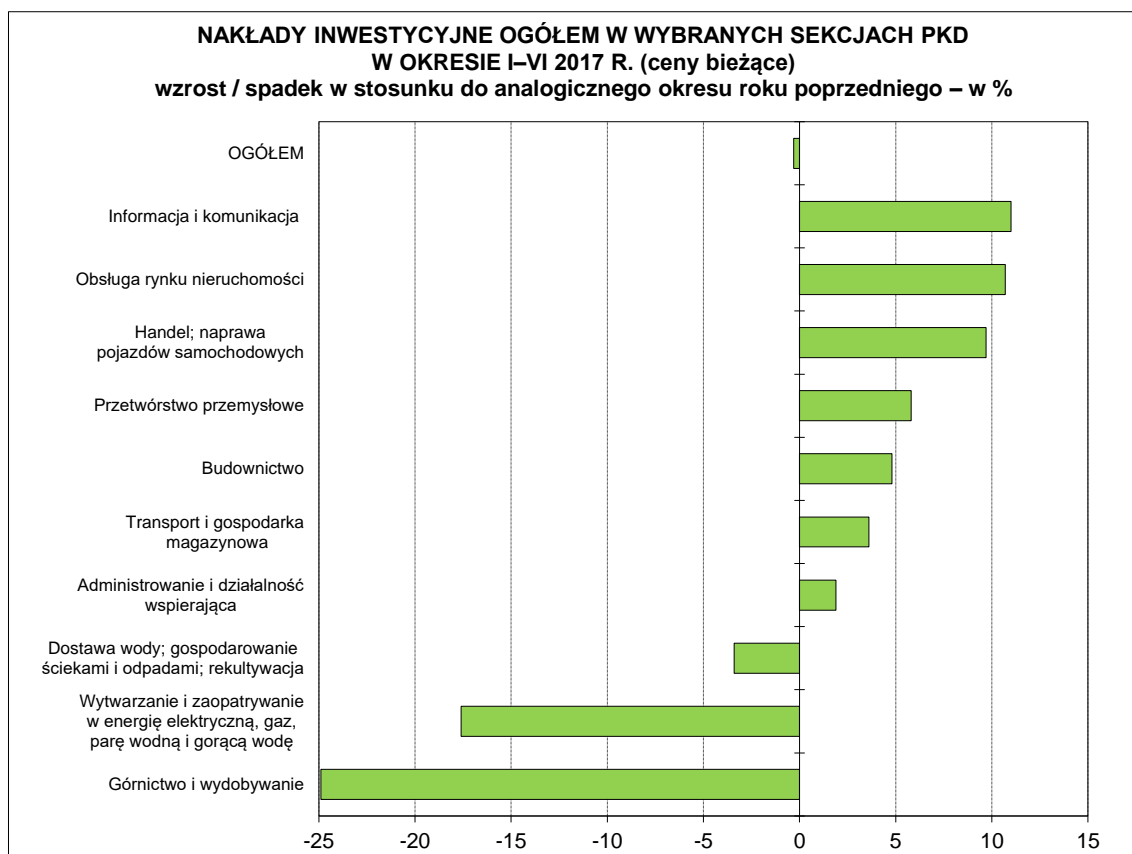
W I półroczu br. **nakłady ogółem** badanych przedsiębiorstw²⁹ wyniosły 49,2 mld zł i były (w cenach stałych) o 1,1% niższe niż przed rokiem (kiedy notowano spadek o 7,1%); w pierwszym kwartale br. spadek wyniósł 0,4%. Nakłady na budynki i budowle zmniejszyły się o 9,1%, natomiast na zakupy³⁰ wzrosły o 3,4%. Udział zakupów w nakładach ogółem zwiększył się do 67,3% z 63,7% przed rokiem. Nakłady realizowało 78,9% badanych podmiotów (wobec 79,2% w analogicznym okresie ub. roku).

Spadek nakładów (w cenach bieżących) wystąpił m.in. w górnictwie i wydobywaniu (o 24,9% wobec spadku o 2,7% przed rokiem), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 17,6% wobec spadku o 9,8%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 11,9% wobec spadku o 18,0%) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 3,4% wobec spadku o 50,2%). Wzrost nakładów notowano natomiast w informacji i komunikacji (o 11,0% wobec wzrostu o 3,2% przed rokiem), w obsłudze rynku nieruchomości (o 10,7% wobec spadku o 18,9%),

²⁹ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych.

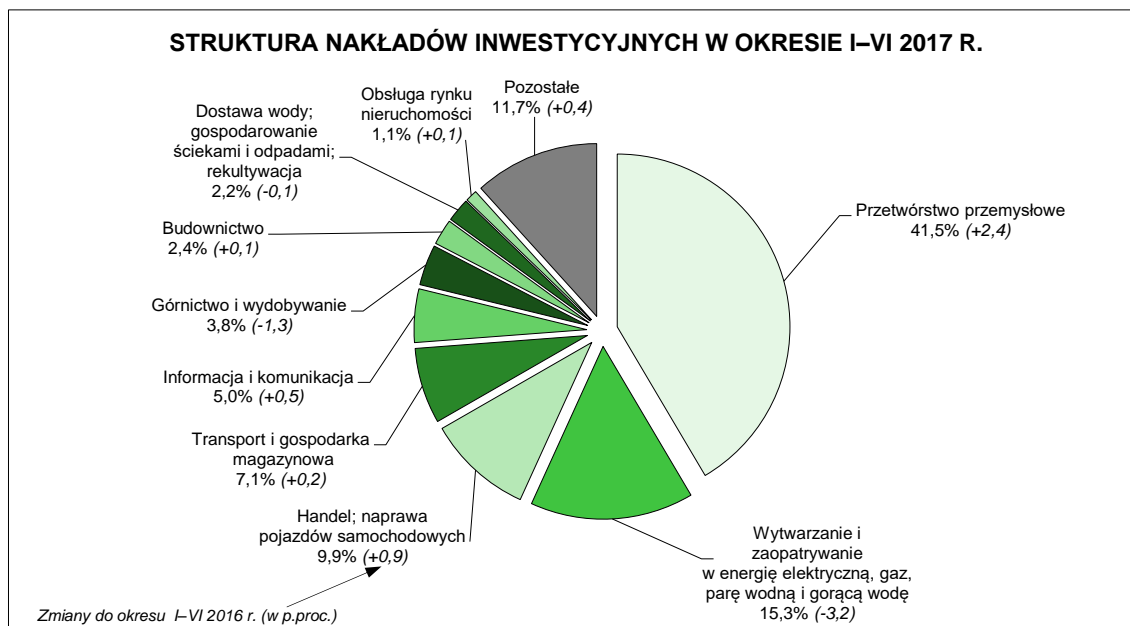
³⁰ Maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu.

w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 9,7% wobec wzrostu o 0,2%), w przetwórstwie przemysłowym (o 5,8% wobec wzrostu o 7,6%), budownictwie (o 4,8% wobec spadku o 10,3%), w transporcie i gospodarce magazynowej (o 3,6% wobec spadku o 37,6%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 1,9% wobec wzrostu przed rokiem o 29,9%).

Spośród działów przetwórstwa przemysłowego o największym udziale w nakładach inwestycyjnych, najbardziej zwiększyły się nakłady w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 75,9% wobec wzrostu przed rokiem o 1,1%), artykułów spożywczych (o 8,1% wobec wzrostu o 13,0%). Największy spadek nakładów wystąpił natomiast w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 12,8% wobec wzrostu przed rokiem o 16,5%) oraz chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 11,1% wobec wzrostu o 4,7%).

W strukturze nakładów ogółem według sekcji, w okresie styczeń–czerwiec br. obniżył się w skali roku udział wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (z 18,5% do 15,3%), górnictwa i wydobywania (z 5,1% do 3,8%) oraz dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami; rekultywacji (z 2,3% do 2,2%). Zwiększył się natomiast udział nakładów poniesionych m.in. przez jednostki przetwórstwa przemysłowego (z 39,1% do 41,5%), handlu; naprawy pojazdów samochodowych (z 9,0% do 9,9%), informacji i komunikacji (z 4,5% do 5,0%), administrowania i działalności wspierającej (z 8,8% do 9,0%) oraz transportu i gospodarki magazynowej (z 6,9% do 7,1%).

W badanych przedsiębiorstwach wg klas wielkości, spadek nakładów odnotowano w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 1000 osób – o 5,5%, natomiast wzrost nakładów odnotowano w podmiotach o liczbie pracujących od 50 do 249 osób – o 10,4% oraz w jednostkach o liczbie pracujących od 250 do 1000 osób – o 0,3%.

Struktura inwestowania według wybranych sekcji i klas wielkości przedsiębiorstw w I półroczu br. kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących					
	50-249 osób		250-1000 osób		powyżej 1000 osób	
	jednostki inwestujące	nakłady ogółem	jednostki inwestujące	nakłady ogółem	jednostki inwestujące	nakłady ogółem
	w % ogółem w danej sekcji					
Ogółem	76,7	25,3	19,2	26,9	4,1	47,8
Górnictwo i wydobywanie.....	65,8	13,1	23,1	3,7	11,1	83,2
Przetwórstwo przemysłowe	73,2	23,2	22,3	33,2	4,5	43,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	75,3	9,8	16,3	7,3	8,4	82,9
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	86,6	53,8	12,6	32,2	0,8	14,0
Budownictwo.....	86,5	79,4	12,0	12,5	1,5	8,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	83,2	32,2	13,9	25,8	2,9	42,0
Transport i gospodarka magazynowa.....	72,5	16,9	21,6	17,6	5,9	65,5
Zakwaterowanie i gastronomia.....	79,9	39,0	18,1	17,0	2,0	44,0
Informacja i komunikacja	73,5	12,6	19,5	13,0	7,0	74,4
Obsługa rynku nieruchomości.....	90,6	71,6	9,2	24,7	0,2	3,7

W okresie sześciu miesięcy br. **rozpoczęto** 107,3 tys. **inwestycji**, tj. o 1,0% więcej niż przed rokiem (wobec wzrostu o 12,1% w analogicznym okresie ub. roku). Około 55% rozpoczętych inwestycji stanowiły przyłącza energetyczne i gazowe o niewielkiej jednostkowej wartości kosztorysowej. Łączna **wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych** wyniosła 34,3 mld zł i była o 25,1% wyższa niż w I półroczu ub. roku (kiedy notowano wzrost o 13,2%). Na modernizację istniejących środków trwałych przypadało 54,6% wartości kosztorysowej inwestycji rozpoczętych (wobec 29,1% w I półroczu ub. roku). Znacznie wzrosła wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych w transporcie i gospodarce magazynowej (ok. 8-krotnie wobec spadku przed rokiem o 35,3%). W pozostałych sekcjach wzrost wartości kosztorysowej notowano m.in. w górnictwie i wydobywaniu (o 72,8% wobec wzrostu przed rokiem o 19,4%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 36,5% wobec spadku o 0,6%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 10,9% wobec wzrostu o 35,4%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 3,3% wobec spadku o 2,9%). Zmniejszyła się wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych m.in. w informacji i komunikacji (o 61,3% wobec wzrostu przed rokiem o 225,4%), budownictwie (o 29,6% wobec spadku o 22,3%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 17,5% wobec wzrostu o 0,5%).

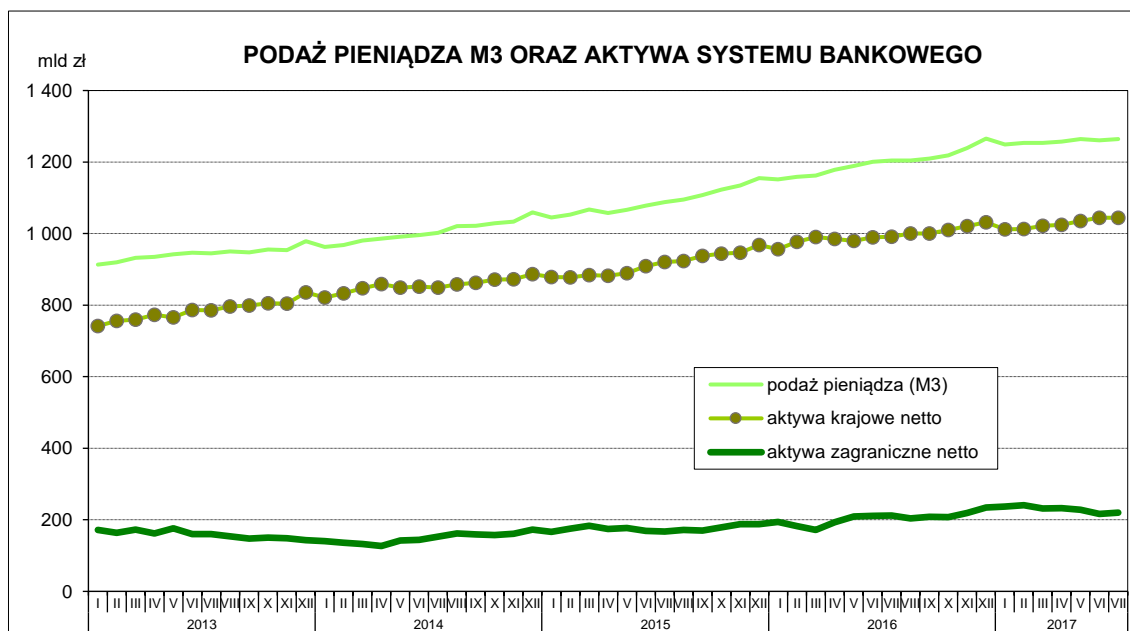
Podmioty z kapitałem zagranicznym³¹ poniosły 44,0% ogólnej wartości nakładów zrealizowanych przez przedsiębiorstwa ogółem (wobec 40,1% w I półroczu ub. roku). Nakłady tej grupy podmiotów (w cenach stałych) były o 1,7% niższe w skali roku (wobec wzrostu o 7,6% przed rokiem). Jednostki przetwórstwa przemysłowego zrealizowały 51,8% nakładów ogółem tej grupy podmiotów (wzrost nakładów w cenach bieżących o 1,0%), administrowania i działalności wspierającej – 17,4% (wzrost nakładów o 0,3%), prowadzące działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych – 13,2% (wzrost nakładów o 10,1%), informacji i komunikacji – 9,0% (wzrost nakładów o 6,1%).

W strukturze nakładów poniesionych przez przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego z kapitałem zagranicznym największy był udział podmiotów zajmujących się produkcją pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – 21,0% (spadek nakładów w cenach bieżących o 15,9%) oraz artykułów spożywczych – 9,9% (spadek nakładów o 5,9%).

³¹ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych z kapitałem zagranicznym stanowiącym w kapitale podstawowym 50% i więcej, prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dotychczas prezentowano dane o podmiotach z kapitałem zagranicznym wynoszącym 1 mln USD i więcej, bez względu na udział w kapitale podstawowym.

Pieniądz

Podaż pieniądza M3³² na koniec lipca br. wyniosła 1264,7 mld zł, tj. była o 0,1% niższa niż w końcu grudnia ub. roku i o 0,3% wyższa niż na koniec czerwca br.

Komponenty podaży pieniądza M3 oraz aktywa systemu bankowego^a kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2016		2017				
	VII	XII	VI		VII		
	mld zł						VI 2017= =100
Podaż pieniądza (M3)	1204004,5	1265661,7	1261178,1	1264710,3	100,3	99,9	
pieniądz gotówkowy w obiegu	165634,7	174401,2	176627,5	177988,8	100,8	102,1	
depozyty i inne zobowiązania	1029105,3	1081810,6	1072840,3	1074706,2	100,2	99,3	
pozostałe składniki M3	9264,5	9449,8	11710,3	12015,3	102,6	127,1	
Aktywa zagraniczne netto	204723,0	234208,5	216622,3	220335,7	101,7	94,1	
Aktywa krajowe netto	1011902,4	1031453,1	1044555,8	1044374,7	100,0	101,3	
należności	1115178,3	1137243,4	1160246,6	1161515,8	100,1	102,1	
zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego	224306,7	253371,3	217883,6	217943,4	100,0	86,0	
saldo pozostałych pozycji netto	-327582,6	-359161,6	-333574,5	-335084,6	x	x	

^a Stan w końcu okresu.

Zasoby pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków) na koniec lipca br. wyniosły 178,0 mld zł i zwiększyły się o 2,1% w stosunku do końca ub. roku, a w porównaniu z końcem czerwca br. wzrosły o 0,8%.

³² Opracowano na podstawie danych NBP – statystyka monetarna i finansowa.

Depozyty i inne zobowiązania, stanowiące główną pozycję w strukturze podaży pieniądza (M3), w końcu lipca br. wyniosły 1074,7 mld zł, tj. o 0,7% mniej niż na koniec ub. roku, ale o 0,2% więcej niż na koniec czerwca br. Największy udział w tej pozycji (66,2%) miały depozyty i inne zobowiązania wobec gospodarstw domowych, które wzrosły w stosunku do końca ub. roku o 1,0%. Depozyty i inne zobowiązania wobec przedsiębiorstw obniżyły się w tym okresie o 8,1%.

Pozostałe składniki M3 na koniec lipca br. wyniosły 12,0 mld zł. Wartość tej pozycji wzrosła w stosunku do grudnia ub. roku o 27,1%, a w stosunku do czerwca br. – o 2,6%.

Kolejnym czynnikiem kształtującym stan zasobów pieniądza były **aktywa zagraniczne netto**, które na koniec lipca br. wyniosły 220,3 mld zł. Ich wartość obniżyła się w porównaniu z końcem ub. roku – o 5,9%, natomiast w porównaniu z końcem czerwca br. wzrosła o 1,7%.

Aktywa krajowe netto na koniec lipca br. kształtowały się na poziomie 1044,4 mld zł i zwiększyły się w stosunku do końca ub. roku o 1,3%, a w porównaniu ze stanem na koniec czerwca br. nie uległy zmianie.

Należności, stanowiące największą pozycję w strukturze aktywów krajowych netto, na koniec lipca br. wyniosły 1161,5 mld zł, tj. o 2,1% więcej niż na koniec ub. roku i o 0,1% więcej niż przed miesiącem. Największy udział w tej pozycji (57,8%) miały należności od gospodarstw domowych, które zwiększyły się w stosunku do końca ub. roku 1,0%. Należności od przedsiębiorstw wzrosły w tym okresie o 3,8%.

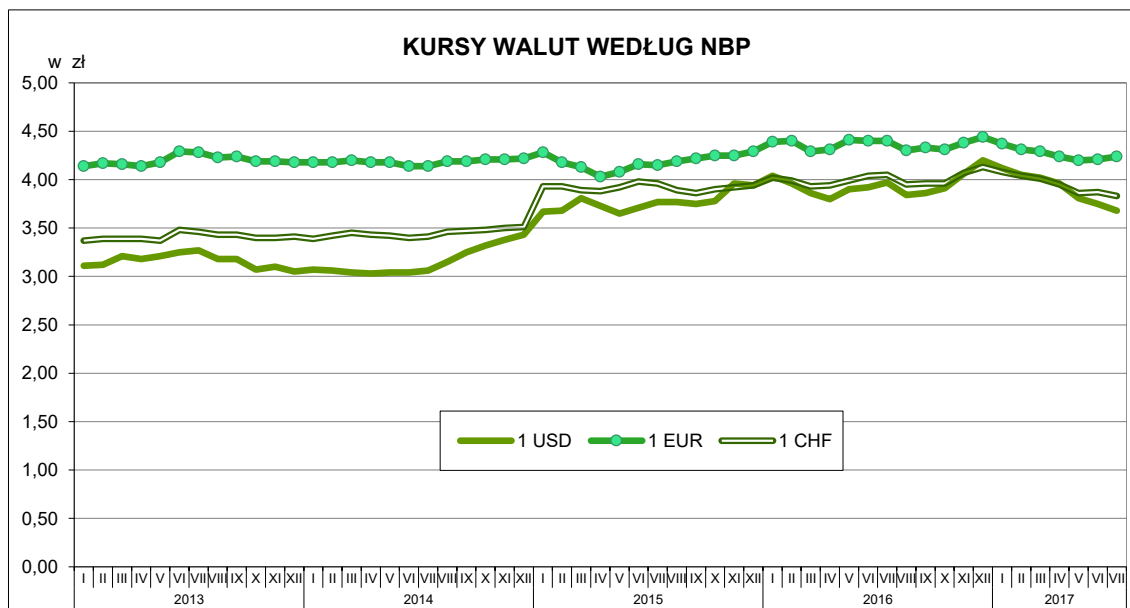
Zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego w systemie bankowym na koniec lipca br. wyniosło 217,9 mld zł. Jego wartość zmniejszyła się o 14,0% w stosunku do stanu na koniec ub. roku, a w porównaniu ze stanem na koniec czerwca br. nie uległa zmianie.

Czynnikiem obniżającym stan zasobów pieniądza było **saldo pozostałych pozycji netto** w kwocie minus 335,1 mld zł, które w lipcu br. w relacji do stanu na koniec ub. roku poprawiło się o 24,1 mld zł, a w stosunku do czerwca br. pogłębiło się o 1,5 mld zł.

Podstawowe stopy procentowe Narodowego Banku Polskiego od **5 marca 2015 r.** utrzymują się na niezmienionym poziomie: stopa lombardowa – 2,50%, stopa redyskonta weksli – 1,75%, stopa referencyjna – 1,50%, stopa depozytowa – 0,50%.

Średnie miesięczne kursy walut kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2016		2017				
	VII	XII	VI	VII			
	w zł				zmiana % w stosunku do		
				VII 2016	XII 2016	VI 2017	
100 EUR	439,66	443,71	420,83	423,61	-3,7	-4,5	0,7
100 USD	397,07	420,49	375,04	368,05	-7,3	-12,5	-1,9
100 CHF	404,65	412,56	387,08	382,91	-5,4	-7,2	-1,1

Średnie miesięczne kursy walut w Narodowym Banku Polskim w lipcu br. obniżyły się w stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku i do grudnia ub. roku. W stosunku do czerwca br. kurs euro wzrósł, a średnie kursy dolara i franka szwajcarskiego spadły.

Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju

Wyszczególnienie		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		a - 2016	b - 2017										
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ¹ w tys. osób	a	5703	5711	5727	5730	5734	5753	5762	5761	5771	5779	5792	5799
	b	5960	5976	5982	5991	5990	6002	6022					
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	a	1648	1653	1601	1522	1457	1393	1362	1347	1324	1308	1314	1335
	b	1397	1383	1324	1253	1202	1152	1140					
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	a	10,2	10,2	9,9	9,4	9,1	8,7	8,5	8,4	8,3	8,2	8,2	8,3
	b	8,6	8,5	8,1	7,7	7,4	7,1	7,1					
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ w złotych	a	4101,36	4137,55	4351,45	4313,57	4166,28	4252,19	4291,85	4212,56	4217,96	4259,37	4329,71	4635,77
	b	4277,32	4304,95	4577,86	4489,07	4390,99	4508,08	4501,52					
poprzedni miesiąc=100	a	90,8	100,9	105,2	99,1	96,6	102,1	100,9	98,2	100,1	101,0	101,7	107,1
	b	92,3	100,6	106,3	98,1	97,8	102,7	99,9					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	104,0	103,9	103,3	104,6	104,1	105,3	104,8	104,7	103,9	103,6	104,0	102,7
	b	104,3	104,0	105,2	104,1	105,4	106,0	104,9					
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ - analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	104,9	104,8	104,3	105,9	105,2	106,1	105,9	105,7	104,4	103,7	104,0	101,8
	b	102,6	101,8	103,1	102,1	103,4	104,5	103,2					
Przeciętne miesięczne emerytura i renta realna brutto: z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	103,8	103,7	102,3	102,4	102,3	102,2	102,2	102,4	102,1	101,8	101,4	100,7
	b	99,9	99,3	100,2	100,1	100,3	100,4	100,1					
rolników indywidualnych analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	103,1	103,1	100,6	100,3	99,3	100,0	100,7	101,0	100,7	100,5	100,4	99,2
	b	98,6	98,0	99,7	99,5	99,4	99,7	99,4					
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych: poprzedni miesiąc=100	a	99,5	99,9	100,1	100,3	100,1	100,2	99,7	99,8	100,0	100,5	100,1	100,7
	b	100,4	100,3	99,9	100,3	100,0	99,8	99,8					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	99,1	99,2	99,1	98,9	99,1	99,2	99,1	99,2	99,5	99,8	100,0	100,8
	b	101,7	102,2	102,0	102,0	101,9	101,5	101,7					
grudzień poprzedniego roku=100	a	99,5	99,4	99,5	99,8	99,9	100,1	99,8	99,5	99,5	100,1	100,2	100,8
	b	100,4	100,7	100,7	100,9	101,0	100,8	100,6					
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu: poprzedni miesiąc=100	a	99,5	99,6	99,7	100,3	101,2	100,2	99,9	99,6	100,3	100,5	101,2	101,2
	b	100,3	100,1	99,9	99,8	99,4	99,6	100,3					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	98,8	98,5	98,1	98,8	99,6	99,2	99,5	99,9	100,2	100,6	101,8	103,2
	b	104,0	104,5	104,8	104,2	102,4	101,8	102,2					
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej: poprzedni miesiąc=100	a	99,9	99,9	99,9	100,0	100,0	100,1	100,1	100,1	100,0	100,0	100,1	100,1
	b	100,0	99,9	100,0	100,1	100,0	100,0	100,1					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	99,3	99,3	99,2	99,3	99,4	99,5	99,6	99,8	99,8	99,9	100,0	100,2
	b	100,3	100,3	100,4	100,4	100,4	100,3	100,3					

1 Dotyczy podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju (dok.)

		Wyszczególnienie											
		a - 2016						b - 2017					
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Produkcja sprzedana przemysłu ¹ (ceny stałe ²):													
poprzedni miesiąc=100	a	91,9	106,9	107,0	96,9	96,1	107,4	90,0	103,4	110,4	97,5	101,8	95,5
	b	98,2	99,0	117,6	86,7	105,5	102,7	91,5					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100													
a		101,3	106,8	100,7	106,0	103,2	106,0	96,6	107,5	103,2	98,7	103,1	102,1
b		109,1	101,1	111,1	99,4	109,2	104,4	106,2					
Produkcja budowlano-montażowa ¹ (ceny stałe ²):													
poprzedni miesiąc=100	a	31,9	114,3	120,6	109,9	107,8	113,4	96,6	97,2	118,7	98,3	105,4	134,8
	b	35,4	106,0	149,3	97,9	112,1	116,6	103,7					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100													
a		91,4	89,5	84,2	85,1	86,3	87,0	81,2	79,5	84,7	79,9	87,2	92,0
b		102,1	94,7	117,2	104,3	108,4	111,6	119,8					
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)													
a		12771	25027	37423	51134	62041	73741	86624	99352	112017	128637	145210	163325
b		15355	26899	40587	51178	63903	78276	93427					
Sprzedaż detaliczna towarów ¹ (ceny stałe ³):													
poprzedni miesiąc=100	a	75,1	101,3	113,6	99,7	99,3	103,1	100,2	101,4	98,6	103,0	96,6	120,6
	b	77,7	97,2	116,5	98,6	100,0	101,6	101,2					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100													
a		103,2	106,2	103,0	105,5	104,3	106,5	104,4	107,8	106,3	104,6	107,4	106,1
b		109,5	105,2	107,9	106,7	107,4	105,8	106,8					
Wynik budżetu państwa - od początku roku (w mln zł)													
a		1759,9	-3098,3	-9587,2	-11125,5	-13482,5	-18683,8	-14387,3	-14929,4	-20615,4	-24641,3	-27567,7	-46159,5
b		6749,4	856,1	-2284,3	-982,7	-160,6	5860,4						
Średnie kursy walut w zł - NBP:													
100 dolarów amerykańskich	a	403,97	395,65	386,44	379,85	389,91	392,00	397,07	383,54	385,67	390,75	406,00	420,49
	b	411,66	404,87	401,84	395,62	380,70	375,04	368,05					
100 euro	a	439,35	439,60	429,34	430,68	440,76	440,19	439,66	430,03	432,50	430,86	438,39	443,71
	b	437,06	430,97	429,21	423,85	420,40	420,83	423,61					
100 franków szwajcarskich	a	401,76	398,95	393,11	393,89	398,74	403,74	404,65	395,49	395,86	396,15	407,49	412,56
	b	407,92	404,24	400,88	395,34	385,80	387,08	382,91					
Handel zagraniczny ⁴ w mln zł:													
eksport	a	60048,0	65693,5	68288,2	67421,7	66092,2	69818,4	62752,8	62213,8	70043,6	69990,3	73932,6	67182,7
	b	66619,1	68385,1	80101,9	68023,2	71287,8	69916,4						
import	a	58015,1	64223,6	66715,5	65315,6	63554,5	66706,1	62008,7	63386,1	69396,6	68873,8	71415,7	66858,8
	b	66919,4	69416,7	78359,0	65642,6	71348,1	70431,9						
saldo	a	2032,9	1469,9	1572,7	2106,1	2537,7	3112,3	744,1	-1172,3	647,0	1116,5	2516,9	323,9
	b	1699,7	-1031,6	1742,9	2380,6	-60,3	-515,5						

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. 2 Średnie ceny bieżące z 2010 r. 3 Ceny bieżące z okresu poprzedzającego okres badany. 4 Od stycznia 2017 r. - dane wstępne.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

A. Unia Europejska

Wyszczególnienie	PKB		Handel zagraniczny		Zharmonizowana stopa bezrobocia ^c		Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych				Produkcja przemysłowa ^b				Produkcja w budownictwie ^b		
	2016	2017 ^c		I-V 2017	saldo	VI 2016	VII 2016	VI 2016	VII 2016	VI 2016	VII 2016	VI 2016	VII 2016	VI 2016	VII 2016	V 2016	VI 2016
		I kw.	II kw.														
	zmiana w % w skali roku																
w %																	
UE-28	1,9	2,1	2,3	.	.	8,6	7,7	7,7	0,2	1,5	1,5	0,8	3,9	2,9	0,8	3,1	3,6
Strefa euro - 19	1,8	1,9	2,2	.	.	10,1	9,2	9,1	0,2	1,3	1,3	0,8	3,9	2,6	0,8	2,7	3,4
Austria	1,5	2,1	2,9	9,8	-2,2	6,3	5,2	5,2	0,6	2,0	2,0	0,3	2,6	.	-0,7	6,6	.
Belgia	1,2	1,6	1,4	6,7	9,8	8,3	.	.	2,0	1,5	1,8	5,3	1,8	.	1,0	5,6	0,2
Bulgaria	3,4	3,5	3,6	15,7	-1,6	7,8	6,0	5,9	-1,1	1,1	0,6	4,0	9,5	3,5	-18,8	11,8	8,0
Chorwacja	3,0	3,4	.	17,0	-3,4	13,3	10,8	10,6	-1,1	1,1	1,2	4,0	3,3	4,0	3,3 ^d	3,6 ^e	.
Cypr	2,8	3,7	3,5	-15,4	-2,1	12,9	11,0	10,8	-0,4	0,9	-0,1	11,1	4,3	.	4,4 ^d	36,7 ^e	.
Czechy	2,6	3,0	4,5	6,0	9,5	4,1	2,9	2,9	0,5	2,4	2,4	4,7	10,7	2,1	-11,1	6,2	8,5
Dania	1,7	2,6	2,5	7,4	7,9	6,1	5,7	5,7	0,1	0,4	1,5	-1,5	5,1	2,9	8,1	3,7	.
Estonia	1,6	4,0	.	9,9	12,2	-1,0	6,8	6,9	0,8	3,1	3,9	-2,4	12,8	14,5	3,4 ^d	20,4 ^e	.
Finlandia	1,9	2,6	1,7	18,1	-0,5	8,9	8,8	8,7	0,5	0,9	0,6	5,1	5,6	1,3	5,4	6,0	.
Francja	1,2	1,1	1,8	3,8	-37,0	10,0	9,6	9,6	0,4	0,8	0,8	-1,2	3,3	2,5	-2,2	4,5	3,4
Grecja	0,0	0,4	.	19,6	-10,1	23,5	21,7	.	0,2	0,9	0,9	8,2	6,6	2,0	-8,2 ^d	8,6 ^e	.
Hiszpania	3,2	3,0	3,1	10,9	-9,9	19,9	17,3	17,1	-0,7	1,6	1,7	0,3	3,7	3,2	5,1	-5,6	6,5
Holandia	2,2	2,6	3,8	14,6	27,1	6,1	5,1	4,9	-0,6	1,0	1,5	2,0	2,4	3,9	0,6	2,9	7,2
Irlandia	5,1	6,6	.	9,6	20,8	8,3	6,4	6,3	0,1	-0,6	-0,2	1,7	6,7	-8,1	12,7 ^d	21,2 ^e	.
Litwa	2,3	4,0	3,9	16,7	-1,2	8,2	7,3	7,2	0,0	3,5	4,1	-0,3	7,3	7,0	-15,9 ^f	7,1 ^e	6,4 ^g
Luksenburg	4,2	3,3	.	-3,5	4,1	6,3	6,0	6,0	-0,4	1,5	1,8	1,8	-3,4	0,2	2,6	3,9	.
Łotwa	2,0	4,1	4,8	9,7	-0,9	9,7	8,2	8,3	0,1	3,1	2,6	7,9	10,4	7,8	-19,0 ^f	8,4 ^e	15,8 ^g
Malta	5,0	4,0	.	-19,0	-1,5	5,0	4,1	4,1	0,9	1,0	1,2	-6,5	2,9	-1,3	-0,4 ^f	16,1 ^e	.
Niemcy	1,9	1,9	2,1	7,2	10,4	4,2	3,9	3,8	0,4	1,5	1,5	1,1	4,7	2,1	2,5	5,9	4,2
P o l s k a	2,7	4,2	4,4^h	10,3	1,1	6,3	4,8	4,8	-0,6	1,3	1,4	3,6	6,6	6,8	-14,7	6,6	13,5
Portugalia	1,4	2,8	2,8	13,3	-5,3	11,1	9,2	9,0	0,7	1,0	1,0	1,3	2,2	0,5	-5,5	0,9	3,1
Rumunia	4,8	5,7	5,7	11,0	-4,5	5,9	5,4	5,3	-0,3	0,7	0,9	-1,3	14,7	11,5	1,5	-11,2	-6,3
Słowacja	3,3	3,1 ^d	3,1 ^d	7,4	9,0	9,7	8,0	7,6	-0,9	1,0	1,5	5,9	5,1	1,8	-8,6	-2,1	-0,5
Słowenia	2,5	5,0	.	12,8	0,8	8,0	7,1	7,1	-0,1	0,9	1,2	7,0	8,8	6,7	-17,9	5,7	21,2
Szwecja	3,2	2,4	3,9	8,5	-0,1	6,7	6,7	6,4	1,1	1,8	2,3	-3,0	7,3	8,9	11,9	16,3	17,3
Węgry	2,0	3,8	3,6	11,5	12,6	5,1	4,3	.	-0,3	2,0	2,2	-0,5	6,2	6,4	-17,2	35,4	27,2
Wielka Brytania	1,8	2,0	1,7	8,9	-0,2	4,9	4,4	.	0,6	2,6	2,6	0,9	-0,8	0,3	1,9	1,4	0,1
Włochy	0,9	1,2	1,5	8,0	14,6	11,7	11,3	11,1	-0,2	1,2	1,2	-0,9	2,7	5,3	-0,3	.	.

a Dane wyrównane sezonowo. b Dane wyrównane dniami roboczymi. c Dane wyrównane sezonowo oraz dniami roboczymi. d I kw. 2016 r. e I kw. 2017 r. f II kw. 2016 r. g II kw. 2017 r. h Dane na podstawie szybkiego szacunku PKB z dnia 16.08.2016 r.

B. OECD i wybrane kraje świata

Wyszczególnienie	PKB ^{ab}		Handel zagraniczny		Zharmonizowana stopa bezrobocia ^d		Wskaźnik cen konsumpcyjnych (CPI)		Produkcja przemysłowa ^a		Produkcja w budownictwie ^a						
	2016	2017	I kw.	II kw.	I-V 2017	I-V 2016	VI 2016	VII 2016	VI 2016	VII 2016	VI 2016	VII 2016	V 2016	VI 2016	V 2017	VI 2017	
																	eksport
	zmiana w % w skali roku																
w %																	
OECD	1,8	2,1	6,7	7,3	-216,1	-180,4	6,4	5,9	5,8	0,9	1,9	0,9	-0,0	3,0	3,2	4,7	
w tym:																	
Australia	2,4	1,7	32,3	10,7	11,6	-3,9	5,7	5,6	5,6	1,0 ^c	1,9 ^d	1,0 ^c	2,4 ^e	-0,8 ^f	3,5 ^e	-4,4 ^f	
Chile	1,6	0,3	4,6	10,0	0,9	2,1	6,8	6,7	·	4,0	1,7	1,7	-4,7	0,4	4,5	12,6	
Islandia	7,2	7,6	1,5	11,4	-0,7	-0,5	3,0	2,6	·	1,1	1,5	·	-12,8	·	39,8	·	
Izrael	3,7	3,9	4,5	0,3	-4,3	-5,1	4,7	4,5	4,5	-0,6	-0,2	-0,7	1,8	-1,5	3,6 ^e	·	
Japonia	1,0	1,4	10,6	11,9	10,9	12,9	3,1	3,1	2,8	-0,4	0,4	·	-1,4	4,4	1,8	5,8	
Kanada	1,5	2,3	11,4	5,9	0,8	-7,5	6,8	6,6	6,5	1,3	1,0	1,2	-1,0	10,6	-3,1	1,4	
Korea Południowa	2,8	3,0	16,1	22,0	35,9	39,0	3,6	3,6	3,8	0,4	1,9	2,2	1,1	-1,4	16,7	15,3	
Meksyk	2,3	2,6	10,5	7,5	-3,6	-7,5	4,0	3,5	3,3	2,7	6,3	6,4	·	·	2,9	0,2	
Norwegia	1,1	0,9	16,2	5,8	9,6	5,6	4,8	4,3	·	4,4	1,9	1,5	-6,0	0,2	5,4 ^e	2,8 ^f	
Nowa Zelandia	3,1	2,5	9,7	13,7	-1,1	-0,5	5,1 ^c	4,9 ^f	4,8 ^d	0,4 ^c	1,7 ^d	·	1,2 ^e	0,8 ^f	8,0 ^e	3,8 ^f	
Stany Zjednoczone	1,6	2,0	7,4	8,1	-330,9	-302,5	4,9	4,3	4,4	0,8	1,6	1,7	-0,8	2,0	7,4	4,7	
Szwajcaria	1,3	0,9	2,4	2,2	16,2	15,7	4,6 ^c	5,3 ^f	·	-0,2	0,2	0,3	1,1 ^e	-1,3 ^f	-0,7 ^e	1,6 ^f	
Turcja	2,9	4,5	9,3	11,0	-26,2	-22,7	10,9	·	·	8,8	10,9	9,8	1,4	3,3	6,4 ^e	·	
Białoruś	-2,6	0,4	22,8	20,9	-1,8	·	1,1 ^g	0,9 ^g	0,8 ^g	12,2	6,5	6,0	·	·	·	·	·
Brazylia	-3,6	-0,4	19,1	8,5	31,8	21,7	·	·	·	8,7	3,0	2,7	-5,8	2,0	0,4	-7,6	-6,1
Chiny	6,7	6,9	3,5	20,2	172,2	268,4	·	·	·	1,8	1,5	1,4	·	·	·	·	·
Indie	7,9 ^h	6,2 ^h	12,8	30,9	-61,1	-31,8	·	·	·	6,5	1,1	·	2,0	·	·	·	·
Południowa Afryka	0,3	0,6	18,1	14,0	2,0	0,7	26,6 ^c	27,1 ^f	·	6,5	5,0	·	·	·	9,0	-15,6	·
Rosja	-0,2	0,5	30,7	26,4	48,2	34,5	5,7 ^c	5,2 ^f	5,3 ^d	7,2	4,4	3,9	1,6	5,0	3,2	4,6 ^c	-23,3 ^f
Ukraina ⁱ	2,3	2,5	25,9	28,6	-1,3	·	10,3 ^e	10,5 ^f	·	7,9	15,6	15,9	-2,9	1,2	13,5	24,5	31,9

a Dane wyrównane sezonowo. b Dane na podstawie SNA 2008. c II kw. 2016 r. d II kw. 2017 r. e I kw. 2016 r. f I kw. 2017 r. g Rejestrowana stopa bezrobocia. h Dane na podstawie SNA 1993. i Dane nie obejmują czasowo okupowanego terytorium Autonomicznej Republiki Krymu i miasta Sewastopol.

Uwaga: przeliczeń danych do bieżących handlu zagranicznego w oparciu o dane zawarte w bazie Eurostatu i OECD dokonano w Departamencie Analiz i Opracowań Zbiorczych GUS

Źródło: EUROSTAT, OECD, BELSTAT, ROSSTAT, UKRSTAT, GUS — dane pobrano w dn. 23.08.2017 r.